

Príručka pre vedúcich

biblického štúdia Príbeh o nádeji

Účastníci biblického štúdia *Príbeh o nádeji* môžu túto Príručku pre vedúcich voľne tlačiť a používať.

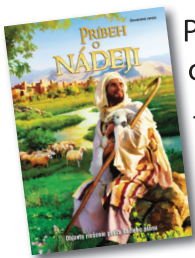
Ak je to možné, ako prípravu na používanie knihy *Príbeh o nádeji* sa zúčastnite na tréningovom seminári Good Soil Evangelism & Discipleship (E&D).

Navštívte našu stránku a získajte ďalšie informácie a zdroje: www.GoodSoil.com Viac informácií na:
<http://www.GoodSoil.com/training/>

Všeobecné pokyny

Je dôležité, aby vedúci biblického štúdia *Príbeh o nádeji* pochopili, že nie je nutné vyučovať všetko, čo sa nachádza v tejto príručke. Príručka pre vedúcich vám poskytne oveľa viac materiálu ako budete vo väčšine prípadov potrebovať na vyučovanie *Príbehu o nádeji*. Nekomplikujte štúdium tým, že budete študentom predkladať viac informácií ako potrebujú na pochopenie základných biblických konceptov. Prosím, vyberajte a používajte materiál predovšetkým na základe študentových potrieb. Inými slovami, zamerajte sa vo svojom vyučovaní na účastníkov kurzu a nevyučujte veci, ktoré v tomto štádiu svojej cesty viery nepotrebujú vedieť. Nevyučujte niektoré časti len preto, že vás zaujali alebo preto, že sa nachádzajú v tejto príručke.

Skôr ako sa pustíte do štúdia, venujte pozornosť stranám 4-11 *Príbehu o nádeji* a dôkladne sa oboznámte s pokynmi na str. 5-6.

Príbeh o nádeji má dve hlavné časti. Je dôležité, aby ste pochopili ich vzájomný vzťah a to, ako každá z nich jedinečným spôsobom prispieva k naplneniu zámeru knihy.

Prvá časť—str. 12-31 predstavuje štyridsať kľúčových udalostí chronologicky vyrozprávaného príbehu Biblie, dvadsať zo Starej Zmluvy a dvadsať z Novej Zmluvy. Je to dobrá správa o Božej nádeji pre ľudstvo vo forme príbehu.

Druhá časť—str. 32-39 obsahuje tzv. Chronologický most k životu. V Chronologickom moste k životu predstavujeme osem kľúčových konceptov evanjelia v poradí, v akom vyplývajú z chronologicky vyrozprávaného príbehu Biblie. Chronologický most k životu predstavuje dobrú správu vo forme ôsmich veľmi dôležitých konceptov, resp. téz.

Pri príprave vám môžu pomôcť tieto zdroje::

- *Kurz samoštúdia: Príbeh Starej Zmluvy: Rozprávame Boží príbeh vykúpenia, časť 1.*
Autor: Dr. David Brooks, ABWE's Center for Excellence in International Ministries.
- *Kurz samoštúdia: Príbeh Novej Zmluvy: Rozprávame Boží príbeh vykúpenia, časť 2.*
Autor: Dr. Larry Waters, editoval Dr. David Brooks, ABWE's Center for Excellence in International Ministries.

Ak si chcete objednať tieto publikácie (dostupné iba v angličtine, pozn. prekl.), kontaktujte nás na Info@GoodSoil.com.

1 Večný Boh

Vo svojom úvode odpovedá Biblia na najzákladnejšiu otázku ľudskej existencie. Biblia vyhlasuje, že Boh je a vždy bol.

Genesis 1,1

a. Prečítajte si prvú vetu z Genesis 1,1. Hovorí tento verš o jednom alebo o viacerých bohoch?

Prečo má zmysel predpokladať, že „niečo“ alebo „niekto“ vždy existoval?

***Poznámka:** Presne tento prípad spomíname v úvode. Ak účastníci vášho biblického štúdia nemajú s touto otázkou žiadny problém, pokračujte v štúdiu ďalej. Nemusíte rozoberať nasledujúci materiál. Ak to však predsa urobíte, hovorte stručne a jednoducho..*

Je nezmyselné predpokladať, že kedysi neexistovalo absolútne nič a z ničoho (a pre nič) vznikol vesmír a neskôr začali spontánne vznikať živé bytosti z neživej hmoty. Veriť tomu si vyžaduje naozaj neveriteľne veľkú a slepú vieru!

Skôr má zmysel predpokladať, že niekto alebo niečo vždy existovalo, či už to bola živá Bytosť alebo neživá hmota. Veriť vo večnosť jedného či druhého si vyžaduje vieru.

Ešte väčší zmysel dáva myšlienka, že to, čo vždy existovalo, bol živý Boh, ktorý mal schopnosť stvoriť neživú hmotu aj živé bytosti. Prvý verš Biblie nás uisťuje, že vesmír a život vznikol práve takto. Áno, uveriť tomu si vyžaduje vieru. Ale počas štúdia Príbehu o nádeji našu vieru podpora zjavné dôkazy.

Aby malo ďalšie pokračovanie tohto štúdia zmysel, je potrebné, aby účastníci, ktorí pochybujú o Božej existencii, úprimne otvorili svoju myseľ pre možnosť, že Boh existuje. Neznamená to, že hneď teraz sa musia vzdať svojej neviery, ale že by mali byť ochotní ju na chvíľu odložiť, aby si mohli úprimne vypočuť posolstvo Biblie. Povzbudte ich, aby pristupovali k štúdiu s otvorenou myslou a nechajte Bibliu, aby k nim prehovorila.

b. Ktoré z nasledujúcich vyhlásení je pravdivé? Vysvetlite, prečo ste si vybrali danú odpoveď.

- Biblia sa v úvode pokúša predložiť dôkaz o existencii Boha.
- Biblia začína predpokladom, že Boh existuje.

„Na počiatku Boh...“ sú jednoduché slová, ktoré predpokladajú Božiu existenciu. Nie je tu žiadna snaha dokazovať ju argumentmi či dôkazmi.

Pisateľ (ktorý písal na základe Božej inšpirácie) nepocitoval potrebu obhajovať Božiu existenciu, a preto ju len jednoducho vyhlásil ako skutočnosť, ktorá sa potvrdí sama, keď čitatelia s otvorenou myslou budú študovať zvyšok Biblie.

c. Prečítajte si Žalm 90,2. Čo znamená, že Boh je „od vekov až na veky“?

Toto je ďalšie vyjadrenie skutočnosti, že Boh vždy bol a vždy bude. Inými slovami, je večný – nemá začiatok ani koniec.

Ide o jednoznačné vyjadrenie už spomenutého biblického názoru, že večný živý Boh bol skôr ako fyzický vesmír. Tento verš nám však o Bohu a vesmíre prezrádza ešte viac – že večný Boh stvoril zem a svet, čomu sa budeme venovať v ďalšej udalosti tohto štúdia.

a. Čítaním biblických príbehov sa učíme o Bohu stále viac a viac. Zisťujeme, kto je Boh a aký je. V dolnej časti každej dvojstrany (ako tu na stranách 12 – 13) označte, ako je Boh vykreslený v štyroch udalostiach na týchto dvoch stranách.

1. *Upriamte pozornosť študenta na spodnú časť str. 12-13 a prečítajte zadanie a odpoveď. Vysvetlite, že Biblia nám o Bohu zjavuje množstvo právd. Boh nám dal svoje Slovo, aby sme Ho mohli spoznať – kto je a aký je. Niekedy nám Biblia podáva poznatky o Bohu priamo (napr. Žalm 90,2), no často sa nové veci o Ňom dozvedáme z čítania biblických príbehov, kde môžeme vidieť, čo a ako vykonal a predovšetkým, aký je Jeho vzťah k mužom a ženám.*
2. *Povzbudte študenta, aby pri štúdiu Príbehu o nádeji uvažoval o tom, ako dané udalosti zobrazujú Boha. Na konci každej dvojstrany ho požiadajte, aby krížikom v spodnej časti dvojstrany označil, čo o Bohu vypovedajú udalosti, ktoré ste práve študovali.*
3. *Skôr než prejdete k ďalším udalostiam, prediskutujte tieto pozorovania.*

Doplnkové informácie

Kľúčový charakter 1. Mojž. 1,1:

Kresťanský život a svetonázor je založený na Biblii.

Základnou knihou Biblie je Genesis (1. Mojžišova).

Základ knihy Genesis je položený v prvých 11 kapitolách.

Základom tejto časti 1. Mojžišovej knihy je prvá kapitola.

Základom prvej kapitoly je prvý verš.

Takže celý kresťanský život a svetonázor spočíva na 1. Mojž. 1,1. Ak niekto dokáže vierou prijať tento verš, nemal by mať problém s prijatím ostatných častí Biblie.

Odporúčame knihu: Francis Schaeffer: Genesis v priestore a čase (InterVarsityPress, 1972).

Táto knižočka podáva vynikajúci apologetický komentár 1.-11. kapitoly Genesis a ponúka informácie, ktoré nám pomôžu vyučovať a vysvetľovať prvých desať udalostí Príbehu o nádeji ľuďom, ktorí k nim pristupujú skepticky.

2 Stvorenie Zeme

Biblia hovorí, že Boh stvoril vesmír, ako aj našu Zem a nebo. Boh stvoril tiež rastliny a zver všetkého druhu.

Genesis 1,1-25

a. Prvý deň stvorenia – prečítajte si verše

1 – 5.

• Ako vyzerala Zem, keď bola stvorená (verš 2)?

Zem nemala tvar – základné živly vesmíru boli stvorené v neusporiadanom stave.

Bola pustá (prázdna) – Boh ešte nestvoril živé stvorenstvo (rastliny, zvieratá a ľudské bytosti), ktoré by ju obývalo.

Bola tmavá – tma je neprítomnosť svetla a Boh ešte nestvoril svetlo.

Poznámka: V začiatkoch stvorenia bol zrejme priestor okolo Zeme naplnený určitou tekutou, všetko prestupujúcou, neforemnou hmotou, ktorá sa tu nazýva prahlbina.

• Čo urobil Boh vo veršoch 3 – 5?

Boh dal vzniknúť svetlu a ustanovil na zemi čas svetla (deň) a čas tmy (noc). To by mohlo naznačovať, že zem sa začala točiť okolo svojej osi a že na jednej strane Zeme bol akýsi statický zdroj svetla, ktorý zabezpečoval svetlo počas dňa.

b. Druhý deň stvorenia – prečítajte si verše 6 – 8. Čo Boh v tento deň oddelil?

Boh stvoril „nebesia“ (doslova „klenbu“ alebo „niečo tenké a rozprestreté“), aby oddelil všade prítomnú tekutú hmotu, ktorá obklopovala zem. Boh nazval oblohu nebom – ide o atmosférické nebo (nepleťme si ho s iným nebom, ktoré sa spomína v Biblii neskôr).

Z vôd nad nebeskou klenbou sa pravdepodobne stali jemné oblaky vodných kvapôčok, ktoré sa vznášajú v zemskej atmosfére. V ďalší deň stvorenia uvidíme, čo Boh urobil s vodami, ktoré umiestnil pod nebeskú klenbu.

c. Tretí deň stvorenia – prečítajte si verše 9 – 13.

• Čo sa stalo na začiatku tretieho dňa (verše 9 – 10)?

Boh zhromaždil vody pod oblohou (na povrchu zeme) tak, aby sa ukázala pevnina. Boh nazval vody morom a pevninu zemou.

• Čo sa ešte stalo v tretí deň (verše 11 – 13)?

Potom Boh dal vzniknúť rozličným rastlinám a dal im schopnosť rozmnožovať sa prostredníctvom semien.

d. Štvrtý deň stvorenia – prečítajte si verše 14 – 19. Akú úlohu dal Boh svetlám, ktoré boli na nebi?

Boh stvoril Slnko, aby poskytovalo zemi cez deň svetlo. Slnko nahradilo dočasný zdroj svetla, ktorý Boh dal v prvý deň (v. 3-5).

Boh stvoril Mesiac, aby osvecoval zem v noci.

Úlohou týchto svetiel bolo tiež označovať časové úseky a roky.

**Poznámky: Slovo „svetlá“ znamená doslova „darcovia svetla“.*

e. Piaty deň stvorenia – prečítajte si verše 20 – 23. Aké živočíchy boli stvorené v tento deň? Lietajúce vtáky a vodné živočíchy.

f. Šiesty deň stvorenia, časť 1 – prečítajte si verše 24 – 25. Aké zvieratá boli ešte stvorené?

Suchozemské zvieratá, dobytok, plazy a divá zver.

Doplnkové informácie

Trvali jednotlivé dni stvorenia 24 hodín? Je veľmi pravdepodobné, že študenti sa opýtajú, o aké dni sa jednalo. Boli to doslovné 24 hodinové dni alebo takzvané „dni“, ktoré v skutočnosti trvali dlhé veky?

V takom prípade poukážte na to, že fráza „večer a ráno“, ktorá sa používa na popísanie jednotlivých dní naznačuje, že to bola doslovne doba 24 hodín. A keďže Boh je dostatočne mocný, aby stvoril vesmír z ničoho, určite by mu nerobilo problém skutočne stvoriť veci opísané v jednotlivých dňoch za 24 hodín.

Niektorí sa nás pýtajú, ako pristupovať k takýmto otázkam, ktoré môžu byť zbytočne kontroverzné. V tejto a ďalších podobných veciach, ktoré majú potenciál prerušiť vyučovanie, sa riadte týmito radami:

1. *Ak sa zdá, že študent má citovú väzbu alebo predsudky voči určitému názoru, ktorý nie je podstatný pre pochopenie celkového veľkého príbehu Biblie, požiadajte ho, aby si svoju otázku zapísal a naplánujte si, že sa jej budete venovať po ukončení kurzu Príbeh o nádeji. Nezabudnite svoj sľub splniť.*
2. *Ak študent naozaj úprimne chce vedieť, čo o téme, ako je napríklad táto, učí Biblia, môžete jej venovať viac času. No nezdržiavajte sa priveľmi pri jednej z mnohých tém Príbehu o nádeji, ak to nie je téma nevyhnutne kľúčová pre pochopenie celého príbehu.*
3. *Predovšetkým sa sústreďte na celkový obraz Príbehu o nádeji. Dávajte pozor na témy a diskusie, ktoré majú tendenciu odvieť štúdium od správneho smeru.*

Ako prípravu na stretnutia k udalostiam 1-12 (príbehy a vyučovanie z knihy Genesis) a pre vaše vlastné štúdium vám odporúčame užitočný biblický komentár:

Henry M. Morris: Záznam knihy Genesis: Vedecký a duchovný komentár ku knihe počiatkov (Grand Rapids: Baker Books, 1976). (iba v angličtine)

Táto kniha vám obzvlášť pomôže pri príprave vyučovania prvých udalostí opísaných v knihe Genesis.

3 Stvorenie ľudstva

Potom Boh stvoril muža a ženu, Adama a Evu. Boh im prikázal, aby panovali nad Jeho stvorením, ale zakázal im jesť z ovocia jedného konkrétneho stromu.

Genesis 1,26-31; Genesis 2,7-25

a. Prečítajte si Genesis 1,26-27. Čo bolo iné na mužovi a žene v porovnaní s ostatnými Božími stvoreniami?

Boh stvoril ľudí na svoj vlastný – Boží obraz.

Boží obraz, o ktorom sa tu hovorí, nepoukazuje na fyzický obraz či podobu. Boh je duchovná (nehmotná) bytosť.

Boh vo svojej priazni obdaril ľudstvo niektorými dôležitými nehmotnými charakteristikami, ktoré má aj On sám, no, samozrejme, v oveľa väčšej miere – schopnosť rozhodovať sa, milovať, rozmyšľať, komunikovať, byť spravodlivý, vykonávať autoritu atď. Aj zvieratá môžu mať do určitej miery rozvinuté tieto schopnosti, ale človek bol od začiatku jedinečný a vynikal v týchto veciach nad zvieratami. Toto je pravdepodobne zmysel tohto textu, ktorý hovorí, že ľudstvo bolo stvorené na Boží obraz. Ide teda o nehmotný, nie hmotný, resp. fyzický obraz.

b. Prečítajte si Genesis 1,28-31. Akú zvláštnu úlohu dal Boh Adamovi a Eve? Takúto úlohu nedostalo žiadne z Božích stvorení.

Boh dal ľuďom autoritu a schopnosť vládnuť nad Jeho stvorením a určil to za ich úlohu. Umožňovali im to schopnosti, ktoré dostali „na Boží obraz“.

c. Prečítajte si Genesis 2,7. Čo sa tu ešte dozvedáme o stvorení Adama?

Boh sformoval Adamovo telo z prachu zeme a vdýchol do jeho nozdier dych života, a tak sa Adam stal živou bytosťou.

d. Prečítajte si Genesis 2,8-9. Čo nám v týchto veršoch napovedá, že záhrada Eden bola krásnym a plodným rajom?

V raji rástli všetky druhy stromov, ktoré sem umiestnil Boh – boli potešením pre oči a dobré na jedenie. Určite to bolo nádherné miesto, kde bolo lahodné jedlo vždy poruke.

e. Prečítajte si Genesis 2,15-17. Akú jedinú vec Boh zakázal Adamovi? Čo Boh povedal, že sa stane, ak Adam poruší tento zákaz?

Boh zakázal Adamovi jesť zo stromu poznania dobrého a zlého a povedal mu, že ak (keď) tento zákaz prestúpi, zomrie.

f. Prečítajte si Genesis 2,18-25. Je to pravda alebo nie? V tom čase Adam a Eva nemali žiadny dôvod, aby cítili hanbu. Čo z tohto verša potvrdzuje vašu odpoveď na túto otázku?

Obaja boli nahí a nehanbili sa. Zdá sa, že čo sa týka nahoty, boli nevinní ako malé deti.

Môžeme argumentovať aj tým, že boli manželia, a preto sa jeden pred druhým nehanbili. Samozrejme, je pravda, že pre manželské dvojice je fyzická intimita absolútne prirodzená a normálna vec. Ale zatiaľ túto myšlienku nerozoberajte. Viacej svetla na túto tému nám vrhne udalosť 8.

4 Pád Lucifera

Ešte pred týmito udalosťami zviadol Lucifer, ktorý bol pôvodne krásnym Božím anjelom, iných anjelov k neúspešnej rebélii proti Bohu. Lucifera poznáme aj ako Satana alebo diabla.

Ezechiel 28,11-17; Izaiáš 14,12-15

Názory na čas, kedy sa uskutočnila táto udalosť sa v evanjelikálnych kruhoch rôznia, a presne sa na základe Biblie nedá dokázať ani jeden z nich. Preto sme zámerne ponechali časový údaj neurčitý. Nestrácajte zo zreteľa hlavný zámer tohto kurzu a nesnažte sa určovať konkrétny čas Luciferovho pádu.

a. Anjeli sú duchovné bytosti, ktoré Boh stvoril, aby Ho oslavovali a slúžili Mu.

Prečítajte (alebo požiadajte študenta) tento výrok. Mnohí ľudia sú zvedaví na anjelov, a preto sa tu štúdium môže ľahko odkloniť od hlavného zámeru kurzu. Je dobré stručne vysvetliť otázku anjelov, ale netrávte pri tejto téme priveľa času. V niektorých ďalších udalostiach sa bude o anjeloch hovoriť viac.

b. Ezechiel a Izaiáš pripodobnili Lucifera a jeho pád kráľom Týru a Babylonu.

• Prečítajte si Ezechiel 28,11-17. Kým bol pôvodne Lucifer?

Bol vzorom dokonalosti – plný múdrosti a dokonalý v kráse, ozdobený rozličnými drahokamami. Boh ho stvoril a určil za strážneho cheruba (zvláštny anjel, ktorý stráži Božiu svätosť). Lucifer prebýval s Bohom na svätom vrchu (v nebi), prechádzal sa medzi ohnivými kameňmi (zlato?) a zo začiatku si počínal bezchybne.

• Prečítajte si Izaiáš 14,12-15. Aká Luciferova túžba viedla k jeho pádu?

Lucifer chcel vystúpiť do nebies, vyvýšiť svoj trón nad Božie hviezdy a sedieť na výšinách Božieho svätého vrchu. Chcel sa vyrovnáť Najvyššiemu Bohu. V skratke, mal v úmysle byť rovný Bohu!

Čo povedal Boh vo verši 15, že sa mu stane?

Boh ho porazil – zvrhol ho do najhlbšej jamy.

c. Prečítajte si Matúš 25,41. Ako tento verš súvisí s Izaiáš 14,15? Poznámka: Diabol je iné meno pre Lucifera.

Boh – konkrétne pre diabla (Lucifera) a jeho anjelov – pripravil miesto večného ohňa. Tento osud („hlbka podsvetia“) ho čaká potom, ako ho Boh definitívne porazí a zvrhne.

d. Kto sú podľa vás diabli anjeli, teda anjeli spomínaní v Matúš 25,41?

Najprv položte túto otázku študentovi a počkajte na jeho odpoveď. Ak už náhodou nevie, čo hovorí o tejto téme Biblia, odpoveď bude zrejme len hádať, keďže doteraz sme nečítali žiadnu časť Biblie, ktorá by mu ju mohla naznačiť.

Po druhé, vysvetlite, že diabli anjeli nie sú duchovné bytosti stvorené diablom, pretože Biblia sa nikde nezmiňuje tom, že by diabol mohol stvoriť iné živé bytosti. Takúto moc má jedine Boh.

Po tretie, vysvetlite (bez prílišného rozoberania), že na inom mieste v Biblii (nehľadajte text ani ho necitujte) sa uvádza, že pri svojej vzbure voči Bohu Lucifer zviadol aj ďalšie anjelské bytosti. Keď bol Lucifer zvrhnutý (padol) z Božej svätej prítomnosti, títo anjeli padli spolu s ním. Sú to zlí duchovia alebo démoni, o ktorých sa v našom štúdiu ešte dozvieme viac. Stručne sa k tomu vyjadrite a pokračujte v štúdiu. Nedovoľte, aby sa diskusia odchýlila od hlavného smeru.*

*Zjavenie 12,7-8 **Nevieme presne, kedy sa Lucifer vzoprel Bohu. Určite to však bolo predtým, ako sa udial nasledujúci príbeh, pravdepodobne oveľa skôr.**

Na základe tohto výroku postupne prechádzame k štvrtej udalosti.

Doplnkové informácie

Píšu Izaiáš a Ezechiel skutočne o Luciferovi? Ako vedúci štúdia by ste mali vedieť, že nie všetci evanjelikálni znalci Biblie zastávajú názor, že Izaiáš a Ezechiel hovoria vo svojich proroctvách proti kráľom Babylonu a Týru práve o Luciferovi.

Hlbšiu diskusiu k tejto biblickej stati si môžete prečítať v časti o knihe Ezechiel v kapitole 12 „Júda vo vyhnanstve“ v biblickom kurze Príbeh Starej Zmluvy, ktorý napísal Dr. David Brooks (vydala ABWE's Center for Excellence in International Ministries). (dostupné iba v angličtine, pozn. prekl.)

Ak si chcete objednať tento materiál, kontaktujte nás na Info@GoodSoil.com.

Ďalší výborný zdroj k „tému Satan“ založený na Veľkom príbehu Biblie je:

Erwin W. Lutzer: Had z raja: Neuveriteľný príbeh o tom, ako Satanova vzburá poslúžila Božiemu zámeru (Chicago: Moody Press, 1996). (dostupné iba v angličtine, pozn. prekl.)

Ako udalosti zobrazujú Boha? (str. 12–13)

Prejdite si so študentom inštrukcie v bode d. v udalosti 1 – „Večný Boh“ (v hornej časti str. 12 Príbehu o nádeji).

Keďže je to v tomto štúdiu prvá takáto aktivita, odporúčame vám, aby ste ju robili spolu so študentom. Pomôžte študentovi, aby k odpovediam prispel čo najviac svojimi myšlienkami. Je možné, že tentoraz ho budete musieť pri hľadaní odpovedí usmerňovať viac ako neskôr.

. . .

Neznamená to, že vy (a študent) musíte nájsť prejavy všetkých 14 Božích vlastností v každom príbehu na každej dvojstrane.

Nezabudnite, že účelom tejto aktivity je pomôcť študentovi, aby sa pri čítaní a štúdiu Biblie dozvedel, kto je Boh a čo konal a stále koná.

Môžete sa napríklad opýtať:

„Zobrazovala niektorá z týchto udalostí Boha ako Všemocného Stvoriteľa?“

Odpoveď by mala byť, samozrejme, „áno“. Vyplýva to z prvej, druhej i tretej udalosti. Dovoľte študentovi, aby sa s vami podelil o svoje myšlienky a potom sa pridajte i vy.

„Videli sme v týchto príbehoch Boha zobrazeného ako Najvyššiu Autoritu?“

Diskutujte.

„Videli sme v niektorej z týchto udalostí Boha ako Spravodlivého Sudcu?“

Diskutujte.

A tak ďalej, až kým neprejdete všetkých 14 Božích charakteristík.

5 Počiatok ľudského hriechu

Satan pokračoval vo svojej vzbure voči Bohu tým, že naviedol Evu, aby jedla zo zakázaného stromu. Eva spôsobila, že aj Adam jedol z tohto stromu, hoci ich oboch Boh jasne a láskavo varoval.

Genesis 3,1-6

a. Majte na mysli tieto slová z poslednej knihy Biblie: „Ten starý had, ktorý je diabol, Satan.“ (Zjavenie 20,2)

Tento výrok jasne definuje Satana a diabla ako jednu a tú istú zlú bytosť. Takisto spája Satana (diabla) so „starým hadom“, čo s veľkou pravdepodobnosťou poukazuje na hada, ktorého podobu vzal na seba Lucifer (Satan, diabol), keď pokúšal Evu v záhrade Eden.

b. Prečítajte si Genesis 3,1-5. Satan sa zjavil Eve ako had a ... (označte pravdivé výpovede z nasledujúcich výrokov)

- dal Eve nepravdivý výklad Božích slov, a z toho vyplynulo, že Boh nie je milujúci (porovnaj Genesis 2,16-17 s Genesis 3,1).

Boží výrok v Genesis 2,16-17: „Môžeš jesť zo všetkých stromov záhrady, ale nejedz zo stromu poznania dobra a zla...“

Satanova otázka v Genesis 3,1: „Naozaj vám Boh zakázal jesť zo všetkých stromov záhrady?“ (Satan naznačuje, že Boh zakázal Adamovi a Eve jesť zo všetkých stromov záhrady, že všetky stromy sú zakázané.)

- poprel, že by Boh mohol alebo chcel potrestať neposlušnosť tak, ako sľúbil (pozri verš 4).

„Nie, určite nezomriete.“ (Inými slovami: „Boh určite nespôsobí vašu smrť, a vlastne možno ju ani nedokáže spôsobiť...“)

- tvrdil, že Boh dal toto varovanie preto, že je sebecký a žiarlivý (pozri verš 5).

„Boh totiž vie, že v deň, keď budete z neho jesť, otvoria sa vám oči a budete ako Boh...“ (Inými slovami: „Boh sa vás iba snaží zastrašiť, pretože nechce, aby ste boli ako On.“)

Je to pravda alebo nie? Satan chcel, aby Eva pochybovala o tom, že Boh je dobrý, svätý a verný svojim sľubom.

c. Prečítajte si Genesis 3,6. Ktoré tri veci spôsobili, že Eva jedla zo stromu, z ktorého jej Boh zakázal jesť?

1. Strom bol dobrý na jedenie, a to vzbudzovalo túžby jej tela. A tak neposlúchla Boha a jedla zo zakázaného ovocia, pretože chcela ochutnať túto znamenitú pochúťku.
2. Strom bol na pohľad pekný, čo ju lákalo a vzbudzovalo túžbu jej očí. A tak neposlúchla Boha, vzala zakázané ovocie a jedla z neho, len aby mohla mať túto krásnu vec.
3. Strom bol pre ňu vábivý, pretože ju mohol spraviť múdrou* v pozemskom zmysle tohto slova. A tak neposlúchla Boha a jedla zo zakázaného ovocia v pyšnej túžbe získať to, čo považovala za božskú múdrosť.

d. Počas štúdia Biblie si musíme uvedomiť, že neuposlušnutie Božích príkazov sa nazýva hriech.

Až doteraz (v prvých štyroch udalostiach Príbehu o nádeji) sme nepoužili slovo „hriech“ (okrem nadpisu tejto udalosti). Je dôležité, aby ste teraz predstavili a primerane definovali tento pojem.

Poznanie dobra a zla: Nasledujúce informácie použite, len ak si myslíte, že pomôžu študentovi pochopiť podstatné pravdy tejto udalosti. Ako vždy, dajte si pozor, aby ste nezablúdili k nepodstatným otázkam.

*Áno, v istom zmysle sa jej oči otvoria poznaniu dobra a zla, ak neposlúchne Boha, pretože bude mať vlastnú skúsenosť so zlom a spozná ho. No had jej zatajil, že by bolo pre ňu oveľa lepšie, keby zlo nespoznala a nezažila (skrze neposlušnosť). Bolo by pre ňu oveľa lepšie zostať takou nevinnou, akou ju Boh stvoril.

Tak ako povedal had, Boh pozná dobro a zlo. Božie poznanie zla však nevychádza zo skúsenosti. Je dokonale svätý a bezhriešny. Boh pozná zlo teoreticky, ale nie prakticky. Takže keď Eva neposlúchla Boha, v určitom zmysle sa stala ako Boh (spoznala zlo). Ale v inom, veľmi dôležitom zmysle, sa vlastne stala od Boha veľmi odlišnou (zažila zlo a navždy ju poškvrnili jeho mnohé neželané dôsledky).

Ak chcete, môžete spomenúť (ale nerozoberajte túto myšlienku príliš hlboko), že ak budeme ďalej dôkladne študovať Bibliu, uvidíme, že diabol v celej Biblii pokúša ľudí tromi hlavnými spôsobmi. Dokonca aj teraz, v našej dobe, nás bežne pokúšajú túžby nášho tela, túžby našich očí a naša pýcha, ktorá nás zvádza túžiť po veciach, vďaka ktorým (ako si myslíme) budeme nadradení nad ostatných.

1. Jána 2,16 „Ved' nič z toho, čo je vo svete – žiadostivosť tela, žiadostivosť očí a vystatovanie sa blahobytom - nie je z Otca, ale zo sveta.“

6 Pôvod smrti

Pretože Boh je svätý a spravodlivý Sudca, Adam a Eva zakúsili následky svojej neposlušnosti. Okamžite zomreli duchovne a neskôr aj telesne.

Genesis 3,7-13; Genesis 5,5

a. V prvom rade si musíme uvedomiť, že smrť znamená oddelenie a že hriech prináša tri druhy smrti: duchovnú, telesnú a večnú.

Každý nový študent Biblie si pod slovom „smrť“ predstaví tú istú vec – okamžite pomyslí na fyzickú smrť. Je preto dôležité vysvetliť, že podstatou smrti je oddelenie a že v Biblii sa spomínajú tri druhy smrti.

b. Pozrite si Genesis 3,7-13. Podľa čoho môžeme usudzovať, že hriech spôsobil ich duchovnú smrť (oddelenie od Boha), zničenie ich vzájomného vzťahu, hlboký pocit hanby a strachu?

Okamžite si so zahanbením uvedomili svoju nahotu a vymysleli, ako zakryť svoje telá (v. 7 a 11).

Verš 7 zrejme naznačuje, že chceli zakryť svoju nahotu ešte skôr ako si uvedomili, že sa stretnú s Bohom (ešte keď boli len sami dvaja ako muž a žena).

Porovnajte to s udalosťou 3 (str. 13 Príbehu o nádeji) – Genesis 2,25. Pred svojou neposlušnosťou boli nevinní a nedbali na svoju nahotu. Vo svojej nevinnosti boli ako malé deti.

Keď počuli, že Boh k nim prichádza cez záhradu, pokúšali sa pred Ním skryť (v. 8).

Intímne stretnutie a spoločenstvo medzi Stvoriteľom a človekom bolo dovtedy pre Adama a Evu pravdepodobne jednou z najkrajších chvíľ dňa. Teraz sa však hrozili toho, čo bolo predtým také vzácne.

Je pravdepodobné, že Adam a Eva sa pred Bohom neskrývali len preto, že boli nahí, ale aj preto, že cítili vinu za svoju neposlušnosť. Väčšina z nás si určite spomenie, ako sme sa hrozili stretnutia s rodičmi, vychovávateľmi či inými ľuďmi v pozícii autority, keď sme ich neposlúchli a vedeli sme, že to zistili.

Je tiež zrejme, že Adam a Eva sa po prvýkrát báli (v negatívnom zmysle slova) svojho Stvoriteľa, Boha, pretože netušili, ako zareaguje na ich neposlušnosť.

Snažili sa hľadať výhovorky (alibi) pre svoju neposlušnosť a hodiť vinu na niekoho iného. Eva obviňovala hada, Adam vinil Evu a Boha (v. 12,13).

c. Prečítajte si Genesis 5,5. Aké iné tresty mali ešte stihnúť Adama za jeho neposlušnosť?

„Celý vek Adamovho života bol deväťstotridsať rokov, potom zomrel.“ (Gen. 5,5)

Vo svojej svätej spravodlivosti Boh určil (spôsobil alebo vyvolal) fyzickú časť „trestu smrti“ ako trest za neposlušnosť. Ale len vďaka Božej milosti (nezaslúženej priazni) mohol Adam žiť ešte stovky rokov po tom, ako prvýkrát porušil Boží zákon.

d. Prečítajte si Genesis 5,8.11.14.17.20.27 a 31.

Verš 8: Šét (Adamov syn) zomrel.

Verš 11: Enóš (Šétov syn) zomrel.

Verš 14: Kénan (Enóšov syn) zomrel.

Verš 17: Mahalalél (Kénanov syn) zomrel.

Verš 20: Jered (Mahalalélov syn) zomrel.

Verš 27: Matuzalem (Henochov syn) zomrel.

Verš 31: Lemech (Matuzalemov syn) zomrel.

Poznámka: Ak sa niekto opýta, prečo žili tak dlho, jednoducho vysvetlite, že trvalo mnoho rokov, kým sa na ľudskom rode v celej biede a bolesti prejavili všetky hrozivé následky hriechu.

Napríklad, choroby, ktoré ohrozujú naše zdravie sú výsledkom hriechu Adama a Evy. Tieto choroby pravdepodobne nastupovali pomaly a postupne a v ich dôsledku potom ľudia žili kratšie.

Prečítajte si Rimanom 5,12. Akými dvoma spôsobmi ovplyvnil Adamov hriech z Genesis 3 všetkých nás?

1. *My všetci, Adamovi ľudskí potomkovia, sme zdedili jeho hriešnu prirodzenosť.*
2. *Odplatu za hriech – smrť (duchovnú, fyzickú a večnú*) – zažijú všetci ľudia, pretože my všetci sme zhrešili.*

**Večnej smrti sa budeme venovať neskôr, na inom mieste tohto kurzu, takže diskusiu o večnej smrti môžeme dovtedy odložiť.*

7 Zaslúbenie Satanovho Premožiteľa

Boh dal zaslúbenie, že syn človeka, Evin potomok, raz porazí Satana. Boh to zaslúbil, pretože Satan pokúšal Adama a Evu na hriech.

Genesis 3,14-15

a. Prečítajte si Genesis 3,14. Akým spôsobom Boh zmenil zviera – hada?

Na základe tohto príbehu môžeme predpokladať, že Satan buď na seba vzal podobu hada alebo vstúpil do tela existujúceho hada. Keďže Boh hada prekliat za to, čo sa stalo v záhrade Eden, zdá sa pravdepodobné, že Satan vstúpil do tela konkrétneho hada, ktorý bol ochotný s ním spolupracovať. Termín „had – zviera“ používame na rozlíšenie medzi Satanom a zvieratom (hadom), do ktorého Satan vstúpil, aby vykonal svoj zlý skutok.

Mnoho biblických učencov si myslí, že had bol pred pádom krásne a očarujúce zviera, ktoré malo nohy a vedelo chodiť. Z Genesis 3,1 sa dozvedáme, že hady boli najprefikanejšie zo všetkých stvorených zvierat. Božia kliatba degradovala hada (a všetkých hadov po ňom) na úbohého živočicha, ktorý sa po bruchu plazí v prachu zeme.

b. Prečítajte si Genesis 3,15.

Slovo „had“ v 14. verši nepochybne hovorí o zvierati, skutočnom hadovi. Zdá sa však, že v 15. verši dochádza k zmene. Biblickí bádatelia si vo všeobecnosti myslia, že keď v tomto verši Boh oslovuje hada, rozpráva sa so Satanom, zlým, úhlavným Božím nepriateľom, ktorý vstúpil do tela hada. Uvažujte nad tým pri čítaní a študovaní v. 15.

Vyberte si z týchto tvrdení:

- Boh chcel len vytvoriť nepriateľstvo medzi ľuďmi a hadmi.
- Nie, udialo sa niečo dôležitejšie.

Nepriateľstvo je hlboko zakorenená vzájomná nenávisť. Hoci mnohí ľudia vyhlasujú, že nenávidia hady, nemáme dôvod myslieť si, že aj hady nenávidia ľudí. Hady napadajú ľudí skôr zo strachu a v sebaobrane než preto, že by nás nenávideli. Vo vzťahu ľudí a hadov vládne skôr obojstranný strach.

Pri vysvetľovaní tohto verša:

1. *Nezachádzajte priveľmi do podrobností.*
2. *Nevysvetľujte špecifický prorocký význam tohto verša. Budeme o ňom hovoriť neskôr.*

Tu je vhodné uviesť niekoľko poznámok:

- Medzi potomkami Adama a Evy (ľuďmi) a potomkami hada bude trvalé nepriateľstvo.
- Väčšina biblických vedcov je presvedčených, že spomínané „semeno“ (potomok) hada nehovorí o zvieratách (hadoch), ale o zlých duchovných bytostiach pod Satanovou vládou – môžu to byť anjeli (nazývaní démoni), ktorí nasledovali Lucifera pri jeho vzbure proti Bohu (pozri udalosť 7).
- To by vysvetľovalo neprestajný boj medzi ľuďmi a zlými duchmi, ovládanými Satanom, ktorý opäť a opäť vidíme na stránkach Biblie.
- Istý konkrétny mužský potomok Evy sa jedinečným spôsobom postará o to, aby rozmliaždil, resp. rozdrvil (podľa prekladu) hlavu hada – Satana.

c. Syn človeka (potomok ženy) (označte všetky pravdivé výpovede):

- bude ľudskou bytosťou.
- poškodí jednu z najdôležitejších častí hadovho tela.

*V posledných dvoch tretinách v. 15 väčšina prekladov Biblie naznačuje, že mužský potom Adama a Evy porazí Satana.**

Hlava je jednou z kľúčových častí tela. Aj preto je prilba nevyhnutnou súčasťou ochrany v boji. Keď teda Boh vyhlásil, že jedného dňa niekto rozmliaždi (alebo rozdrví) Satanovu hlavu, znamená to, že Satan bude definitívne porazený.

☒ **utrpí menšiu ujmu pri porážke hada.**

Vítěz bude zranený, ale vo všeobecnosti rana do päty znamená len krátkodobú nepríjemnosť. Je to oveľa menej závažné zranenie ako zdrvivujúci úder do hlavy.

d. Majte na vedomí toto: Táto osoba bude potomkom ženy. Biblia nehovorí, že bude potomkom muža!

Väčšinou, keď Biblia hovorí o „semene“ v zmysle ľudského rozmnožovania a potomstva, je to v súvislosti s mužom. Je preto zvláštne, že Adam (muž) sa tu nespomína. Boh hovorí iba o semene (alebo potomkovi) ženy.

Poznámka: *Nevenujte sa tejto téme podrobne, len poukážte na túto skutočnosť a pokračujte ďalej. Nechajte študenta, aby nad tým porozmýšľal, ale nesnažte sa riešiť túto záhadu.*

Doplnkové informácie

Semeno (potomok) ženy: *V pôvodnom hebrejskom texte, z ktorého je tento verš preložený, sa môže slovo „semeno“ chápať aj v množnom čísle ako skupina potomkov a zámeno sa môže preložiť aj ako „to“ a nie „on“ (v mužskom rode). Tento verš sa však zvyčajne prekladá v zhode s tradičným kresťanským výkladom.

Komplexnejšiu diskusiu k tejto biblickej pasáži si môžete prečítať v časti 3 „Pád Adama a Evy“ v biblickom kurze Príbeh Starej Zmluvy od Dr. Davida Brooksa (vydané ABWE's Center for Excellence in International Ministries). (dostupné iba v angličtine, pozn. prekl.)

Kontakt Info@GoodSoil.com

8 Boh zaopatruje šaty

Adam a Eva sa pokúsili zakryť svoju vinu a hanbu figovými listami. Nato Boh milostivo zamenil listy za šaty, ktoré vyrobil zo zvieracích koží.

Genesis 3,7. 21

a. Prečítajte si Genesis 3,7 a 3,21.

Stačí, aby študent pochopil, že keď Adam a Eva zhrešili a uvedomili si svoju nahotu, prikryli ju dvoma druhmi šiat. Poukážte na to, že ide o dva druhy odevu. O rozdieloch medzi nimi budeme diskutovať už o pár minút.

b. Všimnite si aspoň dva rozdiely v tom, ako boli Adam a Eva oblečení vo verši 7 a ako vo verši 21. Poznámka: Kto vyrobil oblečenie? O aký druh oblečenia išlo?

1. Prvé šaty si urobili Adam a Eva (v. 7).
Vo v. 21 im dal odev Boh.
2. Adam a Eva splietli figové listy a urobili si z nich odev. Bolo to však len slabé a dočasné oblečenie. Boh ich zaodel do kožených šiat, ktoré boli oveľa pevnejšie a odolnejšie.

c. Pravda či lož? Na základe toho, čo Boh urobil pre Adama a Evu, usudzujeme, že ich strata nevinnosti je trvalá.

Všimnite si, že Boh nekarhá Adama a Evu za to, že po tom, ako proti Nemu zhrešili, si urobili odev. Naopak, schválil ich rozhodnutie zakryť svoju nahotu tým, že im poskytol ešte odolnejší odev. Boh vedel, že ich stratená nevinnosť sa už nikdy nevráti.

d. Pravda či lož? Pre hriech Adama a Evy musel Boh zabiť jedno alebo viac nevinných zvierat, aby im mohol poskytnúť ošatenie.

V texte sa síce výslovne nepíše, že Boh zabil jedno či viac zvierat, aby získal kožu potrebnú na výrobu šiat pre Adama a Evu. Boh by mohol stvoriť odev zo zvieracej kože rovnako ako stvoril zvieratá – z ničoho.

Máme však niekoľko dôvodov predpokladať smrť zvierat počas výroby odevu:

1. Adam a Eva potrebovali odev preto, že zhrešili. Strata nevinnosti bola dôsledkom ich hriechu.
2. Boh ich varoval, že odplata za neposlušnosť voči Jeho príkazom bude smrť.
3. Smrť nevinných zvierat mohla byť pre Adama a Evu drsnou názornou ukázkou toho, ako ich hriech ovplyvnil všetko ostatné Božie stvorenie.

Viete si predstaviť, aká traumatická musela byť pre Adama a Evu táto skúsenosť – vidieť krv nevinných zvierat, ktoré zomierajú ako dôsledok ich zlých rozhodnutí? Vina a hanba, ktorú prežívali v dôsledku svojho hriechu, bola prikrytá kožou nevinných zvierat usmrtených kvôli nim!

Ako udalosti zobrazujú Boha? (str. 14–15)

Ak je to potrebné, prejdite si so študentom pokyny v bode d. v udalosti „Večný Boh“ (str. 12 hore v Príbehu o nádeji).

Nezabudnite na účel aktivity v spodnej časti dvojstrany – pomôcť študentovi, aby sa pri čítaní a štúdiu Biblie dozvedel, kto je Boh a čo konal a stále koná.

9 Vyhnanie z Edenu

Pretože Adam a Eva neposlúchli Boha, stratili výsadu žiť v rajskej záhrade, kam ich Boh umiestnil. Museli Eden opustiť.

Genesis 3,22-24

a. Prečítajte si prvý výrok v Genesis 3,22.

Potom Hospodin Boh povedal: Hľa, človek sa stal ako jeden z nás: Pozná dobro i zlo..“

Poznámka: *Opakujeme to, čo sme už uviedli v časti Doplnkové informácie v udalosti 5. Prečítajte si ešte raz túto časť.*

Hoci to môže vyzerať ako opakovanie toho, čo sme už vysvetlili v udalosti 5, je to dosť dôležité na to, aby ste si to so študentom prešli ešte raz. V udalosti 5 to boli iba doplnkové informácie, a je možné, že váš študent ich vtedy nepočul.

Pravda alebo lož? Adam a Eva teraz už poznali zlo z vlastnej skúsenosti, pretože jedli z ovocia zakázaného stromu.

Predtým, ako jedli zo zakázaného ovocia, Adam a Eva poznali iba dobro. Nepoznali zlo v žiadnom zmysle – ani teoreticky ani prakticky.

No keď neposlúchli Boha, mali nielenže osobné i teoretické poznanie dobra (zo svojej minulosti), ale získali aj dva druhy poznania zla – tak praktické ako aj teoretické poznanie.

Ak je tento výrok pravdivý, aký je rozdiel medzi poznaním zla z pohľadu Adama a Evy a z pohľadu Boha?

Boh nikdy nezažil zlo, je dokonale svätý a bezhriešny. Ale ako vševediaci Boh vie o zle všetko.

b. Pozrite si druhú polovicu verša 22 v Genesis 3 a potom pokračujte po 3,24.

- Verše 23 a 24 hovoria, že Boh vyhnal Adama a Evu zo záhrady Eden.

Všimnite si, že Adamovo povolanie zostalo rovnaké, ale zmenilo sa miesto práce.

- Druhá polovica 22. verša nám objasňuje, prečo ich Boh vyhnal.

Prečítajte si druhú časť v. 22 a potom prejdite k ďalšiemu bodu (c.), kde sa zaoberáme veršom 22b.

c. Otázky o vyhnaní Adama a Evy zo záhrady Eden:

- Bolo vyhnanie prejavom Božieho súdu? Vysvetlite. V určitom zmysle áno.

Vysvetlite. Biblia síce nehovorí doslova, že Boh ich vyhnal zo záhrady, pretože zhrešili, ale ich vyhodenie zo zvláštnej záhrady bolo jednoznačne následkom ich hriechu. Bolo to stratené požehnanie a tento dôsledok voči nim uplatnil Boh. V tomto zmysle môžeme povedať, že vyhodenie zo záhrady bolo Božím súdom.

- Bolo vyhnanie v určitom zmysle prejavom Božej milosti? Vysvetlite. Áno.

Vysvetlite. *Vráťte sa k druhej časti v. 22 a znova prečítajte: „Len aby teraz nesiahol rukou na strom života, nejedol z neho a nežil naveky!“*

Ten dôvod vyhnaní Adama a Evy zo záhrady, ktorý Boh vyslovene uviedol, bol pre nich vlastne milostivým požehnaním.

1. *Spomeňte si, že v záhrade Eden boli dva zvláštne stromy – zakázaný strom poznania dobra a zla a strom života.*
2. *O strome života sa veľa nehovorí, ale v. 22 zrejme naznačuje, že ak by sa Adam a Eva dotkli stromu života, žili by večne.*

3. *Prečo by to bolo zlé? Bolo by hrozné žiť večne v stave hriešnosti.*
4. *Boh ich vyhnal zo záhrady, a tak ich ochránil pred tým, aby sa dotkli stromu života ako hriešnici, a to v záujme ich večného dobra.*
5. *Hoci Adam a Eva museli znášať smrť ako hrozné prekliatie, stále bolo pre nich lepšie zomrieť ako navždy žiť v stave hriešnosti.*
6. *V súvislosti s týmto si prečítajte Genesis 3,24.*
7. *Keď budeme pokračovať v Príbehu o nádeji, zistíme, že skutočná nádej pre ľudstvo leží za hrobom – po smrti.*

10 Velká potopa

V období po vyhnaní Adama a Evy zo záhrady sa ľudské pokolenie rozrástlo. Ľudia sa stali takými hriešnymi, že Boh na nich zoslal potopu. Potopa zničila celú zem i jej obyvateľov okrem zbožného Noeho a jeho rodiny. *Genesis 6,5-8,22*

a. Prečítajte si Genesis 6,5-7 a 11-12.

Prečo Boh zoslal na svet takú zničujúcu potopu?

S výnimkou jednej jedinej rodiny sa celé ľudské pokolenie (ľudstvo) odvrátilo od svojho Stvoriteľa, Boha, a začalo sa usilovať o splnenie vlastných hriešnych túžob.

Boha, ktorý má vo svojej samotnej podstate svätosť a odpor k hriechu, ich činy a spôsob života veľmi zarmucoval.

Boh ako Stvoriteľ celého ľudstva určite mal právomoc zastaviť zlobu a násilie a potrestať tých, čo sa na nej podieľali.

Ako čestný a spravodlivý Sudca svojho stvoreného sveta, urobil Boh presne to, čo bolo správne a spravodlivé. Ľudia Ním očividne pohrdali a porušovali Jeho zákony, takže po rokoch trpezlivosti vyhlásil a vykonal nad týmto skazeným pokolením rozsudok.

Aký vážny bol problém, ktorý to spôsobil?

Môžete navrhnúť študentovi, aby si vo svojej Biblii zakrúžkoval alebo podčiarkol všetky slová alebo časti viet, ktoré poukazujú na to, že situácia bola veľmi vážna. Prípadne vám ich môže prečítať. Najčastejšie správne odpovede asi budú:

„ľudská zloba je veľmi veľká“

„všetko zmýšľanie ľudského srdca je ustavične naklonené len k zlu“ „zem bola skazená“

„zem... je plná násilia“

„celé ľudstvo na zemi si počínalo skazene“

b. Prečítajte si Genesis 6,8-10 a 7,1.

Čím sa Noe odlišoval od ostatných ľudí svojej generácie?

Noe bol spravodlivý človek, čo znamená, že sa snažil robiť to, čo bolo správne. Vo svojej generácii bol „dokonalým“ mužom. Neznamená to, že bol skutočne dokonalý. Znamená to len toľko, že ak urobil niečo zlé, snažil sa za to prevziať zodpovednosť a napraviť to.

Čo podľa vás znamená výrok: „Noe chodil s Bohom.“?

Noe sa snažil žiť podľa Božích pravidiel pre ľudí. Udržoval si blízky osobný vzťah s Bohom a pravidelne sa s Ním rozprával v modlitbe.

c. Prečítajte si Genesis 6,5-8,22. O aký druh potopy podľa vás išlo?

Išlo o miestnu potopu.

Išlo o celosvetovú potopu.

Z hľadiska štúdia Príbehu o nádeji nie je podstatné, či išlo o miestnu alebo celosvetovú (globálnu) potopu. Aj keď sa zdá, že dôkazy o celosvetovej potope sú dosť jednoznačné, treba si uvedomiť, že niektorí biblicky založení vedci sa domnievajú, že potopa bola len miestnou udalosťou a pokrývala iba jedno rozľahlé údolie, v ktorom sa v tom čase sústreďovalo ľudské pokolenie.

Nedovoľte, aby vás táto otázka zastavila. Ak to však študenta obzvlášť zaujíma, môžete mu dať hárok papiera s dvoma stĺpcami:

<i>Miestna potopa</i>	<i>Celosvetová potopa</i>

Povedzte mu, aby si preštudoval Genesis 6-8 a poznačil si biblické dôkazy, ktoré vypovedajú o tom, že potopa sa týkala iba jedného ohraničeného údolia a dôkazy, ktoré naznačujú, že potopa pokrýva povrch celej zeme.

d. Prečítajte si Genesis 6,15. Aká veľká bola archa?

Koráb mal dĺžku 300 lakťov (138 metrov), šírku 50 lakťov (23 metrov) a výšku 30 lakťov (13,5 metra). Mal kapacitu zhruba 40.000 m³, čo predstavuje asi 522 bežných vagónov na prepravu dobytká.

Táto informácia vám môže pomôcť, zvlášť, ak študent pochybuje o schopnosti Noemovej archy poňať všetky zvieratá, ktoré do nej vošli. Môžete tiež poukázať na to, že z každého druhu zvierat boli do korábu vzaté iba dva alebo sedem kusov a že druh zvierat bol pravdepodobne širšou kategóriou ako prírodovedné druhy. Tiež môžete vysvetliť, že niektoré (alebo všetky) zvieratá mohli byť mláďatá, a nie dospelé.

e. Čo sa z tohto príbehu dozvedáme...

- **o Bohu?**

Boh je svätý. Hriech ľudí sa Ho natoľko dotkol, že sa rozhodol potrestať ho.

Boží súd bol spravodlivý.

Boh bol trpezlivý a milostivý a dlho svoj súd odkladal.

Boh zachránil ľudí pred záhubou. On bol ten, kto varoval Noeho pred potopou, dal mu pokyny, ako postaviť koráb a pred začiatkom potopy zavrel jeho dvere.

- **o ľudskom pokolení?**

Muži a ženy sú hriešni a prirodzene naklonení všetkým druhom zlého správania.

Od prírody sa búria proti Bohu a Jeho zákonom. Často odmietajú brať do úvahy Božie varovania pred súdom a Jeho láskavú ponuku odpustenia a požehnaní. Ale v živote Noeho vidíme, že s Božou pomocou majú tiež schopnosť zvoliť si lásku a službu Bohu.

11 Zaslúbenia dané Abrahámovi

Mnoho rokov po potope povolal Boh Abraháma, aby sa stal otcom veľkého národa. Skrze Abraháma môžu všetci ľudia prijať zvláštne duchovné požehnanie.

Genesis 11,31-12,7

Je dobré, ak predídete zmätku a hneď vysvetlíte zdanlivý nesúlad medzi menami Abrám a Abrahám. Pôvodne sa volal Abrám, ale Boh mu neskôr zmenil meno na Abrahám.

a. Prečítajte si Genesis 11,31-12,7 a nájdite na mapách (strana 8 a 9) mestá Úr, Cháran a Kanaán.

1. Vysvetlite, prečo šiel Terach (Abrámov otec) touto cestou. Časť oblasti označená na mape zelenou sa často nazýva Úrodný polmesiac. Terach ako bohatý muž vlastnil veľké stáda a čriedy dobytky. Bolo by náročné, snáď i nemožné, prejsť s takým množstvom zvierat, ktoré denne potrebujú potravu a vodu, cez rozsiahlu suchú oblasť (v súčasnosti Arabská púšť). Cesta cez Úrodný polmesiac zabezpečovala porast a vodu pre Terachovu rodinu, služobníkov a zvieratá.

Poznámka: Z Úru do Cháranu bolo približne 600 míľ.

Teraz je vhodný čas porovnať mapu na str. 8-9 so súčasnou mapou. Ukážte, ktoré krajiny sa teraz nachádzajú v oblasti Úrodného polmesiaca.

2. Mestá Úr a Cháran boli známe modláorskými praktikami uctievania Mesiaca. Je veľmi pravdepodobné, že aj Terach, Abrámov otec, až do konca svojho života uctieval Mesiac. Možno aj preto Boh presťahoval Abráma do Kanaánu až potom, keď jeho modláorský otec zomrel.

b. Prečítajte si Genesis 12,1-3.

Na konci verša 3 dáva Boh zvláštne zaslúbenie, ktoré by ste mali mať na pamäti. Boh hovorí, že všetky rodiny na zemi môžu byť požehnané skrze Abraháma. Toto zaslúbenie sa v Biblii niekoľkokrát opakuje, takže je zaiste veľmi dôležité. Ako by sa mohlo toto zaslúbenie naplniť? Ak chcete poznať odpoveď, študujte ďalej a uvidíte, ako sa Príbeh o nádeji vyvinie.

Možno viete o tomto zaslúbení viac, ako je tu vhodné vysvetľovať. Predovšetkým naň poukážte a dostatočne ho zdôraznite, aby si naň študent spomenul pri budúcich udalostiach..

c. Prečítajte si Genesis 12,4-7. Aký dodatočný prísľub dáva Boh Abrahámovi v 7. verši?

Vo v. 7 Boh sľubuje Abrámovi: „Túto krajinu [Kanaán] dám tvojmu potomstvu.“ Bol tu však jeden podstatný problém – krajinu už obýval iný ľud, Kanaánčania. Povedzte študentovi, že neskôr sa dozvieme, ako to všetko dopadlo.

12 Obetovanie Izáka

Boh naplánoval, že zošle na celú zem svoje duchovné požehnanie skrze Abrahámovho syna Izáka. Potom vyskúšal Abrahámovu vieru tým, že ho požiadal, aby Mu obetoval Izáka, ale napokon v poslednej chvíli zaopatril náhradnú obeť. *Genesis 22,1-18*

a. Prečítajte si Genesis 22,1-14. Zamyslite sa nad dvoma otázkami:

- Prečo Boh žiadal Abraháma, aby Mu obetoval svojho syna?
- Prečo Abrahám poslúchol takýto nezvyčajný príkaz?

Odpovede nájdeme v Abrahámovej viere v to, čo môže Boh urobiť.

Človeku, ktorý nepozná Bibliu, môže táto udalosť pripadať úplne bizarná a Boh v nej ako bezcitné a príliš požadovacie božstvo. Vysvetlite študentovi, že keď si túto udalosť preštudujeme a spätne sa na ňu pozrieme, bude nám dávať oveľa väčší zmysel ako teraz. Povedzte mu aj to, že dávno predtým, ako Boh vyslovil svoj príkaz, už vedel, čo sa stane.

- Pozrite si 5. verš.

Položte otázku: „O kom Abrahám hovorí v rozhovore so svojimi sluhami vo v. 5, že sa vráti späť k nim?“

Všimnite si, že hovorí: „Ja pôjdem s chlapcom ta... a vrátíme sa k vám.“

Potom si prečítajte Židom 11,17-19.

Vysvetlite, že verše na konci Biblie boli napísané asi 2000 rokov po udalosti v Genesis 22, ktorú práve študujeme. Tieto verše nám umožňujú lepšie pochopiť, čo si Abrahám myslel, keď kládol Izáka na oltár.

Čomu veril Abrahám?

Veril, že Boh je dobrý a zároveň mocný – že ak Izák na oltári zomrie, Boh ho môže vzkriesiť z mŕtvych a aj to urobí.

- Pozrite si Genesis 22,7-14. Ako v tomto prípade preukázal Abrahám svoju vieru?

Boh zastavil obeť a ako zástupnú obeť zabezpečil baránka, ktorý zomrel namiesto Izáka.

Vysvetlite, že koncept smrti nevinného zvierata, ktoré zomrie ako zástupná obeť za mužov a ženy, je v Biblii veľmi častý a veľmi významný. Povedzte študentovi, že si o tom povieme viac v niektorých budúcich lekcích.

Prečítajte Genesis 22,15-18.

Aký sľub sa nachádza vo v. 18?

Boh zaslúbil Abrahámovi, že v jeho potomstve budú požehnané všetky národy zeme.

Vidíte drobný rozdiel v porovnaní s Genesis 12,3? Rada: Porovnajte „v tebe...“ a „v tvojom potomstve...“

V Genesis 12,3 Boh povedal Abrahámovi, že skrze neho (Abraháma) budú požehnané všetky národy zeme. Ale v neskoršom sľube v Genesis 22,18 Boh naznačuje, že toto požehnanie všetkým národom a ľuďom sa neudeje osobne skrze Abraháma počas jeho života. Príde skrze jeho potomstvo alebo skrze niekoho z jeho potomstva.

Diskutujte: Nemyslíte, že Abrahám bol zvedavý, čo bude týmto zvláštnym požehnaním a ako sa to uskutoční?

b. Neskôr mal Izák syna Jákoba, ktorého Boh premenoval na Izraela. Jákob (Izrael) mal dvanásť synov, ktorí sa neskôr stali vodcami kmeňov v národe pomenovanom po ich otcovi – v národe Izrael.

Keďže sme nečítali biblické odseky o zvyšku Izákovho života a o narodení a živote Jákoba, porozprávajte stručne (na niekoľko minút) o ďalšom živote Izáka a o tom, ako sa Jákob stal vyvoleným synom, cez ktorého príde „zvláštne požehnanie pre všetkých ľudí“. Vysvetlite, ako Boh zmenil jeho srdce a dal mu nové meno – namiesto Jákob (čo znamená intrigán, podvodník) sa začal volať Izrael (čo znamená „ten, ktorý bojuje s Bohom“, aby získal Božie požehnanie).

c. Jákob (Izrael) dal pred svojou smrťou Júdovi zaslúbenie, ktoré nájdeme v prvých slovách Genesis 49,10. O aké zaslúbenie ide? Poznámka: Berla je palica, ktorú drží kráľ na znamenie kráľovskej authority.

Najprv sa opýtajte študenta, či chápe, čo tu Boh hovorí a potom stavajte na jeho odpovedi.

Boh predpovedal, že v (medzi) Júdovom potomstve bude prebývať žezlo (symbol kráľovskej authority) a že z Júdu vzíde zákonodarca (iné označenie vládcu). V poslednej časti Boh zrejme predpovedá, že tento kráľ a zákonodarca bude vládnuť ľuďom alebo národom.

Nemusíte to príliš rozoberať, ale povzbudte študenta, aby si tento sľub zapamätal. Stretneme sa s ním v niektorej z ďalších udalostí.

Ako udalosti   zobrazujú Boha? (str. 16–17)

13 Povolanie Mojžiša k vodcovstvu

Niektorí potomkovia Abraháma (Izraelci) sa stali otrokmi v Egypte. Ale Boh si povolal Mojžiša, aby ich odviezol z Egypta do Kanaánu. Kanaán bola krajina, ktorú Boh zaslúbil Abrahámovi. *Exodus 1,1-14; Exodus 3,1-17*

a. Boh vytvoril takú situáciu v rodine Izraela, že jeho syn Jozef sa stal vysokopostaveným úradníkom v Egypte. Boh to tak zariadil, aby neskôr mohla do Egypta prísť celá Izraelova rodina.

Nerozoberajte podrobnosti, ale v krátkosti porozprávajte Jozefov príbeh. Sústreďte sa na jeho hlavné životné skúsenosti, výsledkom ktorých bolo, že sa dostal v Egypte k moci.

b. Prečítajte si Exodus 1,1-7. Ako verš 7 popisuje rozrastanie sa izraelského rodu?

Izraeliti však ⁽¹⁾boli plodní, ⁽²⁾rozmnožili sa, ⁽³⁾vzrástol ich počet a ⁽⁴⁾prevelmi zmohutneli, takže ⁽⁵⁾ich bola plná krajina.“ (Exodus 1,7)

Všimnite si päť spôsobov, ktorými autor knihy Exodus opisuje rast izraelského rodu počas života v Egypte. Nečudo, že Egypťania sa začali obávať rastúcej sily, ktorá sa hromadila v tomto kmeni votrelcov.

c. Prečítajte si Exodus 1,8-14. K moci sa dostal nový faraón, ktorý si nepamätal Jozefa, syna Izraelovho, ani sľuby, ktoré dal predošlý faraón Izraelcom. Čo sa stalo potom?

Po neúspešnom pokuse spomaliť rast izraelského kmeňa Egypťania podrobili Izraelitov krutej otrockej práci.

d. Prečítajte si Exodus 3,1-10.

Akú úlohu chcel dať Boh Mojžišovi?

Boh chcel, aby Mojžiš vyviedol Izraelitov z Egypta. Hoci aj Mojžiš bol Izraelita, už 40 rokov žil v cudzine. Na túto úlohu mal však jedinečné schopnosti, pretože bol adoptovaný a vychovaný v egyptskom kráľovskom paláci. Nepochybne bol oveľa vzdelanejší ako ostatní Izraeliti jeho čias.

Poznámka: Môžete stručne porozprávať o živote Mojžiša od narodenia až kým ho Boh povolal, aby vyviedol Izrael z Egypta.

Boh povedal, že má k Izraelcom zvláštny vzťah. Aký to bol vzťah?

V. 6: Boh vyhlásil, že je „Boh tvojho otca – Boh Abraháma, Boh Izáka a Boh Jákoba (Izraela)“.

V. 10: Boh vyhlásil, že deti (potomkovia) Izraela sú Jeho („mojím“) ľuďom.

Poznámka: Deti Izraela = potomkovia Izraela (predtým nazývaného Jákob).

e. Prečítajte si Exodus 3,11-17.

Čo mal Mojžiš odpovedať, ak sa ho Izraelci opýtajú, kto ho poslal?

• Čo prikázal Boh Mojžišovi vo verši 14?

Boh prikázal Mojžišovi, aby povedal Izraelitom, že ho posiela „Ja som“.

Spýtajte sa študenta: Aký je podľa vás význam alebo zmysel toho, že Boh o sebe hovorí ako o „Ja som“?

Istý účastník tohto kurzu odpovedal: „Boh proste je.“ Bola to múdra odpoveď. Boh nemá začiatok ani koniec. Nebol stvorený. Boh „proste je“! V teologickej terminológii sa tento Boh nazýva „večná samoexistencia“.

• Čo mu prikázal vo verši 15?

Boh tiež prikázal Mojžišovi, aby povedal Izraelitom, že ten, ktorý ho posiela, je Hospodin Boh ich otcov, Abraháma, Izáka a Jákoba.

Slovo Hospodin (v angl. LORD) je preložené z hebrejského slova Jahve alebo Jehova, čo znamená v podstate to isté ako „ja som“. Je to Božie vlastné meno. Pri štúdiu Biblie zistíme, že mnoho falošných bohov malo svoje vlastné mená (napr. Bál). Ale „Hospodin Boh“ alebo „Hospodin“ je konkrétny, jediný pravý Boh, Stvoriteľ neba a zeme – Boh Biblie!

14 Rany a Pascha

Boh zoslal desať rán na Egypt, aby oslobodil Izrael. Poslednou ranou bola smrť prvorodeného dieťaťa v každej rodine. No Boh zachránil každého, kto konkrétnym spôsobom prejavil svoju vieru v Neho. *Exodus 12,1-13; 21-23*

a. Boh uvalil na Egypt desať strašných rán, aby dokázal svoju moc nad falošnými bohmi Egypta a presvedčil faraóna, aby prepustil Izraelcov. Posledná, desiatá pohroma mala za následok smrť prvorodených detí a zvierat.

Krátko zhrňte komunikáciu medzi Mojžišom a faraónom a prvých deväť rán, ktoré boli dôsledkom toho, že faraón odmietal prepustiť Izraelitov z egyptského otroctva. Vysvetlite, v akom zmysle išlo v skutočnosti o boj medzi falošnými egyptskými bohmi a pravým Hospodinom, Stvoriteľom – Bohom Izraelitov a Biblie.

Dobry prehľad teologického významu tohto konfliktu a desiatich rán nájdete v kapitole 7 („Mojžiš vyvádza Izrael“) v kurze Príbeh Starej zmluvy od Dr. Davida Brooksa (dostupné iba v angličtine, pozn. prekl.).

b. Prečítajte si Exodus 12,1-13 a 21-23.

- Aké podmienky muselo spĺňať zviera, ktoré malo byť obetované podľa Božích požiadaviek? Pozri verš 5.

„⁽¹⁾Baránok musí byť ⁽²⁾bez chyby, ⁽³⁾ročný ⁽⁴⁾samček. Môžete ho vybrať ⁽⁵⁾z jahniat alebo z kozliat.“(v. 5)

- Čo mali Izraelci robiť s krvou zvierat? Pozri verše 7 a 22.

Izraeliti mali vziať trochu krvi a potrieť ňou tri časti okolo dverí (namiesto štetca použili zväzok yzopu): (1) ľavé veraje, (2) pravé veraje a (3) preklad – horizontálne uložené brvno alebo hornú časť dverí domu, v ktorom jedli pečeného obetného baránka.

Niektorí vedúci biblického kurzu budú v pokušení vysvetľovať, že tieto tri body natreté krvou tvoria obrys kríža. To však zatiaľ radšej vynechajte.

- Aký znak spôsobil, že Boh prešiel popri dome bez toho, aby v ňom vykonal ranu smrti? Pozri verše 12-13 a 23.

Keď Boh Hospodin bude v tú noc prechádzať cez egyptskú krajinu a uvidí krv zabitého baránka na dverách domu, obíde ho a na tej domácnosti nevykoná súd.

Potretie dverí krvou podľa Božieho nariadenia bolo svedectvom toho, že hlava rodiny verí v Boha Hospodina.

Dobrá otázka do diskusie by mohla byť: „Keď niekto potrel dvere krvou obetného baránka podľa Božieho nariadenia, aké konkrétne presvedčenie (vieru) o Bohu Hospodinovi to vyjadrovalo?“

Tu sú niektoré správne odpovede:

1. Hospodin Boh je pravý Boh.
2. Dáva ľuďom možnosť vyhnúť sa Jeho súdu.
3. Dodrží svoje sľuby a Jeho slovu sa dá veriť.
4. Ochráni tých, ktorí v Neho úprimne veria.
5. Je všemocný a je mocnejší ako egyptskí tzv. bohovia.

- Boh ustanovil sviatok, aby si Izraelci pripomínali vyslobodenie zo smrti. Ako sa nazýva

tento sviatok? Pozri verš 27.

Boh prikázal Izraelitom, aby povedali svojim deťom, že tento obrad je „obet' Pesachu na počesť Hospodina“. Mnoho potomkov Izraela až do dnešného dňa každoročne slávi hostinu Pesach.

15 Odchod Izraelcov z Egypta

Keď Mojžiš viedol Izraelcov z Egypta, Boh vytvoril cestu cez vody Červeného mora. Boh takto pripravil cestu Izraelcom, aby sa dostali k zaslúbenej zemi Kanaán.

Exodus 14,1-31

a. Prečítajte si Exodus 14,1-12.

Prečo sa odvaha Izraelcov (verš 8) tak rýchlo zmenila na strach (verš 10)?

Keď si Izraeliti uvedomili, že sa k nim približuje faraón so svojou armádou, ich smelosť sa rýchlo zmenila na strach.

b. Ako sa podľa Exodus 14,1-2 a 9 volalo miesto, kde sa Izraelci utáborili?

Utáborili sa medzi Migdólom a Červeným morom pri Pí-Hachírote priamo pred (oproti) Baál-Cáfonom (alebo Cáfonom).

Nájdite jeho približnú polohu na mape na strane 8.

Nikto nevie, kde sa presne nachádzali tieto miesta, ale Pí-Hachírot bol pravdepodobne v okolí miesta označeného na mape na str. 8.

c. Prečítajte si Exodus 14,13-14.

Ako Mojžiš týmito slovami vyjadril svoju vieru v Boha?

Mojžiš mal silnú vieru, že Boh Hospodin, ktorý ich doviedol až sem, ich zachráni pred ujmom v rukách Egyptčanov. Natoľko tomu veril, že povedal: „Egyptčanov, ktorých dnes vidíte, už nikdy nevidíte.“ a „Hospodin bude bojovať za vás, vy sa len upokojte.“

d. Dočítajte kapitolu až do konca a všimnite si aspoň tri veľké zázračné Božie skutky. Boh ich urobil, aby pomohol Izraelcom ujsť z Egypta.

Prečítajte si Exodus 14,15-31.

Rozprávajte sa o týchto Božích zázrakoch.

1. *Oblakový stĺp, ktorý viedol Izraelitov, šiel za nimi – medzi egyptskou armádou a Izraelitami. Boh spôsobil, že na jednej strane oblaku bolo svetlo a na druhej strane tma. Oblak bránil Egyptčanom priblížiť sa k Izraelitom.*
2. *Hospodin rozdelil vody Červeného mora a vysušil morské dno, aby vznikla úniková cesta pre Izraelitov.*
3. *Keď bezpečne prešli cez Červené more, Hospodin navrátil jeho vody a zničil Egyptčanov, ktorí prenasledovali Izraelitov.*

16 Desať Božích prikázaní

Na púšti medzi Egyptom a Kanaánom Boh, svätý a dokonalý, dal Izraelcom súbor zákonov, ktoré vyjadrujú Jeho nenávisť voči hriechu.

Exodus 20,1-17

a. Boh dal izraelskému národu ucelený súbor zákonov. Hlavnou časťou tohto zákonníka bolo desať prikázaní, ktoré nazývame aj Desatoro.

Prečítajte si Exodus 20,1-17 a zistíte, o aké prikázania ide.

Prvé (v. 3): Nebudeš mať iných bohov pred Bohom Hospodinom.

Pretože Boh je náš Stvoriteľ, patríme Jemu a jedine On je hodný našej úcty a oddanosti. Nič v našich životoch by nemalo mať prednosť pred Hospodinom Bohom. To platí predovšetkým pre falošných „bohov“, ktorí v skutočnosti vôbec nie sú bohmi.

Ak čokoľvek v našom živote postavíme vyššie ako Hospodina Boha, porušujeme tým prvé prikázanie.

Druhé (v. 4-6): Neuctievaj modly.

Druhé prikázanie sa na prvé trochu podobá, ale nie je to to isté. Na základe prvého prikázania vieme, že je nesprávne vyrobiť si viditeľnú podobu (modlu) a skrze ňu uctievať falošného boha. Druhé prikázanie však ide ešte ďalej: hovorí, že je nesprávne vyrobiť si modlu (viditeľný obraz), a to dokonca aj vtedy, ak ju chceme použiť na uctievanie pravého Boha. Stvoriteľ, Hospodin, Boh Biblie je duchovná bytosť, ktorá sa nedá zredukovať na hmotný obraz.

Ak si vytvoríme nejakú fyzickú podobu, skrze ktorú sa snažíme uctievať či už falošných bohov alebo aj skutočného Hospodina Boha, porušujeme tým druhé prikázanie.

Tretie (v. 7): Nevyslovuj nadarmo meno Hospodina, svojho Boha.

Vziať meno Hospodina, Boha, nadarmo znamená používať Jeho sväté meno ľahkovážne alebo posmešne, teda tak, že to Jemu a Jeho menu nepreukazuje pravú úctu.

Ak to robíme, porušujeme tretie prikázanie.

Štvrté (v. 8-11): Pamätaj na deň sobotného odpočinku, že ho máš svätiť.

Biblia nám hovorí, že na konci stvorenia (udalosť 2 na str. 12), teda v siedmy deň týždňa, Boh odpočíval (Genesis 2,1-3). Neoddychoval preto, že by bol unavený, pretože všemohúci Boh sa nikdy neunaví. Boh v tento deň „odpočíval“, aby nám ukázal príklad. Boh nás stvoril tak, že potrebujeme pravidelný odpočinok. V prvej časti Biblie (v Starej zmluve) Boh ustanovil Izraelitom, aby na siedmy deň (zvaný Sabat) odpočívali a sústredili sa jedine na Neho.

Hoci Boží plán pre nás sa v druhej časti Biblie (v Novej zmluve) sčasti zmenil, Boh naďalej túži po tom, aby sme neublížovali sami sebe tým, že nebudeme pravidelne oddychovať.

Ak v našich životoch ignorujeme princíp Božieho odpočinku, porušujeme dôležité ustanovenie, ktoré je Božím zámerom pre nás.

Piate (v. 12): Cti svojho otca a svoju matku.

Bohom ustanovená autorita rodičov nad deťmi je základným princípom rodinného života a existuje od čias Adama a Evy. Vďaka hriešnej prirodzenosti zdedenej po rodičoch, a pôvodne po Adamovi a Eve, všetky deti do určitej miery vzdorujú tejto autorite a pri tom si nectia svojich rodičov.

Keď si (ako deti) nectíme svojich rodičov, porušujeme piate prikázanie.

Šieste (v. 13): Nezabiješ.

Hebrejské slovo, z ktorého je preložené naše „zabit“ či „zavraždiť“ naznačuje, že ide o premyslenú vraždu a nie o zabitie v sebaobrane.

Ľahko pochopíme závažnosť vraždy, keď si uvedomíme, že Boh stvoril muža a ženu „na svoj vlastný obraz“. V určitom zmysle je vražda útokom na samotného Boha.

Poznámka: Bolo by rozumné vyhnúť sa diskusiám o vojne, treste smrti a pod. Sú to dobré otázky, ktoré by ste si mali poznačiť a venovať sa im neskôr. Teraz by však takéto diskusie odvedli pozornosť od hlavného zamerania nášho štúdia.

Neskôr sa v Biblii dozvedáme, že dokonca aj hlboko zakorenená nenávisť k iným ľuďom je ako vražda.

Keď ľudia konajú na základe svojich sebeckých pohnútok a pripravia o život inú ľudskú bytosť, porušujú šieste prikázanie.

Siedme (v. 14): Nescudzoložíš.

V Biblii sa spomína niekoľko sexuálnych hriechov a o všetkých sa jasne píše, že sú porušením Božieho svätého zákona. V tomto prikázaní sa Boh zameriava na hriech cudzoložstva – sexuálny vzťah medzi vydatou ženou, resp. ženatým mužom a niekým, kto nie je jeho/jej manželským partnerom.

Neskôr sa v Biblii dozvedáme, že aj hlboká túžba po pohlavnom styku s niekým, kto nie je naším manželským partnerom, je porušením Božieho zákona, a to dokonca aj vtedy, keď sa táto túžba fyzicky nenaplní.

Keď ľudia vstúpia do sexuálneho vzťahu s niekým, kto nie je ich manželským partnerom, porušujú siedme prikázanie.

Ôsme (v. 15): Nepokradneš.

Boh dáva v Biblii jasne najavo, že ľudia majú rešpektovať osobný majetok iných.

Keď si privlastníme veci, ktoré nám nepatria, porušujeme ôsme prikázanie.

Deviate (v. 16): Nevyslovíš proti iným krivé svedectvo.

Zásada v tomto prikázaní je jednoduchá – nebuď nečestný, neklam.

Vždy, keď sme neúprimní, keď zveličujeme alebo používame nevinné lži, porušujeme deviate prikázanie.

Desiate (v. 17): Nebudeš túžiť po veciach, ktoré patria iným.

Desiate prikázanie je rozšírením ôsmeho prikázania. Nielenže je nesprávne krahnúť, nesprávna je aj silná žiadosť mať veci, ktoré majú iní.

Vždy, keď túžime po tom, čo majú ostatní, porušujeme desiate prikázanie.

b. Čo nám tieto zákony hovoria o podstate a charaktere Boha?

Tieto zákony nám zjavujú, že Boh je svätý, spravodlivý a čestný.

V dobe, keď Hospodin Boh dal Izraelitom tieto zákony, boli jedinečné.

Náboženské systémy národov, ktoré v tom čase žili okolo Izraelitov, nemali zbierku morálnych zákonov, ktorými by sa riadili. V ich spoločnostiach teda nič neobmedzovalo nemorálnosť. Bujneli tu sexuálne hriechy, odpor detí, nečestnosť, krádeže, modloslužba, vraždy a iné formy násilia.

Toto všetko býva typickým znakom spoločností, ktoré odmietajú uznávať, čítať a poslúchať svätého Hospodina Boha, ktorý je naším Stvoriteľom a Pánom.

c. Ktoré z týchto zákonov sa v našej kultúre často prestupujú?

Odpoveď sa môže v jednotlivých kultúrach rôzniť, ale vo väčšine prípadov účastníci tohto kurzu odpovedia „všetky“! Ak sa vo vašej spoločnosti nápadne porušuje jedno alebo dve Božie prikázania, venujte sa týmto hriechom podrobnejšie.

d. Čo nám tieto zákony zjavujú o podstate a charaktere ľudského pokolenia?

Desať Božích prikázaní slúži ako určité všeobecné meradlo pre ľudstvo a konkrétne meradlo pre nás ako jednotlivcov. Ak vo svetle týchto mravných štandardov úprimne ohodnotíme svoje životy, do takej či onakej miery každý z nás zistí, že je nedostatočný.

e. Koľko z Božích zákonov by musel človek porušiť, aby sa stal vinným (hriešnym) pred Bohom? Rozmýšľajte o Adamovi a Eve. Pripomeňte si udalosť 5 na stane 14.

Keď Adam a Eva porušili jediný zákon, ktorý im Boh dal, duchovne zomreli (boli oddelení od blízkeho vzťahu so svätým Hospodinom Bohom, svojím Stvoriteľom). Pretože Boh je dokonale svätý a bezhriešny, stačil iba jediný skutok neposlušnosti, aby sa narušil súlad s Jeho svätým charakterom.

Ako udalosti   zobrazujú Boha? (str. 18–19)

17 Svätostánok na púšti

Potom Boh prikázal Mojžišovi, aby postavil prenosné miesto uctievania. Tu Izraelci prinášali obete a prijímali odpustenie svojich hriechov.

Exodus 40,17-34; Leviticus 1,1-4,10

a. Prečítajte si Exodus 10,17-34.

Porovnajete opis v texte so zobrazením svätostánku na strane 10.

Exodus 40,17-34 nám stručne hovorí o usporiadaní jednotlivých kusov zariadenia v svätostánku. Tu je bližší opis niektorých predmetov, spomínaných v tomto odseku, ktoré nemusia byť každému známe.

„Svedectvo“, ktoré sa tu spomína, predstavujú dve kamenné dosky, na ktorých bolo napísané Desatoro. Bolo to písomné svedectvo o zákone, ktorý Boh dal svojmu ľudu. Ako je zrejme z v. 20, kamenné dosky sa nachádzali v arche zmluvy.

„Stôl“ vo v. 22 bol stôl na chleby. Zlatý oltár bol malý oltár umiestnený pred oponou, ktorá oddeľovala väčšiu svätyňu od svätyne svätých, kde bola uložená archa.

Ostatné predmety spomínané v týchto veršoch by ste mali na kresbe svätostánku jednoducho identifikovať.

Ak vediete toto štúdium, mali by ste byť pripravený vysvetliť účel a zmysel základných častí svätostánku.

Na úplný opis svätostánku bolo potrebných šesťnásť kapitol tejto biblickej knihy (Exodus 25-40). Chceme vás povzbudiť, aby ste si ich prečítali a preštudovali ako prípravu na vysvetlenie otázky svätostánku.

Celkovo viac ako 50 kapitol Biblie sa venuje opisu svätostánku a jeho úloh. Je zjavné, že v čase, keď sa používal, išlo o veľmi dôležité miesto.

Svätostánok je veľmi dôležitý aj pri štúdiu Príbehu o nádeji. Služi ako živá názorná ukážka toho, ako môžu hriešnici slobodne a zadarmo prijať Božie odpustenie svojich hriechov.

Všetky informácie potrebné na vysvetlenie otázok o svätostánku nájdete na nasledujúcej webovej stránke, ktorú vám vrelo odporúčame. Tiež vám odporúčame zakúpiť si brožúrku Svätostánok, príp. model svätostánku, ktorý je tiež v ponuke tejto webovej stránky.

<http://www.the-tabernacle-place.com/>

Ak je to vo vašich možnostiach, v tejto časti štúdia Príbehu o nádeji použite model svätostánku na vysvetlenie jeho charakteristických znakov.

b. Ak študujete v skupinke, vedúci by vám mal vysvetliť použitie a zmysel dôležitých častí svätostánku.

c. Svätostánok bol miestom uctievania, ale aj miestom, kde mohol byť ospravedlnený (prikrytý alebo odpustený) hriech človeka. Jednotlivec mohol odčiniť svoj hriech tým, že priniesol obeť zo svojho stáda dobytku, oviec alebo vtákov. Obetné zviera bolo náhradou za človeka a zomrelo preto, aby bol ľudský hriech prikrytý.

Správny spôsob štúdia štruktúry a zariadenia svätostánku je taký, že začnete zvnútra (kde prebýval Boh) a postupujete smerom von (kde hriešnici pristupovali so svojimi obeťami k Bohu). Keď vediete študenta týmto štúdiom, začnite s archou zmluvy a vrchnákom („zlutovnicou“) vo veľsvätyni (svätyni svätých) a potom postupujte k veľkému bronzovému oltáru, ktorý sa nachádzal hneď pri vchode na nádvorie.

Prečítajte si Leviticus 1,14 a 10-14.

Zosumarizujte opisovaný rituál.

Sústredte sa na verše 1-4 a poproste študenta, aby zhrnul opisované obrady.

Zdôraznite, že človek položil ruku na hlavu nevinného zvieraťa a vysvetlite, čo sa v tom okamihu dialo – v Božích očiach sa hriech obetujúceho človeka preniesol na nevinné zviera, ktoré potom zomrelo ako náhrada za jeho hriechy.

d. Vidíte podobnosť medzi tým, čo sa dialo tu a udalosťou 8 na strane 15?

Najzrejmejšia podobnosť je, že nevinné zvieratá zomierali za hriechy ľudských bytostí. V oboch prípadoch tento plán nariadil Boh a úžitok mali z neho ľudské bytosti.

18 Bronzový had

Na svojej ceste do Kanaánu Izraelci reptali voči Bohu a On ich potrestal štípaním jedovatých hadov. Milostivo však pripravil aj východisko z ich utrpenia.

Numeri 21,4-9

a. Prečítajte si Numeri 21,4-9 a označte si každú z nasledujúcich častí príbehu:

Stručne vyzprávajte pozadie tohto príbehu. Vysvetlite, ako Izraeliti prestali dôverovať Bohu v Kádeši Barnea (ukážte ho na mape na str. 8) a ako 40 rokov putovali po Sinajskej púšti. Tu sa udiala aj nasledujúca udalosť.

- **Hriech nevery a rebélie**

⁵a reptal proti Bohu a Mojžišovi: Prečo ste nás vyviedli z Egypta? Aby sme pomreli na púšti? Veď tu niet ani chleba, ani vody a tento biedny pokrm sa nám už oškliví.

- **Súd**

⁶Hospodin poslal na ľud ohnivé hady. Tie štípali ľud a mnohí z Izraela pomreli.

- **Vyznávanie**

⁷Ľudia prichádzali k Mojžišovi a vraveli: Zhrešili sme, keď sme reptali proti Hospodinovi a proti tebe.

- **Modlitba za oslobodenie**

Pros za nás Hospodina, aby nás zbavil hadov. Mojžiš sa teda modlil za ľud.

- **Božie zaopatrenie**

⁸Hospodin povedal Mojžišovi: Zhotov ohnivé hada a pripevni ho na žrd'. Keď sa ktokoľvek z uštipnutých naň pozrie, zostane nažive.

- **Viera**

⁹Mojžiš teda zhotovil bronzového hada a pripevnil ho na žrd'. Keď had niekoho uštipol a uštipnutý pozrel na bronzového hada...

- **Život**

... zostal nažive.

b. Čo mali Izraelci urobiť, aby boli zachránení pred smrťou?

Museli jednoducho uznať svoju potrebu a vierou sa pozrieť na to, čo pre nich zabezpečil Boh. Na bronzovom hadovi nebolo nič magické, čo sa potvrdzuje aj na inom mieste v Biblii. Boh ho použil, aby skrze vieru v Jeho zasľúbenia a Jeho riešenie zachránil umierajúcich ľudí.

c. Nezabudnite na tento príbeh, pretože v ďalšom pokračovaní biblického príbehu sa k nemu vráti istý veľmi dôležitý učiteľ a vysvetlí nám jeho prorocký význam.

Nepredbiehajte udalosti a viac o tom nehovorte.

19 **Vláda Kráľa Dávida**

Keď sa Izraelci usadili v Kanaáne, Boh im vládol prostredníctvom sudcov a kráľov. Jedným z nich bol kráľ Dávid. Boh zaslúbil, že Dávidovo kráľovstvo bude trvať naveky prostredníctvom jedného zvláštneho potomka. 2. Samuelova 7,1-16

Túto a predchádzajúcu udalosť (udalosť 18) delí niekoľko storočí. Stručne zhrňte, čo sa medzitým udialo.

Pomocou mapy na str. 8 (na získanie geografického prehľadu) a 7 (podrobnejšia mapa Kanaánu) vysvetlite, ako sa Izraeliti dostali na východnú stranu rieky Jordán, naproti Jericho.

Keď Izraeliti pod vedením Józua zázračne prekročili rieku Jordán, dobyli najprv Jericho a potom všetky hlavné oblasti Kanaánu. Vráťte sa k bodu c. v udalosti 11 (str. 17 Príbehu o nádeji) a zopakujte si, ako Boh zaslúbil Abrahámovi uskutočnenie týchto udalostí.

Vysvetlite, že Boh a Izraeliti nevytláčali z tohto územia nevinných ľudí. Kananejci viedli po celé storočia neuveriteľne skazený spôsob života (dokonca pálili vlastné deti ako živé obete) a dobytie ich krajiny bolo Božím trestom za ich hriechnosť. Boh dovedy odkladal súd len vďaka svojej milosti!

a. V Kanaáne vládli nad Izraelom sudcovia a neskôr viacero kráľov.

Veľmi stručne priblížte obdobie sudcov:

1. *Izraeliti začali žiť rovnako hriechne ako ľudia, ktorých vyhнали z tohto územia.*
2. *Ako súd za ich hriech si ich podmaňovali rôzni dobyvatelia a určitý čas im vládli.*
3. *Potom vždy volali k Hospodinovi, svojmu Bohu, a prosili Ho o pomoc v núdzi.*
4. *Boh spomedzi nich mnohokrát pozdvihol vodcov (sudcov), ktorí ich zhromaždili a viedli k víťazstvu nad dobyvateľmi.*
5. *A potom sa celý kolobeh znova a znova opakoval.*

Dávid, druhý kráľ, bol najväčší a najpobožnejší zo všetkých.

Vysvetlite, že po niekoľkých storočiach vlády sudcov začali Izraeliti žiadať Boha o kráľa. Za prvého kráľa určil Boh muža, ktorý sa volal Saul. Neskôr Boh učinil kráľom Dávida.

Prečítajte si 2. Samuelova 7,1-7.

Aký druh domu chcel Dávid postaviť Bohu?

Až doteraz neexistoval stály chrám, v ktorom by ľudia mohli uctievať Hospodina Boha. Archa zmluvy, v ktorej Boh zostupoval a prebýval so svojím ľudom, bola uložená v prenosnom stane – svätostánku, ktorý sa roky premiestňoval z miesta na miesto. Dokonca ešte ani v čase kráľa Dávida neexistoval chrám, v ktorom by sa Boh stretával so svojím ľudom, hoci Dávid býval v nádhernom paláci. Dávid vyjadril túžbu postaviť chrám („dom“) pre Hospodina, ale napokon musel túto úlohu prenechať svojmu synovi Šalamúnovi.

Poznámka: Dávid zhromaždil materiál a pripravil plány pre stavbu majestátneho chrámu v Jeruzaleme. Chrám neskôr postavil jeho syn Šalamún.

b. Musíme si uvedomiť, že slovo „dom“ niekedy znamená aj dedičstvo pre potomkov alebo rod.

Vysvetlite, že slovo „dom“ sa tu používa dvoma spôsobmi – je to slovná hračka.

Prečítajte si poslednú časť 2. Samuelova 7,11-13.

Boh zaslúbil Dávidovi, že mu postaví dom. O aký druh domu sa jedná?

V danej kultúre sa slovo „dom“ používalo v súvislosti s kráľovskou dynastiou - ako

sled mocných vládcov z rovnakej rodiny. Boh teda zaslúbil kráľovi Dávidovi, že z neho povstane rod mocných vládcov (kráľov), ktorí budú dlho po jeho smrti sedieť na jeho tróne.

V niektorých jazykoch sa tento výraz stále používa – napríklad vo Veľkej Británii sa dynastia Windsorovcov (v angl.) nazýva „house of Windsor“.

c. Prečítajte si 2. Samuelova 7,16.

Ktoré slová naznačujú, že v tomto prísľube ide o viac než len o vládu Dávidovho syna Šalamúna?

Hospodin Boh povedal, že Dávidov dom a Dávidov trón bude stáť naveky! Z histórie však vieme, že Šalamún vládol iba 40 rokov.

d. Uhádnite, z ktorého izraelského rodu bol Dávid. Poznámka: Spomeňte si na Izraelov sľub Júdovi v Genesis 49,10. Pozrite si udalosť 12 na strane 17.

Kráľ Dávid bol z kmeňa Júdu.

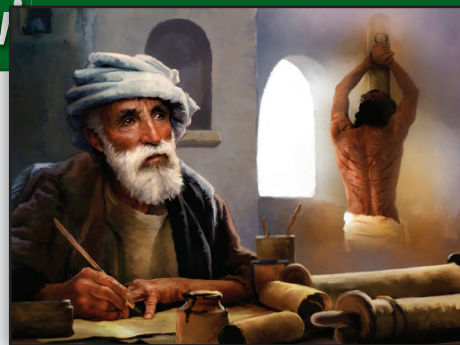
Pripomeňte študentovi, že Abrahámov vnuk Jákob (ktorého meno Boh zmenil na „Izrael“) mal dvanásť synov. Keď potomkovia Izraela vytvorili národ, každý z jeho synov sa stal hlavou kmeňa. Tesne pred svojou smrťou Izrael (t.j. Jákob) vyriekol predpovede o každom synovi a jeho kmeni.

Genesis 49,10 zaznamenáva proroctvo Izraela o kmeni nazvanom po jeho synovi Júdovi.

Diskutujte o tom so študentom – aká je spojitosť medzi Genesis 49,10 a sľubom o večnej kráľovskej dynastii, ktorý Boh dal kráľovi Dávidovi?

20 Proroctvá o prichádzajúcom Mesiášovi

Počas izraelskej histórie Boh vnukol svojim prorokom, aby predpovedali mnoho podrobností, ktoré sa mali týkať jedného výnimočného Izraelca. Mal sa narodiť niekedy v budúcnosti a mal byť Kráľom a Záchrancom. *Izaiáš 7,14; 9,1-2,6-7; 52,13-53,12*

a. Jeho narodenie: Prečítajte si Izaiáš 7,14.

¹⁴Preto sám Pán vám dá znamenie: Hľa, panna počne a porodí syna a dá mu meno Emanuel.

Pripomeňte si, že Boh zaslúbil, že premožiteľ Satana bude potomkom ženy, ale nespomínal žiadneho otca (pozri udalosť 7 na strane 15).

¹⁵Nepriateľstvo ustanovujem medzi tebou a ženou, medzi твоjím potomstvom a jej potomstvom; ono ti rozšliape hlavu, ty mu však zraníš päťu!

Vidíte spojitost' medzi Genesis 3,15 a Izaiáš 7,14?

S týmito dvoma odsekmi sa spája niekoľko náročných interpretačných otázok, a preto radšej príliš nezdôrazňujte túto možnú súvislosť.

Môžeme však povedať, že:

1. Premožiteľ Satana zaslúbený v **Genesis 3,15** bude „semeno“ (alebo potomok) ženy. Otec sa nespomína. Môže to byť náznak, že premožiteľ Satana sa zázračne narodí z panny.
2. Boží prorok Izaiáš v **Izaiášovi 7,14** sľubuje Izraelitom znamenie – panna počne a porodí syna. Tento syn narodený z panny sa bude volať Emanuel, čo doslova znamená „Boh s nami“.
3. Tieto dva prorocké prísľuby pravdepodobne hovoria o jednej a tej istej osobe. Niektorí evanjelikálni biblickí učenci vidia medzi týmito dvoma veršami súvislosť.

b. Miesto jeho narodenia: Prečítajte si Micheáš 5,1.

¹Ty však Betlehem, Efrata,
hoci si najmenší medzi judskými rodinami,
z teba mi vyjde ten, ktorý je určený za vládcu v Izraeli.
Jeho pôvod je v dávnoweku,
v odvekých časoch.

Vysvetlite študentovi, že Betlehem Efrata bolo mestečko na kanaánskom území, ktoré patrilo izraelskému kmeňu Júda. Ukážte ho na mape na str. 7.

Ako súvisí tento verš s prísľubom žezla v Genesis 49,10 (pozri udalosť 12 na strane 17)?

Pred svojou smrťou Izrael (t.j. Jákob) predpovedal, že spomedzi Júdových potomkov povstane kráľ a zákonodarca a že ho budú poslúchať ľudia a národy.

V udalosti 19 sme videli, že (1) Dávid bol kráľom z judského kmeňa* a že (2) Boh zaslúbil, že po Dávidovi bude pokračovať kráľovská dynastia.

**Poznámka: Dávid pochádzal z mesta Betlehem.*

Micheáš píše svoju knihu asi 300 rokov po kráľovi Dávidovi. Zrejme predpovedá, že z Betlehema vzíde aj iný izraelský vládca. Ale potom Micheáš dodáva niečo jedinečné o tomto budúcom Kráľovi – „jeho pôvod je v dávnoweku, v odvekých časoch“.

Čo by to mohlo znamenať? Zatiaľ to neprezradíte.

c. Jeho služba v Galilei: Prečítajte si Izaiáš 9,1-2 a 6.

Všimnite si, že toto miesto bolo blízko Galilejského jazera.

Nájdite túto oblasť na mape na str. 7. Všimnite si, že sa tu nachádzajú aj mestá Kafarnaum, Bethesda a Nazaret.

Vysvetlite, že po smrti kráľa Dávida bol kraj okolo Galilee niekoľko storočí opakovane ovládaný a tyranizovaný izraelskými nepriateľmi. Mnohých Izraelitov odvliekli do zajatia a namiesto nich sem priviedli pohanov. Dlhé roky tu teda vládol útlak.

Narodí sa dieťa (syn bude daný), ktoré do tohto kraja prinesie svetlo.

d. Jeho smrť: Prečítajte si Izaiáš 52,13-53,12.

Čo zlé sa malo stať človeku, ktorý je tu opísaný?

Niektoré z nich sú:

52,14 – Jeho tvár (vzhľad) a podoba bude znetvorená viac ako u hocikákeho iného človeka.

53,2 – Nebude mať podobu, krásu (príťažlivé črty) ani výzor, ktoré by k nemu priťahovali ľudí.

53,3 – Bude opovrhnutý a opustený, ľudia si budú pred ním skrývať tvár.

53,4 – Bude ranený a douderaný Bohom.

53,5 – Bude prebodnutý a zdrvený.

53,7 – Bude trápený a ponižovaný, budú ho viesť ako baránka na zabitie.

53,8 – Bude vyťatý zo zeme živých (zabitý!)

Čo dobré bude výsledkom jeho utrpenia?

Niektoré z nich sú:

52,15 – Budú ho „obdivovať mnohé národy“ (položte rečnícku otázku: Čo by to mohlo znamenať?).

53,5 – Jeho rany a údery budú za nás – vezme náš zaslúžený trest.

53,6 – Boh na neho uvalí naše hriechy (neprávosti) podobne ako je to opísané v udalosti 17 na str. 20.

53,11 – Skrze neho (tu nazvaného Boží (môj) spravodlivý služobník) budú mnohí ospravedlnení, pretože on niesol (vzal na seba) ich viny.

53,12 – Boh ho započíta medzi „veľkých“, pretože urobil šľachetnú vec – zomrel za hriechy mnohých hriešnikov (vinníkov).

e. Jeho zmŕtvychvstanie: Prečítajte si Žalm 16,8-10.

Čo nám naznačuje verš 10?

Prvá časť verša („lebo ma nenecháš v ríši smrti (v hrobe)“) zrejme hovorí o nehmotnej časti tohto človeka (o jeho duši či duchu).

Druhá časť verša („a svojmu zbožnému nedáš uzrieť porušenie.“) zrejme naznačuje, že jeho telo sa nerozloží v hrobe.

f. Jeho večné kráľovstvo: Prečítajte si Izaiáš 9,6-7.

V. 7 naznačuje, že Mesiáš bude sedieť na Dávidovom tróne a vládnuť nad svojím kráľovstvom. Jeho kráľovstvo v súde a spravodlivosti bude trvať naveky!

Môžete pripomenúť študentovi zaslúbenia z udalosti 19 (str. 21), ktoré dal Boh kráľovi Dávidovi.

Ako udalosti   zobrazujú Boha? (str. 20–21)

Poznámka: Poradie udalostí Kristovho života v posledných vydaniach **Príbehu o nádeji** (vydané po r. 2011) je odlišné od poradia použitého vo vydaniach pred r. 2010. Udalosti sú tie isté, rozdiel je len v ich poradí.

Chronologický príbeh Biblie

21 Narodenie Ježiša z Nazareta

V čase, ktorý si Boh zvolil, poslal na tento svet svojho Syna. Boží Syn sa narodil z panny menom Mária. Toto zvláštne dieťa sa malo stať Kráľom a Záchrancom, ktorého Boh pred stáročiami zaslúbil.

Matúš 1,1-2, 18-25; Lukáš 2,1-14

a. Prečítajte si začiatok Ježišovho rodokmeňa v Matúš 1,1-2.

Pamätáte si niečo zaujímavé o Ježišových predkoch?

Abrahám > Izák > Jákob (Izrael) > Júda

Abrahám = pozri udalosť 11 na str. 17.

Boh povolal Abraháma z Chaldejského Úru. Spolu so svojím otcom Terachom odišli do Cháranu, kde zostali žiť. Po Terachovej smrti sa Abrahám presťahoval do Kanaánu, krajiny, ktorú Boh zaslúbil dať jeho potomkom.

Boh sľúbil Abrahámovi, že skrze neho a jeho potomstvo budú požehnané všetky pokolenia zeme.

Izák = pozri udalosť 12 na str. 17.

Izák bol zvláštnym zázrakom, ktorý Boh v starobe daroval Abrahámovi a jeho žene. Boh vyskúšal Abrahámovu vieru, keď od neho žiadal, aby obetoval svojho syna Izáka. Napokon mu v tom však Boh zabránil a zabezpečil náhradnú obeť (baránka), ktorý zomrel namiesto Izáka. Biblia nám hovorí, že Abrahám od začiatku tejto udalosti veril, že Izák sa spolu s ním vráti živý. Veril, že Boh je dobrý a že ak to bude potrebné, dokáže jeho syna aj vzkriesiť z mŕtvych.

Požehnanie pre všetky pokolenia zeme, ktoré Boh zaslúbil Abrahámovi, prišlo skrze jeho syna Izáka.

Jákob (Izrael) = pozri udalosť 12 (bod c.) na str. 17.

Jákob bol jedným z Izákových synov. Keď dal svoj život Bohu, Boh mu zmenil meno na Izrael (ten, ktorý bojuje s Bohom, aby získal požehnanie). Jákob (Izrael) mal dvanásť synov. Boh to zariadil tak, že Jozef, obľúbený syn Izraela, sa stal vládcom v Egypte. Práve tu sa neskôr Izraelova rodina rozrástla na veľmi veľký kmeň.

Júda = pozri udalosť 12 (bod c.) na str. 17, udalosť 19 na str. 21 a udalosť 20 (bod b.) na str. 21.

Keď Izrael umieral, vyriekol prorockvú o všetkých svojich synoch a o pokoleniach, ktoré skrze nich povstanú. Júdovi, jednému z Izraelových synov, Hospodin Boh predpovedal, že „žezlo“ (palica používaná kráľom) sa od jeho pokolenia nevzdiali a že národy budú poslúchať vládcu, ktorý ho bude držať.

b. Prečítajte si Matúš 1,18-25.

Čo napovedá, že Ježiš bol neobyčajným dieťaťom? Poznámka: Rozmýšľajte o tom, ako bol Ježiš počatý a o Jeho menách Ježiš a Emanuel.

1. Ježiš v Máriinom lone nebol počatý z ľudského manžela. Keď Mária počala Ježiša, bola panna a stalo sa to vďaka nadprirodzenému duchovnému Božiemu konaniu.
2. Boh poslal anjela k Jozefovi (s ktorým bola Mária zasnúbená), aby mu povedal, že dieťa, ktoré sa Márii narodí, sa bude volať Ježiš, čo znamená „Jehova (Hospodin) je Spasiteľ“. Aj iné deti v tom čase dostali meno Ježiš, ale anjel povedal Jozefovi, že dieťa, ktoré sa narodí Márii,

naplní význam svojho mena – „On zachráni svoj ľud od ich hriechov“.

3. *Anjel tiež vyhlásil, že dieťa sa bude volať Emanuel, čo znamená „Boh s nami“.*

c. Prečítajte si Lukáš 2,1-7 a porovnajte tieto príbehy s proroctvom z Micheáš 5,2 (pozri udalosť 20 na strane 21).

Ježišova matka Mária a jej snúbenec Jozef žili v Nazarete. Nájdite Nazaret na mape na str. 7.

Hoci žili v Nazarete, obaja pochádzali z Júdovho pokolenia a boli potomkami kráľa Dávida. Preto pri sčítaní ľudu, ktoré v tom čase vyhlásil rímsky cisár Augustus, museli putovať do Betlehema (kde sa Dávid narodil a vyrástol), do kanaánskej oblasti, ktorá patrila judskému kmeňu. Z Nazareta do Betlehema to bolo asi 113 km (70 míľ). Nájdite Betlehem na mape na str. 7.

Zopakujte si bod b. z udalosti 20 na str. 21 Príbehu o nádeji.

Asi 700 rokov pred narodením Máriinho syna Ježiša predpovedal Boží prorok Micheáš (c. Micheáš 5,1), že z Betlehema (aj keď to bolo iba malé mestečko v judskom kraji) povstane v budúcnosti zvláštny Vládca, ktorý bude „z dávnoveku, z odvekých čias“.

Nezachádzajte do podrobností. Nechajte študenta, aby si uvedomil túto myšlienku. Neskôr ju objasníme.

d. Prečítajte si Lukáš 2,8-14.

Ježiš je tu opísaný ako „Spasiteľ, ktorý je Kristus a Pán“. Čo znamenajú slová Spasiteľ, Kristus a Pán? Poznámka: Kristus je grécky preklad hebrejského slova Mesiáš (Pomazaný, ten, ktorého si Boh vyvolil, aby sa stal židovským Kráľom).

Spasiteľ = ten, kto zachráni (môže ísť o rôznu záchranu – fyzickú alebo duchovnú).

Kristus = tu preložené z gréckeho slova. Znamená to isté ako hebrejské slovo (Izraeliti v starozmluvných časoch používali hebrejčinu) Mesiáš alebo Pomazaný. Izraeliti verili, že Boh pošle Mesiáša (Božieho pomazaného), ktorý sa stane ich kráľom.

Pán = pán, niekto, komu sa slúži. Často sa používa pisateľmi Biblie ako meno pre Stvoriteľa, Boha (Hospodína) Biblie.

Všetky tieto slová spolu naznačujú, že Máriin syn bude veľmi zvláštny – bude Mesiášom (Pomazaným Kráľom) svojho ľudu, Izraela. Bude ich Pánom a v nejakom zmysle ich zachráni.

e. V dolnej časti dvojstrán 22 – 31 označte, ako bol vykreslený Ježiš v štyroch príbehoch, ktoré sú uvedené na daných dvoch stranách.

Všimnite si zmenu vlastností v spodnej časti dvojstrany (na str. 22-23). Predtým sme sa zaoberali Božími vlastnosťami (charakteristikami), ktoré sme videli v študovaných udalostiach.

V nasledujúcich dvadsiatich udalostiach (str. 22-31) budeme skúmať vlastnosti muža, ktorého nazývali Ježiš Nazaretský (keďže vyrástol v Nazarete), no teraz o ňom hovoríme väčšinou ako o Ježišovi Kristovi.

22 Prehlásenie Jána Krstiteľa

Boží prorok Ján Krstiteľ ohlasoval, že Ježiš z Nazareta je zvláštnym Kráľom a Záchrancom. Je Božím Baránkom, ktorý na seba vezme hriechy sveta.

Ján 1,29-34

a. Ježiš vyrástol v Nazarete, kde jeho pozemský otec Jozef pracoval ako tesár.

O prvých rokoch Ježišovho života vieme veľmi málo.

Lukáš 2,52 zhrnul jeho život od detstva do tridsiatich rokov týmito slovami: „A Ježiš napredoval v múdrosti, veku a obľube u Boha i u ľudí.“

b. Svoju verejnú službu začal Ježiš asi vo veku tridsať rokov. V tom čase známy prorok zvaný Ján (Ján Krstiteľ) kázal o príchode Mesiáša a krstil v rieke Jordán ľudí, ktorí ľutovali svoje hriechy.

Zistite (na mape na str. 7), ako ďaleko je Nazaret od rieky Jordán, pri ktorej slúžil Ján Krstiteľ.

Môžete ukázať obrázok Jána Krstiteľa v udalosti 22 na str. 22 a stručne zhrnúť, aký to bol človek, aké otrhané šaty nosil a pod.

c. Prečítajte si Ján 1,29.

Pamätáte sa na to, čo sme študovali o obetných baránkoch, ktoré snímali hriechy (udalosť 17 na strane 20)?

Vráťte sa k udalosti 17 na str. 20 a požiadajte študenta, aby si spolu s vami zopakoval, čo si pamätá o obetiach, ktoré sa konali na bronzovom oltári blízko prednej brány svätostánku.

Doplňte všetko, čo zabudol, najmä to, čo súvisí s charakteristikami obetovaných zvierat a s obradom, počas ktorého sa hriechy obetujúceho preniesli na obetné zviera. Zopakujte a znova vysvetlite, ako zviera zastúpilo miesto obetujúceho na oltári a ako bola zaplatená pokuta za jeho hriech.

Čo podľa vás Ján myslel slovami „Baránok Boží“?

Nezabudnite dať študentovi možnosť odpovedať na túto otázku. Je to jeden z najdôležitejších bodov v štúdiu Príbehu o nádeji. Venujte diskusii a objasneniu odpovede na túto otázku toľko času, koľko je potrebné.

Ján Krstiteľ tu vyhlasuje, že Ježiš je ten, ktorého Boh poslal, aby za nás zomrel, aby naše hriechy mohli byť odpustené. Tak ako baránky, o ktorých sme si čítali predtým, zomierali za ľudí, ktorí ich obetovali na bronzovom oltári v svätostánku. Boh poslal Ježiša ako riešenie „hriechov [celého] sveta“.

Vysvetlite, že v ďalšom štúdiu uvidíme, ako to celé dopadlo.

d. Spomínate si na Boží sľub daný Abrahámovi v Genesis 12,3 a 22,18 (pozri udalosti 11 a 12 na strane 17)?

Vráťte sa k udalostiam 11 a 12 na str. 17 Príbehu o nádeji a zopakujte si sľub, ktorý Boh dal v Genesis 12,3 a zopakoval v Genesis 22,15-18.

Hospodin Boh sľúbil, že požehná všetky národy zeme skrze Abraháma a jeho potomstvo.

Ježiš bol Abrahámovým potomkom. Aká je spojitosť medzi Ježišom a zaslúbením, ktoré dal Boh Abrahámovi?

Opýtajte sa študenta, či tuší, aká je súvislosť medzi sľubmi, ktoré dal Boh Abrahámovi a jeho potomstvu a vyhlásením Jána Krstiteľa, že Ježiš je „baránok Boží, ktorý sníma hriechy sveta“.

Ak je to potrebné, opýtajte sa: „Ak Ježiš môže urobiť niečo, čo sníme hriech sveta – ľudí zo všetkých národov – nebude to pre nich veľké požehnanie?“ Diskutujte o tom, ale nezachádzajte do podrobností o tom, ako sa to stane. Dozvieme sa o tom neskôr.

e. Prečítajte si Ján 1,30-34.

Čo zvláštne sa ešte dozvedáme o Ježišovi?

1. *Hoci bol Ján Krstiteľ veľký prorok poslaný Bohom, vyhlásil, že Ježiš „bol predom mnou [Jánom].“*
2. *Hoci bol Ján Krstiteľ o niekoľko mesiacov starší ako Ježiš, vyhlásil, že „[Ježiš] bol skôr ako ja“. Čo to môže znamenať? Stručne prediskutujte. Naznačuje to, že v určitom zmysle Ježiš existoval ešte pred Jánom Krstiteľom.*
3. *Ján Krstiteľ videl, ako Boží Svätý Duch zostúpil z neba v podobe holubice a spočinul na Ježišovi.*
4. *Ján svedčil, že Ježiš je „Boží Syn“.*

Doplnkové informácie

Mnohí z nás sa učili, že vyhlásenie Jána v 1. kapitole sa udialo hneď po Ježišovom krste a tesne predtým ako Ho Svätý Duch vyviedol na púšť, kde bol pokúšaný Satanom.

Ale v Ján 1 sa nespomína Ježišov krst (pri príležitosti opísanej v Ján 1). A v Jánovi 1 hovorí Ján Krstiteľ o javoch (zostúpenie holubice, atď.), ktoré sa stali pri Ježišovom krste, v minulom čase (ako o niečom, čo sa už stalo). Uvidíte to, ak si pozorne prečítate Ján 1,29-34.

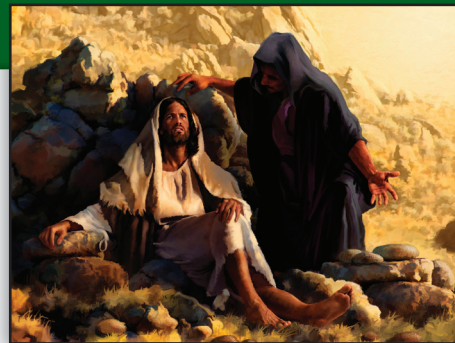
Pravdepodobný priebeh udalostí:

1. *Ježiš bol pokrstený (ako vidíme v Matúš 3,16-17, Marek 1,9-11 a Lukáš 3,21-22).*
2. *V čase Ježišovho krstu zostúpil na Neho Svätý Duch v podobe holubice a Boh Otec z neba vyriekol slová potvrdenia.*
3. *Ježiš bol vedený na púšť, kde bol pokúšaný.*
4. *Potom sa vrátil na miesto pri Jordáne, kde Ježiš krstil.*
5. *Vtedy Ján Krstiteľ vyhlásil „Ajhľa, Baránok Boží“ (ako si čítame v Ján 1,29-34). Keď Ježiš úspešne obstál v Satanovom pokúšaní, dokázal svoju schopnosť byť Božím Baránkom, ktorý sníme hriechy sveta.*

23 Pokúšanie Satanom

Na začiatku svojej služby Satan osobne pokúšal Ježiša. Ale Ježiš odolal pokušeniam tým, že citoval Božie Slovo zo Starej zmluvy.

Matúš 4,1-11

Pravdepodobne ste už vysvetlili, že Stará zmluva je prvá veľká časť Biblie. V čase, keď Ježiš žil na zemi, bola Stará zmluva už napísaná a Ježiš ju veľmi, veľmi dobre poznal.

a. Boží Duch chcel dokázať, že Ježiš je skutočne tou jedinečnou osobou, za ktorú Ho vyhlásil Ján Krstiteľ. Preto viedol Ježiša na púšť, kde Ježiš čelil pokúšaniam od najväčšieho pokušiteľa – Satana.

Pripomeňte študentovi, aký presvedčivý bol Satan, keď pokúšal Evu v záhrade Eden. Štúdium tejto udalosti predstavte takto: „Porovnajme si Ježišove odpovede na Satanove pokušenia s tým, ako odpovedala pred mnohými storočiami Eva.“

b. Prečítajte si Matúš 4,1-4.

Popíšte charakter Ježišovho prvého pokušenia.

Ježiš bol veľmi hladný, pretože sa postil 40 dní a nocí. Vysvetlite, čo znamená duchovné cvičenie pôstu – zdržať sa jedla, aby sa človek sústredil na spoločenstvo s Bohom.

Satan pokúšal Ježiša, aby stvoril chlieb z kameňov a porušil pôst tým, že uspokojí svoj telesný hlad.

Ako naň reagoval?

Ježiš citoval verš zo Starej zmluvy (5. Mojžišova 8,3) a oznámil Satanovi, že niektoré veci sú dôležitejšie ako jedlo, ktoré napĺňa naše fyzické potreby – Božie slová zapísané v Biblii, ktoré uspokojujú naše duchovné potreby.

c. Prečítajte si Matúš 4,5-7.

Popíšte charakter Ježišovho druhého pokušenia.

Satan vzal Ježiša na vrch jeruzalemského chrámu a vyzval Ho, aby dokázal, že je Boží Syn a skočil dole, aby Ho mohli zachytiť Boží anjeli.

Ako naň odpovedal?

Ježiš opäť citoval Božie slovo zo Starej zmluvy (Žalm 91,11-12 a 5. Mojžišova 6,16). Napomenul Satana, aby nepokúšal „Hospodina, svojho Boha“ – za to, že sa snažil donútiť Boha, aby konal podľa jeho (Satanových) požiadaviek.

d. Prečítajte si Matúš 4,8-11.

Popíšte charakter Ježišovho tretieho pokušenia.

Satan vzal Ježiša na veľmi vysoký vrch a ukázal Mu všetky kráľovstvá sveta a ich slávu. Slúbil, že Mu ich všetky dá, ak pred ním padne a bude sa mu klaňať.

Ako naň reagoval?

Tentoraz ho Ježiš prísne napomenul a povedal mu, aby „odišiel!“ Potom citoval verš zo Starej zmluvy, kde Mojžiš hovorí izraelskému ľudu: „Pánovi, svojmu Bohu sa budeš klaňať a jedine jemu budeš slúžiť.“ (5. Mojžišova 6,13)

e. V čom sa odlišuje Ježišova reakcia na pokušenie od Evinej reakcie (pozri udalosť 5 na strane 14)?

1. *Eva neodolala, Ježiš odolal.*
2. *Eva bola zvedená k pochybnostiam o Božom slove, Ježiš ho s istotou citoval.*
3. *Evina neposlušnosť voči Bohu ukázala jej slabosť, Ježišova poslušnosť Bohu zjavila Jeho duchovnú silu.*

f. Aké slová vám napadajú, keď čítate o tom, ako Ježiš odolal Satanovým pokušeniam?

Požiadajte študenta, aby povedal slová, ktoré mu prídu na myseľ.

Na túto otázku je veľa správnych odpovedí. Napríklad: silný – smelý – odolný voči pokušeniu – odvážny – verný – pevne presvedčený, atď.

24 Ježišove zázraky

Ježiš uzdravoval chorých a chromých. Vyháňal démonov. Kriesil ľudí z mŕtvych. Týmto dával najavo svoj súcit s trpiacimi, no dokazoval tým aj svoju divotvornú moc.

Matúš 4,23-24; Ján 11,1-45

a. Ježiš urobil veľa zázrakov, aby zjavil, že je skutočne Boží Syn.

V niekoľkých kľúčových momentoch ľudských dejín dal Boh určitým ľuďom schopnosť konať zázraky. Mojžišovi dal nadprirodzenú moc, aby potvrdil, že je Bohom vyvolený vodca a aby dokázal, že Hospodin Boh má moc nad falošnými egyptskými bohmi.

Len pár ďalších Božích prorokov v Biblii malo schopnosť konať zázraky. Boli to Boží hovorcovia, ktorí slúžili v mimoriadne zúfalých časoch duchovnej temnoty alebo v kľúčových okamihoch ľudských dejín.

Keď tridsaťročný Ježiš začínal svoju službu, mal už určitú povest. Ešte pred jeho narodením Boh oznámil, že bude Emanuel, čo znamená „Boh s nami“. Ján Krstiteľ verejne vyhlásil, že Ježiš je „Baránok Boží“ a „Syn Boží“. Počas svojej pozemskej služby vykonal Ježiš mnoho zázrakov, aby preukázal svoj jedinečný vzťah s Bohom.

b. Prečítajte si Matúš 4,23-24.

Aké konkrétne druhy zázrakov urobil Ježiš počas svojej prvej cesty po Galilejskom kraji?

Nájdite Galileu na mape na str. 7.

Uzdravoval „všetky neduhy a všelijaké choroby“ (nielen banálne a ľahko liečiteľné choroby).

Uzdravoval ľudí, ktorí boli posadnutí démonmi, ktorí mali epilepsiu či boli ochrnutí.

Niektoré z týchto chorôb boli zjavné (ľahko viditeľné) poruchy, takže keď Ježiš uzdravil ľudí, ktorí boli nimi postihnutí, každý mohol vidieť výsledky Jeho uzdravujúcej moci.

c. Prečítajte si Ján 11,1-4.

Aký bol podľa Ježiša skutočný dôvod Lazarovej choroby?

„Táto choroba nie je na smrť, ale na Božiu slávu, aby ňou bol oslávený Boží Syn.“ (v. 4)

d. Prečítajte si Ján 11,5-16.

Čo vedel Ježiš na rozdiel od svojich učeníkov?

Až kým to Ježiš učeníkom neozrejmil, mysleli si, že Lazar skutočne spí (t.j. že dočasne odpočíva). Nevedeli, že Lazar je mŕtvy.

e. Prečítajte si Ján 11,17-27.

Čo sa pýtal Ježiš Marty ohľadne jej viery v Neho?

Povedal jej, že On je „vzkriesenie a život“ a že tí, ktorí v Neho veria, budú žiť, aj keď zomrú (fyzicky). Dodal, že tí, ktorí v Neho veria, nikdy neumrú (duchovne). Pozri v. 25-26.

Ježiš sľubuje večný život tým, ktorí v Neho úprimne uveria (vložia v Neho svoju dôveru).

Čo odpovedala?

„Áno, Pane, ja som uverila, že ty si Kristus, Boží Syn, ktorý mal prísť na svet.“ (v. 27)

Marta vlastne vyhlasuje, že verí tomu, že Ježiš je zvláštny izraelský kráľ zasľúbený pred mnohými storočiami a že je Boží Syn.

f. Prečítajte si Ján 11,28-45 a sústreďte sa hlavne na verše 40-45.

Aká bola kladná odozva mnohých Židov, ktorí sa stali svedkami zázraku?

Ale „mnohí zo Židov, ktorí... videli, čo urobil, uverili v Neho.“ (v. 45)

Poznámka: Je dôležité vyjasniť si, kto boli (a sú) Židia, pretože sa budú spomínať v niektorých z nasledujúcich udalostí.

Biblickí učitelia vedia, že medzi pojmami Židia a Izraeliti sú určité rozdiely – nie sú to úplné synonymá. Teraz však nevysvetľujte jemné rozdiely medzi týmito pojmami. Stačí povedať, že starozmluvní Izraeliti a novozmluvní Židia sú prakticky tou istou skupinou ľudí.

Chronologický príbeh Biblie

Ako je Ježiš zobrazený v týchto udalostiach?

(str. 22–23)

Ak je to potrebné, zopakujte si so študentom pokyny v bode e. v udalosti 21 (Narodenie Ježiša Nazaretského) na vrchu strany 22 *Príbehu o nádeji*.

• • •

Neznamená to, že vy (a študent) musíte nájsť všetkých 14 vlastností v štyroch príbehoch na každej dvojstrane.

Nezabudnite, že účelom týchto aktivít je pomôcť študentovi, aby sa pri čítaní a štúdiu Biblie dozvedel, kto je Ježiš a čo konal.

Položte, napríklad, otázku:

„Vidíme v niektorej z týchto udalostí Ježiša zobrazeného ako pokornú ľudskú bytosť?“

Dovoľte študentovi, aby sa s vami podelil o svoje myšlienky a pridajte ďalšie.

„Vidíme v niektorej udalosti Ježiša ako bezhrišneho človeka?“

Diskutujte.

„Vidíme v niektorej udalosti Ježiša zobrazeného ako Boha v ľudskom tele?“

Diskutujte.

A tak ďalej, až kým nevyčerpáte všetkých 14 vlastností.

Pri jednej príležitosti Ježiš povedal istému váženému náboženskému vodcovi, že ak chce vojsť do Božieho kráľovstva, musí sa duchovne narodiť. *Ján 3,1-18*

a. Prečítajte si Ján 3,1-4.

Ako Nikodém pochopil Ježišov výrok o znovuzrození?

Poznámka: V neskoršej starozmluvnej dobe (Jeremiáš 31 a Ezechiel 36) Boh zaslúbil, že namiesto starej zmluvy uzavretej s Mojžišom a Izraelitami dá novú zmluvu. V nej Boh pripravil nové, svieže duchovné požehnanie, ktoré siahajú hlbšie ako vonkajšie prejavy duchovného života v starej Mojžišovej zmluve.

Boh (symbolicky) osvieži svoj ľud vodou, ktorá ich očistí od nespravodlivosti a dá do nich svojho Ducha. Možno toto je to narodenie „z vody a z Ducha“, ktoré Ježiš spomína v rozhovore s Nikodémom. Nikodém premýšľal v kategóriách zákonníckeho života podľa starého Mojžišovho zákona, ale Ježiš mal na mysli oveľa vyšší stupeň duchovného života, kde sme očistení od nespravodlivosti a kde v nás prebýva Boží Duch, ktorý v nás vzbudzuje duchovnú motiváciu.

b. Prečítajte si Ján 3,5-8.

O akom novom narodení hovoril Ježiš?

Ježiš vyjasnil, že hovorí o duchovnom (nie telesnom) znovuzrození.

Poznámka: Mnohí biblickí vedci sú presvedčení, že výraz „narodený z vody“ vo v. 5 hovorí o vode, ktorá sa spája s telesným procesom narodenia.

c. Čo podľa vás Ježiš myslel tým, že sa človek musí narodiť z Ducha? Poznámka: Vráťte sa k Ján 1 a prečítajte si verše 10-13. Slovo „on“ sa týka Ježiša.

Autor veršov Ján 1,10-13 píše o Ježišovi.

Narodením sa stávame súčasťou ľudskej rodiny. Ježiš prišiel na svet, ale mnohí z Jeho vlastného židovského národa Ho odmietli. Ale tí, ktorí v Neho skutočne uverili a prijali Ho (vierou), dostali právo stať sa členmi Božej rodiny – Božími deťmi.

Narodenie do Božej rodiny nie je telesné narodenie (nie je tu pokrvný vzťah, ľudské telo, vôľa muža). Je to narodenie z Boha, duchovný proces, ktorým sa stávame členmi Božej rodiny. Presne toto vysvetľuje Ježiš Nikodémovi o dve kapitoly neskôr.

d. Pripomeňte si skúsenosť Izraelcov s bronzovým hadom v Numeri 21,4-9 (udalosť 18 na strane 20).

Vráťte sa k tejto udalosti v Príbehu o nádeji a zistite, či študent vie zhrnúť, čo sa stalo.

Teraz si prečítajte Ján 3,14. Poznámka: Slovom „Syn človeka“ sa myslí Ježiš.

Čo podľa vás na základe skúsenosti Izraelcov predpovedal Ježiš, že sa Mu stane?

Umožnite študentovi, aby sa pokúsil nájsť súvislosti medzi príbehom o bronzovom hadovi a tým, čo by sa mohlo stať Ježišovi. Nezachádzajte však do podrobností o tom, čo sa stane Ježišovi. Vysvetlite študentovi, že v ďalšom štúdiu sa dozvieme viac.

e. Prečítajte si Ján 3,15-18.

Zhrňte základnú myšlienku obsiahnutú v týchto veršoch.

Izraeliti, ktorí sa s vierou v Boha pozreli na bronzového hada, boli zachránení od fyzickej smrti (Numeri 21).

No ešte lepšie je, že Boh nás natoľko miloval, že poslal svojho Syna Ježiša na tento svet, aby sme nezahynuli duchovne, ale aby sme mali večný život. Aby sme mohli tento večný

život prijať, musíme úprimne veriť (dôverovať) v Ježiša. Tí, ktorí neveria v Ježiša, už teraz žijú pod Božím zatratením (odsúdením).

Venujte dostatok času diskusii, najmä ak študent prejaví záujem o tieto myšlienky.

Pri inej príležitosti Ježiš vysvetľoval žene Samaritánke, ako môže Boh natrvalo uhasiť jej duchovný smäd.

Ján 4,3-42

a. V Ježišových časoch väčšina Židov pohrdala ľuďmi zo Samárie alebo ich dokonca nenávidela. Židovskí vodcovia nedovoľovali Židom so Samaritánmi dokonca ani prehovoriť, pretože ich považovali za nábožensky nečistých.

Nájdite Samáriu na mape na str. 7.

Vysvetlite, že Samaritáni boli „miešanci“ – čiastočne Židia a čiastočne Nežidia. Pred niekoľkými storočiami počas cudzej politickej nadvlády pribudlo do Samárie (kde žili Izraeliti) mnoho cudzincov. Cieľom bolo zmiešanie národov.

Majte to na pamäti pri čítaní Ján 4,3-9.

Na mape na str. 7 ukážte cestu, ktorú pravdepodobne použil Ježiš so svojimi učeníkmi, keď cestoval z Judska do Galiley a prechádzal cez Samáriu. Vysvetlite, že väčšina Židov Samáriu obchádzala a putovala radšej pozdĺž východného brehu rieky Jordán.

Vysvetlite, aké extrémne bolo Ježišovo správanie z pohľadu Židov tých čias. Svojím konaním dokázal, že miluje ľudí zo všetkých národov a etnických skupín.

b. Prečítajte si Ján 4,10-15.

Na akú vodu myslela žena? Ako sa tá voda líšila od vody, o ktorej jej rozprával Ježiš?

Ježiš hovoril o duchovnej vode, ktorá navždy uhasí jej duchovný smäd. Žena si myslela, že Ježiš hovorí doslovne o vode v studni pri nich.

Poukážte na to, akí podobní si boli Nikodém a Samaritánka v tom, že neporozumeli Ježišovi, keď hovoril o duchovných veciach a okamžite mysleli na fyzické veci. Určite bolo Ježišovým zámerom zaujať ich pozornosť, aby im mohol vysvetliť duchovné princípy.

Môžete vysvetliť, že v Biblii sa niekoľkokrát používa metafora „vody“ (duchovná alebo živá voda). Uvedomujeme si, že bez Boha sme duchovne smädni a že niečo dôležité v našich životoch chýba. Keď vierou pozveme Ježiša Krista, Božieho Syna, do našich životov, On uhasí náš duchovný smäd – dá nám prežiť pokoj a osobné uspokojenie, ktoré nám pred touto dôležitou odpoveďou viery chýbali.

c. Prečítajte si Ján 4,16-18.

Čo sa tu dozvedáme o živote ženy?

Samaritánka bola päťkrát vydatá a s ďalším mužom žila bez manželského zväzku. Jej život očividne charakterizovali početné dysfunkčné vzťahy s mužmi.

Všimnite si, že Ježiš ju neodsudzuje, hoci podľa iných miest vidíme, že na základe svojho učenia určite neschvaľoval jej spôsob života.

Možno váš študent žije podobne ako táto žena. Ak je to tak, neodsudzujte ho, majte ho radi tak ako Ježiš Samaritánku a nechajte tento príbeh, aby k nemu prehovoril.

d. Prečítajte si Ján 4,19-26.

Čo jej o sebe Ježiš prezradil?

Ježiš jej zjavil, že je Mesiáš (Kristus), o ktorom mnoho storočí písali židovskí proroci.

Keďže žena pochádzala zo Samárie (zmes židovského a nežidovského dedičstva), mala určité poznatky o židovskej tradícii a o učení Starej zmluvy.

e. Prečítajte si Ján 4,28-29. Ako mohol Ježiš vedieť tak veľa o tom, čo tá žena urobila?

Podľa toho, nakoľko študent pozná Bibliu, toto môže a nemusí byť pre neho ťažká otázka. Nechajte ho, nech s ňou zabojuje. Ak si ešte neuvedomil, že Ježiš je Boh (čo vysvitne o dve udalosti neskôr), vyhnite sa pokušeniu zodpovedať túto otázku hneď teraz. Povedzte len: „Čoskoro sa dozvieme odpoveď na túto otázku.“

f. Prečítajte si Ján 4,30, 39-42.

Ako reagovali ostatní Samaritáni na Ježiša a v čo sa rozhodli veriť?

Mnohí z nich v Neho uverili, teda uverili, že je skutočne „Kristus, Spasiteľ sveta“.

Podľa toho, čo sme študovali v prechádzajúcej udalosti (v Ján 1,10-13), keď Samaritáni uverili v Ježiša, znovuzrodili sa – duchovne sa narodili do Božej rodiny.

27 Učenie o pekle

Ako sa Ježiš pohyboval pomedzi ľud, často upozorňoval, že večné zatratenie v pekle je skutočnosťou. Hovoril ľuďom, že okamžite musia hľadať riešenie, aby pred týmto trestom unikli. Prejavoval im tým svoju lásku i svoju prísnosť. *Marek 9,42-48; Lukáš 16,19-31*

V našom modernom svete sa kresťania niekedy hanbia za biblické učenie o pekle. V súčasnosti to nie je „spoločensky prijateľný“ koncept. Keď pristupujete k tejto téme, pamätajte na tieto veci:

1. *Nepristupujte k tomuto predmetu s postojom obrany. Len vyučujte, čo Biblia jasne hovorí o pekle, a to s istotou.*
2. *Určite prezentujte túto tému s nežným súcitom, a nie s ľahostajným odsudzujúcim duchom.*
3. *Na úvod diskusie môžete pripomenúť dva z Božích atribútov (vlastností):*

(a)SVÄTOSŤ: Ak by sme dokázali pochopiť, ako veľmi naše hriechy urážajú svätého Hospodina Boha, žasli by sme nad tým, ako je možné, že za naše hriechy ešte všetci nezažívame zúrivý Boží hnev a pochopili by sme, že Božia odplata za hriech ľudí, ktorí urazili Jeho nesmiernu svätosť, nie je prehnane prísna.

(b)SPRAVODLIVOSŤ: Keď sa zamyslíme nad skutočnosťou, že Boh je dokonale spravodlivý (robí to, čo je spravodlivé a čestné), uvedomíme si, že ak by sa rozhodol hneď teraz potrestať nás všetkých za naše hriechy, bolo by to spravodlivé a čestné. Všetci sme porušili zákony Stvoriteľa, Hospodina Boha – všetci sme vinní. Len vďaka Božej milosti a láske ešte nezažívame Božiu spravodlivú odplatu za naše hriechy.

a. V jednej z predošlých lekcii sme sa dozvedeli, že Boh stvoril večný oheň, aby potrestal diabla a jeho anjelov (udalosť 4 na strane 13). Prečítajte si Matúš 25,41.

Ježiš varoval tých, ktorí nasledujú Satana, že dostanú rovnaký večný trest.

Vysvetlite, že v celej Biblii hovoril o pekle najviac Ježiš. Prečo? Pretože ako Boží Syn poznal realitu pekla lepšie ako ktokoľvek iný. Preto, že súcitol s ľuďmi ako my, s láskou, ale prísne ich varoval, aby si vybrali Božiu cestu a unikli peklu.

b. Prečítajte si Marek 9,42-48.

Aké slová použil Ježiš vo verši 48, aby názorne opísal pekle?

„Oheň nevyhasína.“ (Podľa toho, na ktorých gréckych rukopisoch je preklad založený, sa toto slovné spojenie v tomto odseku používa päťkrát alebo len raz alebo dvakrát.)

Niektorí ľudia (dokonca aj niektorí vedci, ktorí veria Biblii) si myslia, že oheň je iba metafora, ktorá opisuje závažnosť Božieho večného trestu za naše hriechy. Nedovoľte, aby vás táto otázka zastavila v ďalšom pokračovaní štúdia.

Hoci veríme, že pekelný oheň je a bude doslovný oheň, najdôležitejšia vec je, aby si noví veriaci uvedomil, že existuje veľmi prísny, večný, vedomý trest, ktorý ho čaká po smrti, ak sa nerozhodne vyhnúť sa mu tým, čo Boh ponúka v úžasnom príbehu o nádeji.

***Poznámka:** Pozrite si aj Doplnkové informácie a prečítajte si ďalšie myšlienky k tomuto odseku.*

c. Ježiš raz rozprával príbeh o mužovi, ktorý zomrel a išiel do pekla (Hádes).

V otázke, či ide o skutočný príbeh o ľuďoch, ktorí žili na zemi alebo podobenstvo, vládne medzi zncami určitý nesúlad. Predstavte ho ako príbeh, ktorý Ježiš rozprával a vyhnite sa detailnej diskusii o tom, či je to príbeh na základe skutočnej udalosti alebo podobenstvo. Lekcia, ktorú sa

môžeme z tohto príbehu naučiť, s tým nesúvisí.

Poznámka: Ježiš používa v tomto príbehu vlastné mená, čo môže naznačovať, že rozpráva skutočný príbeh o skutočných ľuďoch.

Prečítajte si Lukáš 16,19-31.

Čo učil Ježiš o pekle?

- **Pravda** alebo lož? Peklo je miestom vedomého utrpenia.

Nechajte študenta, aby zistil odpoveď a odpovedal na otázku. Opýtajte sa ho, na čom stavia svoju odpoveď – kde v príbehu ju našiel. Diskutujte o tom tak dlho, ako je potrebné.

- Pravda alebo **lož**? Ľudia, ktorí sa dostali do pekla, môžu odtiaľ uniknúť.

Použite rovnaký postup ako vyššie. Diskutujte o dôsledkoch tohto výroku.

Doplnkové informácie

Je oheň len metafora? Nieкто môže povedať, že predstava horenia zaživa je jednou z najstrašnejších, a preto Boh prirovnáva večné odlúčenie od Neho k ohňu (ide o metaforu).

Ale skutočnosť, že slovo „oheň“ sa na mnohých miestach v Biblii používa na opis pekla, zrejme naznačuje, že to je a bude viac ako metafora – že peklo je a bude miesto doslovného ohňa. Len v Novej zmluve je viac ako 20 zmienok o pekelnom ohni a väčšinu z nich nachádzame vo výrokoch Ježiša, vševediaceho Božieho Syna, ktorý je Stvoriteľom pekla.

„Ich červ nezomiera“ – čo to znamená? Táto veta sa prvýkrát objavuje v poslednom verši knihy Izaiáš (Izaiáš 66,24). Izaiáš tu hľadá do budúcnosti na dve posledné udalosti Príbehu o nádeji – večný stav veriacich (v. 22-23) a večný stav neveriacich (v. 24).

Slovo „červ“ sa môže vzťahovať na červy, ktorými sú zamorené kusy mäsa na smetisku. Keď zhorí odpad, zhoria i červy. Plamene pekelného ohňa však nestrávia tých, ktorí tam prežívajú večný trest.

28 Vyhlásenia o rovnosti s Bohom

Ježiš prehlásil, že je rovný Bohu a je s Ním jedno. Toto vyhlásenie tak veľmi pobúrilo istých ľudí, že sa usilovali Ježiša zabiť.

Ján 5,16-18; Ján 8,48-49; Ján 10,22-33

Toto je kľúčový bod, pretože celý príbeh stojí na otázke „kto je Ježiš“.

Pre ľudí, ktorí len teraz začali študovať Bibliu a skúmať kresťanstvo, sú myšlienky o Trojici ťažko pochopiteľné. Pravdepodobne bude lepšie nespomenúť slovo „Trojica“, pretože to nie je teologický pojem priamo z Biblie. Pokúste sa objasniť tieto myšlienky čo najjednoduchšie. Vysvetlite študentovi, že naše obmedzené ľudské mysle nedokážu mnoho právd o Bohu pochopiť úplne do hĺbky a toto je jedna z nich.

V časti Doplnkové informácie nájdete poznatky, ktoré vám pomôžu s prípravou tejto témy.

a. Ak sa obyčajný muž vyhlásil za Boha alebo za rovného Bohu, podľa Židov sa dopustil hriechu rúhania. Ich trestom za rúhanie bola smrť ukameňovaním.

Vysvetlite: Z toho, čo sme sa v tomto kurze naučili o Božích vlastnostiach, si vieme predstaviť, aká je to trúfalosť, ak niekto o sebe vyhlási, že je rovný Bohu a že je s Ním jedno.

b. Prečítajte si Ján 5,16-18.

Pravda alebo lož? Keď Ježiš vyhlásil Boha za svojho Otca, zároveň tým vyjadril, že je rovnaký ako Boh a rovný Bohu.

Návrh: Ak študent pochybuje o tom, čo Ježiš vyhlasuje v tomto odseku, môžete sa spýtať: „Akými slovami Ježiš v tomto odseku potvrdzuje svoj jedinečný vzťah s Bohom?“

1. *Keď sa Ho Židia „tým väčšími“ snažili zabiť, pretože „nazval Boha svojim Otcem“, Ježiš sa nepokúšal poprieť svoje tvrdenie, že Boh je Jeho Otcem. (v. 18-19)*
2. *Vyhlásil, že On a Boh „Otec“ majú zvláštny vzťah spolupráce. (v. 17, 19-20)*
3. *Vyhlásil, že tak ako Otec kriesi mŕtvych, tak aj On (Ježiš) má moc oživiť, koho chce. (v. 21)*
4. *Vyhlásil, že Otec Mu (Synovi Ježišovi) odovzdal celý súd, „aby všetci ctili Syna, tak ako ctia Otca“. (v. 22-23)*
5. *Vyhlásil, že Ho (Ježiša) poslal Otec. (v. 23)*

c. Prečítajte si Ján 8,48-59.

Celkom na začiatku nášho štúdia sme sa dozvedeli, že Boh je večný – od vekov až na veky. Čo tu o sebe Ježiš prezrádza?

Abrahám žil približne 2000 rokov pred Ježišovým narodením. Zhruba rovnaký čas prešiel od Ježišovho pozemského života doteraz.

Vo v. 58 Ježiš jasne hovorí: „Prv ako bol Abrahám, JA SOM.“ Určite tým vyhlasuje, že existoval ešte pred Abrahámom. Ale slová „JA SOM“ naznačujú, že Ježiš tvrdí niečo oveľa pozoruhodnejšie.

Prečítajte si Exodus 3,14 a porovnajte s touto pasážou (pozri príbeh 13 na strane 18).

Pozrite sa na bod e. v udalosti 13 na str. 18.

Ježiš vo v. 58 vyhlásil, že je Boh – ten večný „JA SOM“, Hospodin Boh, ktorý hovoril s Mojžišom z horiaceho kra.

Podľa tejto tabuľky si môžete ešte raz zopakovať materiál k udalosti 13 z Príručky pre vedúcich.

d. Prečítajte si Ján 10,22-33. Mali Židia pravdu, keď si mysleli, že Ježiš sa vyhlásil za Boha?

„Ja a môj Otec sme jedno.“ – Ježiš (v. 30)

Áno, je pravda, že Ježiš o sebe vyhlasoval, že je Boh.

Povedzte študentovi:

„Neskôr, keď ešte viac preskúmame Ježišov život, by som rád počul, čo si myslíte o Ježišovi Nazaretskom“.

e. Prečítajte si Exodus 3,11-17.**Čo mal Mojžiš odpovedať, ak sa ho Izraelci opýtajú, kto ho poslal?****• Čo prikázal Boh Mojžišovi vo verši 14?**

Boh prikázal Mojžišovi, aby povedal Izraelitom, že ho posiela „Ja som“.

Spýtajte sa študenta: Aký je podľa vás význam alebo zmysel toho, že Boh o sebe hovorí ako o „Ja som“?

Istý účastník tohto kurzu odpovedal: „Boh proste je.“ Bola to múdra odpoveď. Boh nemá začiatok ani koniec. Nebol stvorený. Boh „proste je“! V teologickej terminológii sa tento Boh nazýva „večná samoexistencia“.

• Čo mu prikázal vo verši 15?

Boh tiež prikázal Mojžišovi, aby povedal Izraelitom, že ten, ktorý ho posiela, je Hospodin Boh ich otcov, Abraháma, Izáka a Jáкова.

Slovo Hospodin (v angl. LORD) je preložené z hebrejského slova Jahve alebo Jehova, čo znamená v podstate to isté ako „ja som“. Je to Božie vlastné meno. Pri štúdiu Biblie zistíme, že mnoho falošných bohov malo svoje vlastné mená (napr. Bál). Ale „Hospodin Boh“ alebo „Hospodin“ je konkrétny, jediný pravý Boh, Stvoriteľ neba a zeme – Boh Biblie!

Svätá Trojica: Je lepšie, ak sa teraz vyhnete priveľkým podrobnostiam o Trojici. Pravdepodobne by bolo najlepšie vyhnúť sa aj pojmu „Trojica“, pretože to môže vyvolať viac otázok, ako by ste stihli zodpovedať.

Pre vaše vlastné pochopenie tu však uvádzame schému (pozri nižšie), ktorá sa už storočia používa na vysvetlenie Trojice.

Hlavné myšlienky, ktoré je potrebné pochopiť, sú:

- Je len **JEDEN Boh, Hospodin, Boh Biblie, ktorý stvoril nebo a zem.**
- **To, čo biblickí učitelia nazývajú Božská prirodzenosť, sa skladá z troch osôb.**
 1. *Boh Otec – je 100 % Boh.*
 2. *Ježiš Kristus („Boží Syn“) – je 100 % Boh.*
 3. *Svätý Duch – je 100 % Boh.*
- **Takže Ježiš je Boží Syn a zároveň Boh.**

Ježiš, Boží Syn: Keď Biblia hovorí o Ježišovi ako o Božom Synovi, znamená to, že Ježiš má veľmi dôverný a jednotný vzťah s Bohom Otcom. Hoci sú to odlišné osoby, sú **JEDNO**.

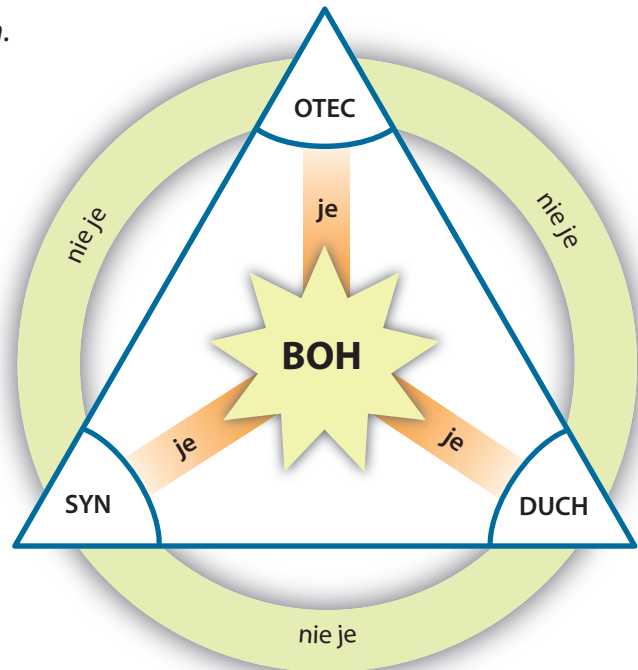
To, že Ježiš je Boží Syn neznamena, že kedysi neexistoval a že sa narodil skrze akýsi vzťah s nejakým iným „bohom“. Ježiš, Boží Syn, večne existoval s Bohom Otcom a Bohom Svätým Duchom.

Čo sa teda stalo v udalosti 21 na str. 22?

Narodenie Ježiša Nazaretského bola historická udalosť, keď sa Boží Syn (ktorý vždy existoval) stal ľudským telom a narodil sa zo ženy, panny, Márie.

Stal sa človekom, aby sa s nami dokázal stotožniť

a aby dokázal svoju jedinečnosť dokonalým, bezhriешným životom. Tým splnil požiadavky na to, aby mohol zomrieť ako zástupná obeť a zaplatiť za naše hriechy. „Vtelenie“ je teologický názov udalosti, kedy sa Boží Syn stal ľudským telom.

Ako je Ježiš zobrazený v týchto udalostiach? 25 26 27 28 ? (str. 24–25)

29 Ježiš zradený

Ježiš nevyužil svoju nadprirodzenú moc, aby sa vyhol zatknutiu, keď Ho Judáš Iškarjot (jeden z Ježišových dvanástich učeníkov) zradil. Namiesto toho sa dobrovoľne podvolil tým, ktorí ho zajímali.

Matúš 26,1-2; 14-28; 45-56

a. Predtým, ako si budete čítať Matúš 26, si prečítajte proroctvo zo Žalmu 41,7-9.

Žalmista predpovedal, že nepriatelia Mesiáša (Krista) sa sprisahajú, aby Ho zabil. Účastníkom sprisahania bude dokonca aj Jeho blízky priateľ („ktorý jedával môj chlieb“).

b. Prečítajte si Matúš 26,1-2.

Čo vedel Ježiš o tom, čo sa s Ním bude diať?

Áno, Ježiš vedel, čo Ho čaká. Poznal dávne proroctvá, ale zároveň – keďže je Boh a všetko vie – vedel aj On sám jasne predpovedať budúcnosť.

c. Prečítajte si Matúš 26,14-28.

Vysvetlite, že slová „Judáš Iškarjot bol jeden z dvanástich“ znamenajú, že bol jedným z dvanástich učeníkov, ktorí viac ako tri roky nasledovali Ježiša a úzko s Ním spolupracovali.

Ježiš predpovedal, že Jeho podmanitelia zničia Jeho telo a prelejú Jeho krv.

Vysvetlite, že Ježiš nechce ustanoviť akýsi druh kresťanského kanibalizmu. Hovorí symbolicky. Chlieb, ktorý lámal pri večeri, symbolizoval skutočnosť, že aj Jeho telo bude lámané (fyzicky poškodené). Pohár vína, ktorý pili, symbolizoval krv, ktorú Ježiš za nich čoskoro preleje.

Ježiš využil posledné jedlo (poslednú večeru) so svojimi učeníkmi, aby im rozprával o tom, čo sa malo čoskoro stať – o tom, že Jeho krv sa vyleje za odpustenie hriechov mnohých ľudí.

Ako Ježišov výrok vo verši 28 objasňuje to, čo povedal Ján Krstiteľ, keď zvolal: „Hľa, Baránok Boží, ktorý sníma hriechy sveta!“ (pozri udalosť 22 na strane 22)?

Pri spätnom pohľade na celkový príbeh Ježišovho života nám vyhlásenie Jána Krstiteľa na začiatku Ježišovej pozemskej služby teraz dáva väčší zmysel. „Boží Baránok“ Ježiš vykoná niečo podobné ako obetný baránok zomierajúci za odstránenie (odpustenie) hriechov ľudí, ktorí ho obetovali na bronzovom oltári v starozmluvnom svätostánku. No Ježiš zomrie za hriechy „mnohých“ – za „hriech sveta“.

d. Prečítajte si Matúš 26,45-56.

Mal Ježiš moc vzoprieť sa zatknutiu?

Áno, mohol sa modliť k Otcovi a dvanásť plukov anjelov* by ho hneď prišlo vyslobodiť. (v. 53)

**Poznámka: Štandardná rímska légia sa skladala zo 6 000 mužov. Dvanásť légii (plukov) by teda bolo 72 000 anjelov! Ježiš tým pravdepodobne chcel povedať, že ak by chcel, mohol by si zavolať na pomoc veľký počet anjelov.*

Prečo podľa vás dovolil, aby Ho zatkli?

Ježiš vedel, že aj keď bolo Jeho zatknutie vrcholne nespravodlivé, je to Božia vôľa. Aj písmá Starej zmluvy ho predpovedali. Ježiš sa poddal tým, čo Ho zajali, aby splnil Otcovu vôľu a naplnil proroctvá Písma.

30 Ježiš pred nespravodlivými sudcami

Ježišovi nebola nikdy dokázaná vina na žiadnom náboženskom ani civilnom súde. Napriek tomu bol nespravodlivo zbitý a odsúdený na smrť rímskym ukrižovaním.

Matúš 27,1-2; 11-24

a. Prečítajte si Matúš 27,1-2.

Čo v tomto texte ukazuje na to, že Ježišov súd nebude spravodlivý?

Náboženský vodcovia sa „rozhodli, že Ježiša treba usmrtiť“. Neplánovali predviesť ho pred spravodlivý súd. Podľa ich presvedčenia bol vinný a súdny proces bola len byrokratická záležitosť, prekážka, ktorú museli prekonať, aby sa dostali k výsledku, po ktorom už dlhší čas túžili.

b. Matúš 27,11-14.

Poprel Ježiš obvinenie, že je kráľom Židov?

„Vladár sa ho spýtal: Ty si kráľ Židov? Ježiš odpovedal: Ty to hovoríš!“ (v. 11)

Ježiš nepopieral obvinenie, ale nebol „politickým“ kráľom v tom zmysle, ako tvrdili Židia. Náboženský vodcovia chceli dosiahnuť Ježišov súd a popravu, a preto sa snažili vytvoriť v rímskych politických vodcoch dojem, že Ježiš je vodca vzbúrencov so zámerom zvrhnúť rímsku vládu, ktorá bola v tom čase pri moci, prostredníctvom akéhosi masového hnutia. Ježiš však ani len nenaznačil, že by v tom čase túžil po politickej moci.

- **V Genesis 49,10 Boh zaslúbil, že žezlo, symbol kráľovskej hodnosti, sa neodchýli od kmeňa Júdu. Ježiš ako Júdov potomok mohol byť židovským kráľom. Pripomeňte si bod c. v udalosti 12 na strane 17.**

Izrael (predtým Jákob) bol Júdovým otcom. Predpovedal, že z jeho syna Júdu povstane kráľ a zákonodarca. Júda sa neskôr stal otcom pokolenia (Júdovo pokolenie), ktoré bolo jedným z dvanástich pokolení potomkov Izraela (Izraelitov). Ježišov pestún a matka, Jozef a Mária, boli obaja z Júdovho kmeňa (boli potomkami Júdu).

- **Pripomeňte si bod b., c. a d. v udalosti 19 na strane 21. Ako potomok kráľa Dávida mohol Ježiš obnoviť vládu Dávidovej kráľovskej rodiny.**

Dávid bol prvým Júdovým potomkom, ktorý naplnil proroctvo o žezle z Genesis 49,10 – prvý Izraelita (príslušník židovského národa), ktorý sa stal kráľom. Po Dávidovej smrti vládol mnoho rokov jeho syn Šalamún a po ňom vládli nad Izraelcami (neskôr nazvanými Židia) ďalší z jeho potomkov.

Ale v čase Ježišovho narodenia uplynulo už vyše 500 rokov odvtedy, ako nad Izraelitami (Židmi) kraľovali potomkovia Dávida. Tak ako už bolo spomenuté, Ježišov pozemský pestún a matka, Jozef a Mária, pochádzali obaja z kmeňa Júdu a obaja boli dokonca potomkami kráľa Dávida!

Prostredníctvom Ježiša bola znovu nastolená vláda Dávidovho kráľovského rodu. Ale Boh slúbil Dávidovi, že jeho (Dávidov) rod a kráľovstvo budú stáť naveky.

- **Ak však má Ježiš čoskoro zomrieť, ako môže ustanoviť kráľovstvo, o ktorom Boh zaslúbil kráľovi Dávidovi, že bude trvať naveky?**

Zatiaľ neodpovedajte. Odpoveď na túto otázku sa dozvieme neskôr.

c. Prečítajte si Matúš 27,15-24.

Áké dôkazy vidíte v tomto texte o tom, že Ježiš nebol vinný zo zločinov, za ktoré bol súdený?

1. Manželka vladára Piláta (ktorý pôsobil ako sudca) ho žiadala, aby „nemal nič s týmto spravodlivým“. Boh k nej vo sne prehovoril o Ježišovi. (v. 19)

2. Aj Pilát vyhlásil, že Ježiš bol spravodlivý. (v. 24)

Pilát vydal Ježiša vojakom na bičovanie a neskôr ukrižovanie zo strachu pred zástupom, a nie preto, že by Ho usvedčil z nejakého zločinu.

31 Ježišovo ukrižovanie

Ježiš zomrel na kríži ako dokonalý obetný Baránok za naše hriechy. Ježišova smrť rozmliaždila Satanovi hlavu, ako to Boh zaslúbil Adamovi a Eve.

Lukáš 23,26-38; 1. Korint'anom 5,7

a. Židovský historik Jozefus popisuje ukrižovanie ako „najhorší spôsob smrti“. Po prvý väzeň bol nemilosrdne zbitý krátkym ťažkým bičom. Potom bol pribitý na kríž, kde pred smrťou prežíval strašnú bolesť a hodiny potupy.

Ako prípravu na toto štúdium si prečítajte Doplnkové informácie o ukrižovaní.

Pomôže vám, ak ich vytlačíte, dáte študentovi a spolu si ich nahlas prečítate pred čítaním uvedených biblických textov.

Čím lepšie študent pochopí podstatu ukrižovania, tým viac bude schopný porozumieť významu smrti Ježiša Krista.

b. Prečítajte si Žalm 22,1-18. Kráľ Dávid písal tento žalm o židovskom Mesiášovi približne tisíc rokov pred Ježišovým narodením a stovky rokov predtým, ako sa ukrižovanie začalo v Kanaáne používať ako spôsob popravy. Čo poukazuje na to, že muž, ktorý sa tu opisuje (Mesiáš), zomrie ukrižovaním?

Vysvetlite, že Dávid osobne nevidel to, čo tu opisuje. Písal z inšpirácie Božieho Svätého Ducha a možno všetkému z toho ani nerozumel.

Čo nám môže napovedať, že človek, ktorý sa tu opisuje, bude ukrižovaný?

V. 7-8 – ľudia sa mu verejne posmievali.

V. 9 – potreboval záchranu alebo vyslobodenie, takže bol v zúfalej situácii.

V. 13-14 – bol obklopený desivými nepriateľmi.

V. 15 – jeho život bol „vyliaty ako voda“ a uvoľnili sa mu všetky kosti.

V. 16 – jeho sila vyschla a trpel dehydratáciou a smädom.

V. 17 – prebodli mu ruky a nohy.

V. 18 – odhalili sa mu kosti (pravdepodobne spod priveľmi napätých svalov).

V. 19 – niekto losoval o jeho rúcho (bol v tom čase nahý)

c. Prečítajte si Lukáš 23,26-38.

Čo nám Ježišova modlitba vo verši 34 zjavuje o Ježišovi?

Počas celého trápenia bol Ježiš vyrovnaný so sebou, s Bohom i so svojimi nepriateľmi. Zaujímal sa viac o iných než o seba a dokázal odpustiť tým, ktorí Ho ukrižovali, hoci neurobil nič, za čo by si zaslúžil smrť, a už vôbec nie smrť takú hroznú a potupnú.

d. Prečítajte si poslednú vetu v 1. Korint'anom 5,7.

„Ved' Kristus, náš veľkonočný Baránok, bol obetovaný (za nás).“

Premýšľajte o podobnosti medzi veľkonočnými baránkami zabitými v Egypte a Ježišovou smrťou na kríži (pozri udalosť 14 na strane 18).

Teraz by mal byť študent schopný pochopiť niektoré paralely. Ďalšie uvidíme, keď budeme pokračovať v štúdiu, no zatiaľ ich neprezentujte.

1. *Veľkonočný baránok mal byť bezchybný samček. (Exodus 12,5)*

2. *Baránok neumieral za niečo, čo spravil.*
3. *Nevinný baránok vylial svoju krv a zomrel, aby zachránil iných.*

Doplnkové informácie

Ukrižovanie: Smrť ukrižovaním bola obzvlášť bolestivá (v angl. odvodené slovo „excruiating“, ktoré znamená mučivý, neznesiteľný, znamená doslova „z ukrižovania“), ukrutná (aby odrádzala ľudí od zločinov, ktoré sa ňou trestali) a verejná (z toho pochádza metafora „pribať na kríž“), pričom sa na dosiahnutie cieľa používali akékoľvek dostupné prostriedky. Metódy ukrižovania sa rôznili podľa miesta a časového obdobia.

Grécke a latinské slová vzťahujúce sa na ukrižovanie hovoria o rôznych formách bolestivej popravy od napichnutia na kôl, pribitia na strom, vztýčený stĺp alebo kríž zo zvislého a horizontálneho brvna.

Ak sa použilo horizontálne brvno, odsúdený muž alebo žena ho museli na miesto ukrižovania niesť na pleciach, ktoré mali často pokryté otvorenými ranami z bičovania. Celý kríž vážil vyše 135 kg, z toho horizontálne brvno asi 35 – 60 kg.

Odsúdenca niekedy priviazali ku krížu lanami, ale Jozef Flavius v časti o obliehaní Jeruzalemu spomína klince a píše, že „vojaci z hnevu a nenávisti pribíjali jedného za druhým na kríže všetkých, ktorých chytili, a potom ďalších a ďalších, na posmech“.

Počas obklúčenia Jeruzalemu opisuje Jozef Flavius rôzne druhy mučenia a polôh pri ukrižovaní. Keď Titus križoval vzbúrencov, Seneca mladší opisuje: „Vidím kríže, nielen jedného druhu, ale vyrobené rôznymi spôsobmi: na niektorých visia obeť dolu hlavou, niektorí odsúdenci majú prebodnuté prirodzenie, iní vystierajú svoje ruky ako na šibenici.“

V tom čase tvoril šibenicu iba jeden vertikálny stĺp. Bola to najjednoduchšia konštrukcia na mučenie a zabíjanie zločincov. Priečne brvno bývalo často pripevnené buď na vrchu, takže malo tvar písmena T alebo tesne pod vrchom, ako to poznáme z kresťanskej symboliky. Používali sa aj šibenice v tvare písmena X a Y.

Najstaršie spisy, ktoré konkrétne hovoria o tvare kríža, na ktorom zomrel Ježiš, ho opisujú v tvare písmena T (gréckeho písmena tau), alebo ako konštrukciu z vertikálneho a horizontálneho brvna, ktoré bolo kolíkom pripevnené k vertikálnemu.

Na rozdiel od zvyčajného zobrazenia ukrižovania je veľmi pravdepodobné, že odsúdenci mali klince zabité do zápästí, pretože dlane nedokážu svojou stavbou ani silou niesť hmotnosť celého tela.

V tých časoch sa, aj podľa spisov Jozefa Flavia, používalo malé sedadlo (pripevnené spredu) na prebodnutie prirodzenia. To sa dosiahlo tak, že keď odsúdený spustil svoju váhu na kolík alebo dosku, prepichol si genitálie klincom alebo skobou. Ak to bola bežná prax, potom môžeme ľahko uveriť tomu, že ukrižovaní umierali viacej dní, keďže možnosť spustiť svoju váhu na kolík či dosku pod rozkrokom bránila smrti udusením. Keďže nahota bola takmer vždy súčasťou ukrižovania, bol to aj ďalší spôsob poníženia a obrovskej bolesti pre odsúdených.

Ak pripúšťame, že klince sa zabili tesne nad zápästie, medzi kosti predlaktia, potom nebolo potrebné priväzovanie. Klince sa mohli pribíť aj priamo cez zápästie medzi štyrmi zápästnými kosťami. Ďalšia možnosť je, že klince sa zabili pod takým uhlom, že prenikli cez dľaň v záhybe, ktorý ohraničuje mäsitú oblasť palca a cez karpálny tunel vyšli v zápästí.

Dĺžka umierania sa pohybovala od niekoľkých hodín až po viacero dní, v závislosti od presnej techniky, zdravotného stavu ukrižovaného a okolitých podmienok.

Podľa jednej teórie bolo zvyčajnou príčinou smrti udusenie. Ak vystreté ruky podopierali váhu

celého tela, odsúdený musel mať pre extrémne rozťahnuté pľúca vážne problémy s dýchaním. Musel sa preto vyťahovať rukami alebo mať nohy priviazané alebo podopreté kusom dreva. A skutočne, niekedy rímski kati po určitom čase visenia polámali nohy ukrižovaných, a tým urýchlili ich smrť. Bez podpory sa odsúdení nedokázali nadvihnúť a zomierali v priebehu niekoľkých minút. Smrť mohla nastať nielen v dôsledku udusenía, ale aj ako priamy následok fyzického šoku z bičovania pred ukrižovaním, z pribíjania klinčov, dehydratácie a vyčerpania.

Niektoré pokusy ukázali, že ak testované osoby viseli s ramenami v 60° až 70° uhle v zvislom smere, nemali problém s dýchaním, ale cítili rýchlo narastajúce nepohodlie a bolesť. To by poukazovalo na to, že ukrižovanie sa používalo v Ríme ako zdĺhavá, mučivá a ponížujúca smrť.

Zdroj: <http://en.wikipedia.org> Poznámka redaktora: Je možné (až pravdepodobné), že klince, ktoré držali Ježiša na kríži, mu prebodli zápästia, nie dlane. Grécke slovo prekladané ako „ruka“ niekedy označuje väčšiu oblasť, do ktorej môže patriť aj zápästie.

Keďže však nevieme presne, kde klince prebodli Ježišove ruky, maliar našich obrázkov nakreslil klince do Ježišových dlaní, aby sme nepobúrili niektorých študentov a nevyvolávali zbytočné otázky.

32 Kajúci umierajúci zločinec

Pri ukrižovaní uveril v Ježiša hriešny muž, ktorý bol ukrižovaný vedľa Neho. Pretože uveril v Ježiša, prijal dar večného života.

Lukáš 23,39-47

a. Prečítajte si Lukáš 23,39-42.

Ktoré z nasledujúcich výrokov o kajúcom lotrovi sú pravdivé?

Bál sa Boha.

³⁹ Jeden z tých zločincov, ktorí viseli na kríži, sa mu rúhal a hovoril: Nie si ty Mesiáš? Zachráň seba i nás!

⁴⁰ No druhý ho zahriakol: Ani ty sa nebojíš Boha, hoci si takisto odsúdený?

Poznámka: Opis tejto udalosti v Matúš 27,44 naznačuje, že najprv obaja zločinci Ježiša „potupovali“. Zjavne sa však stalo niečo, čo spôsobilo, že jeden z nich sa začal báť Boha a brat Ježiša vážne.

Vzal na vedomie svoju vinu.

⁴¹ Lenže my spravodlivo dostávame zaslúžený trest...

Uznan Ježišovu nevinu.

⁴¹ ... ale on neurobil nič zlé

Uveril, že Ježiš bol skutočne Kráľ.

⁴² Potom povedal: Ježiš, (Pán*) rozpomeň sa na mňa, keď prídeš do svojho kráľovstva.

**Poznámka: Niektoré grécke rukopisy neobsahujú grécke slovo „Pán“, ale je v nich iba: „Ježiš, rozpomeň sa na mňa...“*

Uveril v život po smrti.

⁴² ... rozpomeň sa na mňa, keď prídeš do svojho kráľovstva.

Uveril, že Ježiš mu môže udeliť istý druh „kráľovskej milosti“.

⁴² ... rozpomeň sa na mňa, keď prídeš do svojho kráľovstva.

Vyjadril jednoduchú prosbu založenú na viere v Ježiša.

⁴² ... rozpomeň sa na mňa, keď prídeš do svojho kráľovstva.

b. Prečítajte si Lukáš 23,43.

Diskutujte o Ježišomvom sľube. Aký to bol sľub a kedy ho Ježiš dal? Je isté, že bude splnený?

Čo mu Ježiš sľubuje = Ježiš mu sľúbil, že bude s Ním (Ježišom) v raji.

Kedy sa naplní Ježišov sľub = stane sa to dnes.

Istota Ježišovho sľubu = Ježiš ho uistil tým, že pred sľubom povedal: „Amen, hovorím ti...“

c. Aký iný raj Boh vytvoril predtým (pozri príbeh 3 na strane 13)?

1. Boh umiestnil Adama a Evu do nádhernej a plodnej rajskej záhrady Eden.
2. Vysvetlite, že to, čo sa v Biblii nazýva nehom, je súčasný raj, kam pôjdu po smrti skutoční veriaci v Ježiša Krista. Zločinec, ktorý činil pokánie, je teraz s Ježišom v nebeskom raji. Uvedomte si, že takmer zmeškal požehnanie života s Ježišom v Božom nebeskom raji.
3. V ďalšom štúdiu sa dozvieme viac o ešte krajšom raji, ktorý Boh pripravuje pre tých, ktorí

d. Prečítajte si Lukáš 23,44-47.**Čo usúdil rímsky stotník*?**

**Poznámka: Stotník bol rímsky vojak, ktorý velil 100 mužom. Tento stotník bol pravdepodobne rímsky vojak, ktorý mal na starosti vykonanie rozsudku Ježišovho ukrižovania. Ako rímsky stotník nepochybne videl a zúčastnil sa na mnohých ukrižovaniach, vrátane ukrižovania mužov, ktorí sa vyhlasovali za Mesiáša.*

Stotníkov záver: 47 Keď stotník videl, čo sa stalo, oslavoval Boha a hovoril: Naozaj, tento človek bol spravodlivý.

Z iného opisu tejto udalosti sa dozvedáme, že stotník povedal: „Tento človek bol určite Boží Syn!“ (Matúš 27,54, Marek 15,39) Možno stotník povedal oba výroky, ale jedno je isté – to, čo tu videl, sa ho dotklo! Všimnite si, že pri týchto slovách „oslavoval Boha“.

e. Prečítajte si Marek 15,33-39.**Aké historické fakty týkajúce sa Ježišovej smrti sa tu ešte spomínajú?**

Niektoré ďalšie dôležité fakty:

1. V. 33-34: Vysvetlite, že Boh Otec sa odvrátil od svojho Syna Ježiša, pretože Ježiš v tej chvíli vzal na seba všetky naše hriechy.
2. V. 37-38: Vysvetlite, prečo sa „roztrhla chrámová opona na dvoje odhora až dolu“. Pripomeňte študentovi oponu v svätostánku (pozri str. 10), ktorá oddeľovala svätyňu od veľsvätyne, kde prebýval Boh. Vysvetlite, že podobná opona bola v jeruzalemskom chráme (v chráme, ktorý Bohu postavil Dávidov syn z materiálu, ktorý pripravil jeho otec) a roztrhla sa presne v čase Ježišovej smrti.

Opýtajte sa študenta, prečo sa to podľa neho stalo. Vysvetlite, že keďže Ježiš zomrel a zaplatil pokutu za naše hriechy, skrze to, čo pre nás vykonal, môžeme teraz pristupovať k Bohu. Ježišova smrť nám umožňuje obnoviť dôverný a intímny vzťah s Bohom.

3. V. 39: Vysvetlite, že Marek, ktorý tu píše o Ježišovej smrti, vyhlásil, že Ježiš bol skutočne „Boží Syn“! Lukáš (v Lukáš 23,43-47) zaznamenal stotníkov slová, že Ježiš bol „spravodlivý muž“! Je možné, že na stotníka to urobilo taký dojem, že vyslovil oba tieto výroky ako i ďalšie, ktorými chválil Boha.

Ako je Ježiš zobrazený v týchto udalostiach?

(str. 26–27)

33 Ježišovo vzkriesenie

Na tretí deň po tom, ako Ježiš zomrel a bol pochovaný, Boh Ho vzkriesil z mŕtvych nadprirodzenou mocou. Boh to urobil preto, aby tak ukázal, že má moc nad hriechom, smrťou a peklom.

Lukáš 24,1-12; 36-43

a. Prečítajte si Židom 2,14-15.

Aké dôvody Ježišovej smrti vidíte vo verši 14?

Zničiť diabla, toho, ktorý mal moc nad smrťou.

Môžete poukázať na súvislosť s Genesis 3,15 (udalosť 7 na str. 15).

vo verši 15?

Vyslobodiť tých, ktorých po celý život zotročuje strach pred smrťou

b. Prečítajte si Lukáš 24,1-12.

Hľadajte dôkazy, že Ježiš už viac nie je v hrobe.

1. V. 2 – kameň, ktorým bol zapečatený hrob, bol odvalený.
2. V. 3 – ženy, ktoré vstúpili do hrobu, nenašli Ježišovo telo.
3. V. 4-6 – dvaja muži (anjeli) oznámili ženám, že Ježiš „nie je tu, ale vstal!“
4. V. 6-7 – anjeli pripomenuli ženám, že Ježiš im povedal, že na tretí deň opäť vstane.
5. V. 12 – Peter bežal k hrobu, aby sa o tom presvedčil na vlastné oči, ale našiel iba rubáš, v ktorom bolo predtým zabalené Ježišovo telo.

c. Prečítajte si Lukáš 24,36-43.

Čo urobil Ježiš, aby dokázal, že nie je len duchom, ale že Jeho fyzické telo bolo vzkriesené z mŕtvych?

1. Ježiš im ukázal svoje ruky a nohy, ktoré boli prebodnuté klincami pri ukrižovaní, a vyzval ich, aby sa Ho dotkli a presvedčili sa, že nie je duch (v. 36-40).
2. Ježiš si vypýtal jedlo a jedol v ich prítomnosti (v. 41-43).

d. Čomu môžeme veriť vďaka tomu, že Boh vzkriesil Ježiša z mŕtvych?

- **Pravda** alebo lož? **Môžeme veriť, že to, čo Ježiš o sebe povedal, je pravda.**

Vo svetle toho, čo sme sa dozvedeli o Bohu (že je svätý, čestný a spravodlivý), si môžeme byť istí, že Boh by nevzkriesil Ježiša z mŕtvych, ak by Jeho vyhlásenia o jedinečnom vzťahu s Bohom boli len sebaklamom alebo podvodom.

- **Pravda** alebo lož? **Môžeme veriť, že Bohu postačila Ježišova smrť, aby ňou zaplatil za naše hriechy.**

Je veľmi dôležité, aby študent pochopil súvislosť medzi vzkriesením Krista a skutočnosťou, že Ježišova smrť ako odplata za naše hriechy uspokojila Božiu spravodlivosť. Ak chcete, môžete prečítať nasledujúci odsek a pokúste sa ho vysvetliť vlastnými slovami.

Vzkriesením Ježiša z mŕtvych Boh vyjadril úplnú spokojnosť s Ježišovým životom a smrťou – Ježiš vykonal presne to, na čo Ho Otec poslal na túto zem. Žil dokonale bezhriechným životom a zomrel za ľudské hriechy. No na rozdiel od nevinných obetných baránkov, ktoré museli zomrieť mnohokrát, Ježiš na kríži vzal na seba všetky hriechy celého sveta. Pri Jeho smrti sa Otec prvý a poslednýkrát odvrátil od svojho Syna. Pretože v tej chvíli Ježiš (ktorý nikdy nezažil hriech) bral na seba odsúdenie za naše hriechy. Jeden biblický autor to vyjadril takto:

²¹Toho, ktorý nepoznal hriech, urobil za nás hriechom*, aby sme sa v ňom stali Božou spravodlivosťou. (2. Kor. 5,21)

*Poznámka: Zrejme to znamená „obet za hriech“.

Podľa toho, ako opisuje Ježišovu smrť Jeho učeník Ján, boli Ježišove posledné slová pred smrťou: „Je dokonané!“ (Ján 19,30) Hoci Ježiš zrejme väčšinou hovoril po aramejsky, tu vyslovil grécke slovo – tetelestai.

Toto slovo bolo bežným obchodným výrazom a znamenalo „všetko zaplatené“. Keď bol dlh úplne splatený, slovo „tetelestai“ sa napísalo na listinu, zmluvu či list. Keď ľudia žijúci v prvom storočí úplne splatili svoj dlh, kričali „tetelestai“. Boh to pokrik triumfu... pokrik víťazstva. Keď Ježiš povedal: „Dokonané je!“, vyhlásil tým víťazstvo. Dokonale zaplatil dlh hriechu celého sveta.

Ježišovo vzkriesenie je určitým Božím dokladom – dôkazom toho, že dlžobný úpis našich hriechov bol zaplatený. Či sa však túto platbu za naše hriechy rozhodneme prijať alebo nie, to je už iná otázka.

e. Keď premýšľate späť nad tým, čo sme sa naučili, ako by ste odpovedali na otázku: „Kto je Ježiš?“ Istý významný literárny kritik povedal, že sú len tri možné odpovede:

- Bol to šialenec.**
- Bol to klamár.**
- Bol a je Pán.**

Ak sa pozrieme na Ježišove výroky o jednote s Bohom, máme iba tri možnosti:

1. *Môžeme dospieť k záveru, že Ježiš bol blázon – pomätenec s prázdnyimi veľikášskymi ilúziami.*
2. *Môžeme dospieť k záveru, že úmyselne klamal – že to bol človek, ktorý o sebe opakovane vymýšľal rôzne výroky a pritom presne vedel, čo robí.*
3. *Môžeme dospieť k záveru, že bol ten, za koho sa vyhlasoval – Hospodin Boh, ktorý má moc odpustiť naše hriechy a dať nám večný život.*

Ako prípravu na poslednú diskusiu v tejto udalosti si prečítajte článok v Doplnkových informáciách (dole). Pripraví vás na vedenie diskusie o tom, čo niekto nazval „trilema“ – zásadný výber z troch možností.

Návrh: vytlačte tento článok aj pre študenta, aby si ho mohol vziať so sebou domov.

Blázon, klamár alebo Pán?

Zdroj: *www.Existence-of-God.com* (8. 3. 2008)

Dokonca i ľudia, ktorí nie sú presvedčení kresťania, majú často voči Ježišovi úctu. Mnoho ľudí odmieta myšlienku, že Ježiš bol vtelením Boha, no predsa Ho do určitej miery nasledujú. „Ježiš bol veľký morálny učiteľ, ale nebol Boh,“ hovoria niektorí. Podľa ich názoru treba Ježiša nasledovať ako veľkú ľudskú, no nie božskú bytosť.

Myšlienka, že Ježiš bol iba veľkým človekom, t.j. veľkou ľudskou bytosťou, ale ničím viac, je – ako uvádza C. S. Lewis v 2. časti diela *K jadru kresťanstva* – neobhájitelná.

Ježiš je autorom viacerých veľmi prekvapivých výrokov, a to nielen o Bohu, spoločnosti a etike, ale i o sebe. Vyhlásil o sebe, že má moc odpúšťať hriechy, že prišiel a zomrie ako predstaviteľ ľudstva, aby mohli byť ľudia zmierení s Bohom a že je jedinou cestou k spaseniu.

Vzhľadom na to, čo Ježiš o sebe vyhlasoval, môžeme dospieť k trom záverom: Buď boli Jeho výroky nepravdivé a On o tom vedel, alebo boli nepravdivé a nevedel o tom, alebo boli pravdivé. Ani jeden z týchto záverov nenaznačuje, že Ježiš bol veľký, no iba ľudský učiteľ. Ľudia s takýmto názorom by si to mali ešte raz premyslieť.

Prvý záver, ku ktorému môžeme dospieť, je, že Ježišove výroky neboli pravdivé a On o tom vedel, čo znamená, že bol klamár. Ak Ježiš neveril, že Jeho výroky o sebe samom sú pravda, tak pri ich vyslovení klamal.

Ježišove výroky o sebe sú však v Jeho učení natoľko kľúčové, že ak by to boli lži, ťažko by mohol byť označený ako veľký učiteľ. Ak bolo Jeho zámerom systematicky klamať ľudí o tom, kto je a ako sa môžu zbaviť svojich hriechov, tak patril medzi najhorších učiteľov, akí kedy žili na zemi.

Druhý záver, ku ktorému môžeme dospieť je, že Ježišove výroky neboli pravdivé a On o tom nevedel, čo znamená, že bol blázon. Ak Ježiš veril tomu, že hovorí o sebe pravdu a pritom to tak nebolo, tak bol podvodník a chorobný egoista. Ak obyčajný človek verí, že je vtelením Boha, tak je – celkom jednoducho povedané – šialenec.

Ak by to bolo takto, teda ak Ježiš učil, že je Boh a pritom sa mýlil, tak bol najhorším učiteľom všetkých čias.

Tretí záver, ku ktorému môžeme dospieť, je, že Ježišove výroky o sebe boli pravdivé, a v tomto prípade by bol (je) Pán. Ak Ježiš veril pravdivosti svojich výrokov o sebe a skutočne to bola pravda, potom Ježiš nebol iba veľký človek, ale aj Boh žijúci na zemi.

Ak berieme Ježiša vážne, musíme brať vážne aj Jeho výroky o sebe. Nemôžeme povedať, že si Ho vážime a obdivujeme ako veľkého učiteľa, ale že najpodstatnejšia časť Jeho vyučovania je obrovský omyl. Ježiš nebol veľký, čisto ľudský, učiteľ, buď bol niečím oveľa menej alebo niečím oveľa viac.

Tí, ktorí na tento argument reagujú tak, že Ježiša odpíšu ako klamára alebo blázna, sú na základe toho, čo bolo doteraz povedané, rovnako rozumní ako tí, ktorí Ho prijímajú za svojho Pána. Tieto argumenty vyvracajú iba názor, že Ježiš bol veľký učiteľ, no nebol Boh. Nič neprotirečí názoru, že bol hrozným učiteľom. Ak by sme chceli dokázať, že je lepšie brať Ježiša ako Pána než ako klamára alebo šialenca, musíme preukázať, že existuje dôvod brať Jeho výroky vážne.

Máme však nejaký dôvod brať vážne Ježišove výroky? Mnohí argumentujú, že áno, pretože máme najsilnejší dôkaz o tom, že keď Ježiš hovoril o nadprirodzenom, tak vedel, o čom hovorí. Argumentuje sa, že existujú pádne historické dôkazy o tom, že Ježiš bol vzkriesený z mŕtvych, čo podporuje Jeho výroky o tom, že má duchovnú moc.

Hovorí sa, že vo vzkriesení Boh podporil Ježišovo učenie a potvrdil, že je pravdivé. Ak je to pravda, tak niet pochybností o tom, ktorý z troch záverov o Ježišovi je správny. Ak máme významný dôkaz o vzkriesení, musíme brať Ježiša vážne.

<http://www.existence-of-god.com/lord-liar-lunatic.html>

34 Ježišovo nanebovstúpenie

Po svojom vzkriesení sa Ježiš veľakrát ukázal na tomto svete svojim učeníkom. Potom vstúpil na nebesia k svojmu Otcovi.

1. Korintňanom 15,3-8; Skutky 1,6-11

a. Prečítajte si 1. Korintňanom 15,3-8.

Pravda alebo lož? Viac ako 500 ľudí videlo Ježiša živého po Jeho vzkriesení. Viacerí z týchto ľudí ešte stále žili v čase, keď Pavel písal svoj list Korintňanom.

Je veľmi dôležité, že v čase, keď to Pavol (ktorý napísal tento verš) vyhlásil, väčšina z tých vyše 500 ľudí, ktorí videli Ježiša živého po Jeho zmŕtvychvstaní, ešte vždy žila. Ak by niekto pochyboval o tom, či je to pravda, mohol niektorých z nich vyhľadať a presvedčiť sa, či Pavol neklame.

b. Prečítajte si Skutky 1,6-8.

Vysvetlite, že táto udalosť sa stala 40 dní po Ježišom vzkriesení. Stručne zhrňte, čo sa medzitým dialo – ako sa Ježiš stretával so svojimi učeníkmi na rôznych miestach. Povedzte, že Ježiš pravdepodobne v tomto čase urobil oveľa viac, ako máme zapísané v Biblii.

Vysvetlite, prečo sa Ježišovi nasledovníci pýtali na „kráľovstvo“ – očakávali, že teraz už založí doslovné pozemské kráľovstvo. Povedzte tiež, že o pozemskom kráľovstve, ktoré očakávali, sa dozvieme v ďalšej časti nášho štúdia. Ich očakávania boli správne, no čas ešte nedozrel.

Skutky 1,8 zaznamenávajú posledné Ježišove slová pred vstúpením na nebo. Aký bol posledný príkaz, ktorý dal Ježiš svojim učeníkom?

Ježiš slúbil svojim nasledovníkom, že na nich zostúpi Svätý Duch. Vysvetlite, že Svätý Duch je tiež Božou osobou, že je Boh rovnako ako Ježiš a Otec.

Svätý Duch je Božou osobou, ktorá zostúpila do veriacich a na veriacich, aby im dala nadprirodzenú moc, ktorú potrebovali na to, aby mohli slúžiť Bohu.

c. O pár kapitol neskôr sa Ježiš opäť zjavuje v príbehu Biblie. Prečítajte si Skutky 7,54-56.

Všimnite si kontext – kameňovanie Štefana.

Kde bol Ježiš v tom čase?

Ježiš bol v nebi a stál po pravici Boha. Vedel o tom, čo sa deje so Štefanom a pravdepodobne vstal preto, aby privítal Štefana v nebeskom raji, kam idú skutoční veriaci po svojej smrti.

d. Čo robí Ježiš teraz v nebi?

Prečítajte si Židom 7,24-25. Poznámka: Slová „On“ a „Jemu“, ktoré sú použité vo väčšine verzií Biblie, sa vzťahujú na Ježiša.

Ježiš „zostáva naveky“, aby sa prihováral za ľudí, ktorí skrze Neho prichádzajú k Bohu. Povedzte študentovi: „Ježiš chce, aby si skrze Neho prišiel k Bohu a bude sa za teba prihovárať ako tvoj obhajca.“

35 Peter hlása dobrú správu

Onedlho po tom, ako Ježiš vstúpil na nebesia, začali Jeho učeníci rozširovať dobrú správu – evanjelium. Vyznávali, kto bol Ježiš a čo urobil. Vysvetľovali ľuďom, prečo by v Neho mali uveriť ako vo svojho Spasiteľa.

Skutky 2,22-36

a. Desať dní po Ježišom nanebovstúpení zostúpil Svätý Duch na Ježišových učeníkov tak, ako im to sľúbil.

Prehľadne porozprávajte, čo sa stalo od nanebovstúpenia Ježiša – zhromaždenie 120 učeníkov v hornej dvorane v Jeruzaleme – až do dňa Letníc, keď zostúpil Svätý Duch, aby ich zmocnil. Nezachádzajte do podrobností, ale určite vysvetlite, ako Svätý Duch dal Ježišovým nasledovníkom zázračnú schopnosť hovoriť jazykmi ľudí, ktorí prišli do Jeruzalemu na výročnú slávnosť Letníc.

Stručne spomeňte, že od toho času (až doteraz) Svätý Duch ihneď prichádza prebývať do srdca človeka, ktorý úprimne uverí v Ježiša Krista.

b. Šimon Peter (jeden z Ježišových učeníkov) v moci Ducha Svätého, ktorého prijal, predniesol svoju prvú kázeň o Ježišovi. Čo povedal Peter o Ježišovi na základe toho, čo osobne videl a počul?

Prečítajte si Skutky 2,22-26.

• o Jeho živote (verš 22),

²² Muži Izraela, počujte tieto slová: Ježiša Nazaretského Boh medzi vami potvrdil mocnými činmi, divmi a znameniami, ktoré uprostred vás, ako sami viete.

1. Boh skrze zázraky, ktoré konal cez Ježiša, potvrdil, že Ježiš bol tým, za koho sa vydával – samotným Božím Synom, stopercentným Bohom.
2. „Ako sami viete“ – mnohí z týchto ľudí videli zázraky, ktoré Ježiš vykonal. Svoju nevieru nemohli ospravedlňovať nevedomosťou.

• o Jeho smrti (verš 23),

²³ A tohto muža, vydaného na základe určeného Božieho zámeru a predvídania, ste rukou zločincov pribili na kríž a zabili.

1. Ježišova smrť bola už dávno predtým súčasťou Božieho plánu. Na inom mieste v Biblii sa píše, že Boh ju naplánoval ešte pred stvorením sveta (Efezským 1,3-7).
2. Ale boli to „ruky zločincov“, ktoré Ježiša zajali a ukrižovali.

• o Jeho vzkriesení (verše 24-32),

Potom Peter cituje jeden zo starozmluvných žalmov (piesní), ktorý napísal kráľ Dávid – Žalm 16,24-32.

²⁴ Boh ho však vzkriesil a zbavil múk smrti, lebo ho nemohla držať vo svojej moci.

²⁵ Dávid o ňom totiž hovorí:

Pána som videl ustavične pred sebou,
pretože je po mojej pravici, aby som nezakolísal.

²⁶ Preto sa potešilo moje srdce a môj jazyk zaplesal,
ešte aj moje telo bude odpočívať v nádeji,

²⁷ lebo nenecháš moju dušu v podsvetí a nedopustíš, aby tvoj svätý videl porušenie.

²⁸ Dal si mi spoznať cesty života a naplníš ma radosťou pred svojou tvárou.

²⁹ Muži, bratia! Môžem vám smelo povedať aj toto: Patriarcha Dávid zomrel a bol pochovaný; jeho hrob sa až do dnešného dňa nachádza u nás. ³⁰ Keďže bol prorokom a vedel, že Boh sa mu prisahou zaviazal, že posadí na jeho trón potomka z jeho krvi, ³¹ videl dopredu a Kristovo vzkriesenie ohlásil výkonom:

Ani nebol ponechaný napospas podsvetiu,
ani jeho telo nevidelo porušenie.

³² Tohto Ježiša Boh vzkriesil a svedkami toho sme my všetci.

Poznámka: Vo veršoch 25-28 Peter citoval Žalm 16,8-10. Uvedomte si, že kráľ Dávid napísal tento žalm asi tisíc rokov pred Ježišovým narodením.

• o Jeho nanebovstúpení (verše 33-35).

³³ Bol vyvýšený Božou pravicom a prijal od Otca prisľúbeného Ducha Svätého, vylial ho a vy to teraz vidíte a počujete. ³⁴ Ved' Dávid nevstúpil na nebesia, a predsa sám hovorí:

Pán povedal môjmu Pánovi:
Sed' po mojej pravici,

³⁵ kým nepoložím tvojich nepriateľov za podnožku tvojim nohám.

c. Aké bolo Petrovo záverečné konštatovanie o Ježišovi z Nazareta?

Prečítajte si verš 36.

³⁶ Nech teda celý dom Izraela s istotou vie, že Boh toho Ježiša, ktorého ste vy ukrižovali, urobil Pánom aj Mesiášom.

Nezabúdajte, že Šimon Peter veľmi dobre poznal Ježiša. Strávil s Ním viac ako tri roky. Osobne pozoroval Jeho život, počúval Jeho vyučovanie, bol svedkom väčšiny zázrakov, videl Ho zomierať, po Jeho vzkriesení s Ním strávil mnoho hodín a bol i svedkom Jeho nanebovstúpenia. Peter musel vedieť, o čom hovorí.

Ale neuveriteľná istota, s ktorou tu Peter rozpráva, je pozoruhodná vo svetle skutočnosti, že medzi Petrovou krízou viery, keď zaprel Ježiša, a Letnicami prešlo len 53 dní! Medzičasom sa muselo stať niečo veľmi presvedčivé, čo podporilo jeho istotu v otázke, kto Ježiš bol a je. Jeho vieru, že Ježiš bol a je „Pán aj Mesiáš“ nepochybne upevnilo Ježišovo vzkriesenie.

36 Ježišov návrat pre veriacich

Počas svojej pozemskej služby Ježiš zaslúbil, že sa vráti na zem. Povedal, že sa vráti, aby zobral tých, ktorí v Neho skutočne veria, do nebeského raja, kde budú navždy s Ním.

Ján 14,1-3; 1.Tesaloničanom 4,13-18

a. Posledných päť udalostí v tejto krátkej verzii Príbehu o nádeji sa ešte nestalo. Táto udalosť je prvou z nich. Do tohto bodu sme študovali históriu. Teraz však uvidíme, ako biblický Veľký príbeh plynule prechádza z biblickej histórie do biblických prorociev.

b. Čo povedal Ježiš učeníkom pred svojou smrťou, aby ich potešil?

Prečítajte si Ján 14,1-3.

Poukážte na kontext tejto pasáže a vysvetlite, prečo boli Ježišovi učeníci ustarostení, keď im hovoril o svojom odchode.

Ježiš ich utešuje štyrmi príslubmi:

1. *V nebi („v dome môjho Otca“) je mnoho príbytkov (palácov).*

Poznámka: Niektoré preklady uvádzajú slovo „paláce“, iné „príbytky“. Keďže ide o príbytky v Božom dome (v nebi), môžeme si byť istí, že podľa našich pozemských štandardov sú to určite paláce!

2. *Prípravím miesto konkrétne pre vás.*

3. *Rovnako isté ako to, že odídem, je aj to, že sa vrátim a vezmem vás k sebe.*

4. *Tam kde som ja (v dome Otca), budete so mnou aj vy.*

c. Aby ste sa viac dozvedeli o Ježišom návrate, ktorý nazývame „vytrhnutie“, prečítajte si 1. Tesaloničanom 4,13-18.

• Čo sa stane s Ježišovými učeníkmi, ktorí už zomreli?

Verše 13-14 – Boh ich so sebou privedie pri Ježišom návrate. To naznačuje, že teraz sú s Ním v nebi.

Verš 16 – „Prví vstanú tí, čo zomreli v Kristovi“. Ak Boh so sebou privedie zosnulých veriacich, v akom zmysle môžu vstať títo veriaci ako prví?

Keď veriaci zomrie, jeho nehmotná časť – skutočná podstata človeka, ktorú nazývame duch alebo duša – ide do neba k Ježišovi a Bohu Otcovi, ale telo veriaceho zostáva na zemi. Keď sa Ježiš vráti, duchovia (duše) týchto veriacich sa vrátia spolu s Ním, ale ich telá budú vzkriesené (nové a neporušiteľné). Vtedy sa ich duch (duša) zjednotí s ich vzkrieseným telom.

• Čo sa stane s Ježišovými učeníkmi, ktorí pri Jeho príchode ešte budú žiť?

Verše 15-17 – budú „uchvátení hore“ spolu so zosnulými veriacimi a stretnú sa v oblakoch s Pánom Ježišom. Potom už budú navždy s Pánom.

Slovo „vytrhnutie“, ktoré sa často používa na pomenovanie tejto udalosti pochádza z latinského slova „rapiemur“, čo znamená „vychvátiť“.

d. Prečítajte si 1. Korintčanom 15,51-57. Čo sa tu ešte dozvedáme o návrate Ježiša Krista?

Tento text v zásade rozoberá obsah predchádzajúcej pasáže. Toto sú niektoré kľúčové body:

1. *„Nie všetci zomrieme“ – niektorí veriaci (tí, ktorí budú žiť pri Ježišom návrate) nezažijú smrť. Keď sa Ježiš vráti pre veriacich, ich telá budú „premenené“ na neporušiteľné* a nesmrteľné*, ktoré budú pripravené pre nebo.*

**Poznámka: neporušiteľné telo sa neničí, nesmrteľné nezomiera.*

2. *Udalosť vytrhnutia nastane veľmi rýchlo – „naraz, v okamihu“.*
3. *Tejto udalosti bude predchádzať zvuk poľnice.*
4. *Potom bude smrť – pre tých, ktorí úprimne veria v Ježiša Krista – „pohltená víťazstvom“ (porazená).*

Môžete sa opýtať študenta: „Ak by sa teraz Ježiš vrátil pre tých, ktorí v Neho skutočne veria, bol by si pripravený na stretnutie s Ním?“

Ako je Ježiš zobrazený v týchto udalostiach?

(str. 28–29)

37 Ježiš sa vracia ako Kráľ

Čoskoro po svojom návrate pre veriacich sa Ježiš vráti aj s tými, ktorých zbral do neba. Potom bude panovať ako Kráľ nad celou zemou.

Zjavenie 19,11-19; Zjavenie 20,1-6

a. Uvedomte si, že Zjavenie je napísané symbolicky. Za symbolickými slovami však môžeme vidieť štyri hlavné fakty. Prečítajte si Zjavenie 19,11-19.

- **Ježiš sa vráti na túto zem. (Prečo si myslíme, že to je ten istý Ježiš, o ktorom sme študovali?)**

Niekoľko symbolov v týchto veršoch súvisí s proroctvami o židovskom Mesiášovi (Kristovi). Aby ste však diskusiu zbytočne nekomplikovali, sústreďte sa na najjednoznačnejšie znaky toho, že týmto jazdcom je Ježiš.

1. Vieme, že Ježiš sa v Ján 1,14 nazýva „Slovo Božie“. Mená „Verný“ a „Pravdivý“ sú tiež priliehavé.
2. Hoci tu nie je jednoznačne napísané, že Ježiš je jazdcom na bielom koni, On jediný má právo na titul „KRÁĽ KRÁĽOV A PÁN PÁNOV“ – najvyšší Kráľ a najvyšší Pán.
3. Plášť zmáčaný v krvi môže symbolizovať krv, ktorú vylial ako náš obetný „Baránok Boží“.

**Poznámka: Tento návrat sa od udalosti 36 odlišuje vo viacerých veciach. Pri prvom spomínanom návrate Ježiš nezostúpi až na zem tak ako tu. Skutoční veriaci, pre ktorých príde, budú vytrhnutí a stretnú sa s Ním v oblakoch.*

- **Ježiš bude obklopený nebeskými armádami. (Kto sú členovia týchto armád?)**

Keďže nebeské armády sa v tomto texte nekonkretizujú, o ich identite môžeme len špekulovať. Mohli by to byť aj anjeli, ale najčastejšie vysvetlenie je, že to budú veriaci, ktorí sa už s Ježišom stretli v nebi. Hoci sa tu opisujú ako „armády“, nikde nie je náznak, že by sa mali zúčastniť boja. Moc KRÁĽA KRÁĽOV A PÁNA PÁNOV postačuje na porazenie všetkých síl temnoty.

- **V tom čase Ježiš porazí tých, ktorí Mu vzdorovali. (Kto sú Ježišovi nepriatelia?)**

V období pred touto udalosťou bude ľudstvo stále bezbožnejšie a skazenejšie, podobne ako to bolo pred potopou sveta (udalosť 10). Pod hriešnym vplyvom mocného ľudského vodcu budú mnohí králi sveta vzdorovať Bohu a napádať každého, kto sa postaví za spravodlivosť. Ježiš Kristus ich porazí pri svojom návrate na zem.

- **Keď Ježiš premôže svojich protivníkov, Boh ich spravodlivo potrestá. (Prečo je tento súd opodstatnený a spravodlivý?)**

V úvode tejto udalosti (v. 11) Biblia hovorí, že „Verný a Pravdivý“ jazdec na bielom konci „súdi a bojuje spravodlivo“. Takže to bude skutočne spravodlivá vojna!

Pri Božej starostlivosti o ľudské pokolenie sú Jeho svätosť, Jeho milosrdenstvo a Jeho spravodlivosť neprestajne podrobované skúške.

1. Pretože Boh je svätý, naše hriechy sa Ho dotýkajú oveľa hlbšie, ako si vieme predstaviť naším obmedzeným ľudským rozumom.
2. Pretože Boh je milosrdný, zdržuje okamžitý súd, ktorý si za naše hriechy zaslúžime.
3. Pretože Boh je spravodlivý, musí napokon naše hriechy súdiť.

V rôznych biblických obdobiach, napríklad pri potope počas Noeho života, sa skončila Božia dlho zhovievajúca milosť a spravodlivý a primeraný Boží hnev za dramatických okolností zostúpil na hriešnikov – v správnom čase dostali spravodlivý trest.

To vidíme aj vo v. 15!

b. Prečítajte si Zjavenie 20,1-3.

Kto je ten „starý had“ a čo sa s ním stane (pozri príbehy 4, 5 a 7 na stranách 13 – 15)?

Z tejto pasáže nám je jasné, že „drak, ten starý had“ nie je nikto iný ako diabol (Satan) – tá istá zlá bytosť, ktorá podviedla Adama a Evu a pokúšala Ježiša.

Boh pošle anjela, ktorý na tisíc rokov spúta Satana v priepasti.

Diskutujte so študentom, aký by bol život na zemi, keby ľudia naďalej mali svoju hriešnu prirodzenosť, ale Satan by ich nemohol pokúšať a vplývať na nich. Presne taký stav nastane počas tisícročia niekedy v budúcnosti ľudstva.

c. Prečítajte si Zjavenie 20,4-6.

• Čo zavládne na zemi na tisíc rokov?

Ježiš Kristus bude tisíc rokov vládnuť ako kráľ celej zeme. Tí, ktorí v Neho skutočne uverili, budú s Ním vládnuť na čestných, významných postoch..

• Kde v našom štúdiu sme videli predpoveď, že Ježiš bude v budúcnosti vládnuť ako Kráľ?

Nie je potrebné opakovať všetky znamenia, ktoré sme počas štúdia videli a ktoré dosvedčujú, že Ježiš bude napokon vládnuť ako kráľ, ale je dôležité, aby si študent uvedomil, že táto téma preniká celým Písmom od začiatku až do konca.

Položte študentovi hore uvedené otázky a uvidíte, na koľko predpovedí o tom, že Ježiš bude vládnuť ako kráľ, si spomenie. Tu sú niektoré z tých známejších:

1. Boh pred mnohými storočiami prorokoval skrze Izraela (Jákoba), že kráľ a zákonodarca sa nevzdiali od judského kmeňa (pozri bod c. v udalosti 12).
2. Boh slúbil Dávidovi (predkovi Jozefa a Márie, Ježišových pozemských rodičov), že jeho kráľovstvo bude trvať naveky (udalosť 19).
3. Pri Ježišovom narodení anjel oznámil pastierom, že dieťa je „Kristus Pán“ (Lukáš 2,11 v udalosti 21).

Poznámka: Neštudovali sme Matúš 2,1-2, ale tento text hovorí o tom, že Boh určitým spôsobom oznámil mudrcom z Východu, že Ježiš bol „narodený židovský kráľ“.

4. Keď sa Pilát opýtal Ježiša, či je kráľ Židov, Ježiš to nepoprel (udalosť 30).
5. Keď Ježiš po svojom vzkriesení odchádzal do neba, Jeho učeníci očakávali, že v tom čase ustanoví pozemské kráľovstvo. Anjel, ktorý s nimi hovoril, ich za toto očakávanie nenapomenul, iba im vysvetlil, že na to ešte nie je správny čas (udalosť 34)

38 Satanov konečný osud

Ku koncu Ježišovho kráľovstva Satan poslednýkrát povedie vzburu proti Bohu. No Satan prehrá a Boh ho hodí do ohnivého jazera, ktoré pre neho Boh pripravil.

Zjavenie 20,7-10

a. Pred svojím posledným súdom bude Satan na tisíc rokov zviazaný reťazami. Prečítajte si Zjavenie 20,1-3.

Prečítajte si tento text, ktorý súvisí s predchádzajúcou udalosťou a vzájomne ich prepojte.

Na konci tohto obdobia bude Satan dočasne prepustený. Čo urobí v tom čase Satan?

Prečítajte si Zjavenie 20,7-9.

Presný výklad tohto prorockva je náročný. Nevieme, napríklad, kto bude „Góg a Magóg“.

Hlavná myšlienka textu je však jasná – okamžite po uvoľnení z väzenia začne Satan opäť klamať. Zdá sa, že bude podnecovať mohutnú vzburu proti „svätým (nasledovníkom Ježiša – Kráľa) a milovanému mestu (pravdepodobne ide o Jeruzalem)“.

Satanova vzburá proti pozemskému kráľovstvu Ježiša Krista bude jeho posledným pokusom.

b. Prečítajte si a zhodnoťte Izaiáš 14,15 a Matúš 25,41 (pozri udalosť 4 na strane 13).

Izaiáš prorokuje (Iz 14,15), že Lucifer (Satan) bude „zvrhnutý do podsvetia (šeolu), do najhlbšej jamy“.*

**Šeol je hebrejský výraz pre ríšu mŕtvych.*

Je možné, že tento výrok predpovedá to, čo si onedlho prečítame v Zjavení 20,10.

Ježiš povedal (Mat 25,41), že pre diabla a jeho anjelov pripravil Boh „večný oheň“. V čase, keď Ježiš vyriekol tieto slová, ešte Satan (diabol) nebol uväznený, ale „večný oheň“ na neho už čakal.

Potom si prečítajte Zjavenie 20,10.

Čo ste sa dozvedeli o Satanovom konečnom treste?

1. Diabol (Satan) bude hodený do „ohnivého a sírového jazera**“.

**Poznámka: Súra horí mimoriadne horúcim modrým plameňom, ktorý je takmer neviditeľný a produkuje obzvlášť nepríjemný, páchnuci plyn – oxid síričitý.*

2. Dvaja zlí ľudia už predišli Satana do ohnivého jazera – šelma a falošný prorok. Šelma je v skutočnosti ľudský vodca vzbury proti Bohu, ktorého KRÁĽ KRÁĽOV mocne premohol pri svojom návrate na zem (pozri udalosť 37). Falošný prorok je pravdepodobne falošný náboženský vodca, ktorý pomáha šelme tým, že zvädza ľudí k viere, že šelma je určitý druh boha.

Pozri Zjavenie 19,19-20.

3. Muky Satanovho trestu (rovnako ako ostatných, ktorí sem budú poslaní) budú pokračovať „vo dne v noci na veky vekov“.

c. Prečítajte si a zhodnoťte Genesis 3,15 (pozri príbeh 7 na strane 15).

Aké je prepojenie medzi Genesis 3,15 (v tretej kapitole Biblie) a konečným osudom Satana, ktorý je tu opísaný (v tretej kapitole od konca Biblie)?

Čoskoro potom, ako Adam a Eva neposlúchli Boha, Boh vyhlásil, aký bude Satanov súd. Zvláštny mužský potomok Evy (metaforicky) zasadí jeho hlave zdrvivú úder – Boh pošle Premožiteľa, ktorý porazí Satana.

Keď Ježiš zomrel na kríži, aby zaplatil za hriechy sveta, Satanov rozsudok bol spečatený. Boh zabezpečil pre hriešnikov dokonalý spôsob, ako získať odpustenie hriechov a oslobodenie zo Satanovho mocného, hriešneho zovretia.

Hoci Satanov osobný posledný súd neprebehol hneď vtedy, v Božom čase príde.

39 Hrozný osud neveriacich

Na konci pozemských časov budú neveriaci stáť pred Bohom, aby boli naveky odsúdení za svoje hriechy.

Zjavenie 20,11-15

a. Keď sa tento príbeh začne, čo sa stane so Zemou a existujúcim nebom? Prečítajte si Zjavenie 20,11 a 2. Petra 3,10.

Utekli preč! Už pre ne niet miesta. Utekajú pred tvárou Sediaceho na tróne.

2. Petra 3,10-13 podrobnejšie vysvetľuje budúce ohnivé zničenie súčasnej zeme a neba, ale venujte sa tomu, len ak to vyplynie z diskusie.

Vysvetlite len tolko, že pominuteľnosť súčasnej zeme a neba sa spomína na iných miestach v Biblii. Takto Boh očistí zem od jej hriechu a prekliatia. V nasledujúcej udalosti tohto štúdia zistíme viac o dôvodoch, ktoré na to Boh má.

b. Kto bude podľa vás Sudcom na veľkom bielom tróne? Vysvetlite dôvody pre svoju odpoveď. Prečítajte si Zjavenie 20,11-12.

Niektoré preklady Biblie hovoria, že ľudia, ktorí sú tu súdení, „stoja pred Bohom“. Iné verzie uvádzajú, že „stáli pred trónom“.

Verš 11 však jednoznačne hovorí o tom, že Boh* sedí na súdnom tróne. Iba On dokáže spôsobiť, aby zem a nebo ušli preč.

**Poznámka: Skôr v Biblii (Ján 5,22) sa dozvedáme, že Boh Otec odovzdal súd Synovi (Ježišovi). Ježiš bude Sudcom na veľkom bielom tróne.*

c. Pri veľkom súde na bielom tróne zohrajú dôležitú úlohu knihy. Prečítajte si Zjavenie 20,12-13.

• Akú úlohu budú mať knihy?

Hoci to tento text nehovorí jasne, väčšina biblických učencov je presvedčených, že „knihy“, ktoré sa tu spomínajú, obsahujú záznamy o myšlienkach, rozhodnutiach a skutkoch všetkých ľudí, ktorí kedy žili na zemi, a to od Adama a Evy až po Kristovo pozemské kráľovstvo.

Samozrejme, Boh nepotrebuje tieto knihy, pretože úplne a dokonale vie o všetkom, čo sa kedy na zemi stalo. „Knihy“ budú pravdepodobne slúžiť ako nepopierateľný a nevyvrátiteľný záznam pre ľudí, ktorí budú stáť pred Bohom, o tom, že Boží výkon súdu je spravodlivý a primeraný.

Poznámka: Verš 14 môže zmiestniť niektorých nových študentov Biblie. Môžu si myslieť, že Boh bude hodnotiť ich „dobré skutky“, aby určil, či pôjdu do neba alebo do pekla. Ak je to potrebné, vysvetlite, že o večnom osude ľudí, ktorí sú na tomto súde, sa rozhodlo už predtým. Boh, Sudca, už hodnotí iba stupeň ich trestu. Áno, Biblia učí, že neveriaci budú mať rôzne stupne večného trestu.

• Akú úlohu bude mať Kniha života?

„Kniha života“ je zvláštna kniha, jediná svojho druhu. Je tam zapísaný každý, kto uveril v Božieho Syna, Ježiša Krista, ako svojho osobného Spasiteľa. Nie je to záznam o skutkoch, ale zoznam mien – mien všetkých ľudí, ktorí prijali Boží dar večného života.

Na tomto mieste je dobré opäť zdôrazniť pravdu, že večný osud týchto ľudí (nebo alebo peklo) sa neurčuje na základe skutkov, ktoré sú zapísané v „knihách“, ale podľa toho, či ich mená sú alebo nie sú zapísané v „knihe života“.

Čítajte Zjavenie 20,14-15. Kto bude hodený do ohnivého jazera:

- podľa verša 14,

Z 13. verša sa dozvedáme, že „smrť a podsvetie“ vydali mŕtvych, ktorí boli v nich. Potom v 14. verši čítame, že „smrť a podsvetie“ boli zvrhnuté do ohnivého jazera. Ale kto sú ľudia zo „smrti a podsvetia“?

„Smrť“ pravdepodobne označuje telá mŕtvych ľudí a „podsvetie“ (iný názov pre peklo) pravdepodobne hovorí o ich duchoch (dušiach).

Tento text učí, že duchovia ľudí, ktorí išli do pekla, sa spoja s ich vzkriesenými telami a v tele sa postaví pred Boha. Potom budú aj so svojimi neporušiteľnými a nezničiteľnými telami a duchmi hodení do ohnivého jazera.

- podľa verša 15?

¹⁵ A ak sa našiel niekto, kto nebol zapísaný v knihe života, bol hodený do ohnivého jazera.

Doplnkové informácie

Čo je to „prvá smrť“? Ak je večná existencia v ohnivom jazere „druhá smrť“, čo je potom „prvá smrť“?

Pojem „prvá smrť“ sa v Biblii nenachádza. Ale keďže sa tu hovorí o „druhej smrti“, je zjavné, že apoštol Ján (ktorý napísal knihu Zjavenie) musel myslieť aj na prvú smrť.

„Prvá smrť“, na ktorú myslel Ján, môže byť kombináciou duchovnej smrti a fyzickej smrti. Ide o skúsenosti, ktoré sú pozemské a dočasné. Naproti tomu „druhá smrť“ nastane v budúcom svete a bude večná.

Pamätajte na to, že podstatou smrti je oddelenie. Smrť neznamená koniec života (vedomej existencie).

Keď Adam a Eva zhrešili, duchovne zomreli. Boli oddelení od Boha, ale ich vedomá existencia pokračovala ďalej.

Keď Adam, Eva a ostatní fyzicky zomreli, ich duchovia opustili (oddelili sa) ich telá. Ale ich duchovia aj po smrti naďalej vedome existujú.

Keď budú neveriaci hodení do ohnivého jazera, začne sa ich „druhá smrť“. Bude to večná smrť, večné vedomé odlúčenie od Boha.

40 Radostný osud veriacich

Boží príbeh však končí úžasnou správou. Na konci každý, kto uveril v Ježiša ako svojho Spasiteľa, vojde do nádherného raja, kde niet hriechu. Veriaci budú naveky s Bohom.

Zjavenie 21,1-22,5

Povedzte a vysvetlite, že téma raja prechádza celou Bibliou, a to preto, že Boh vždy túžil po tom, aby sa muži a ženy (a tiež deti!) tešili zo života v prostredí, ktoré je nádherným a požehnaným Božím stvoriteľským dielom.

a. Ako sa budú veriaci radovať vo večnom raji?

- Pôjdu hore do neba a budú sa tešiť v raji alebo...
- Boh prinesie raj dole k nim.

Prečítajte si Zjavenie 21,1-3, aby ste našli odpoveď.

Ak je to potrebné, venujte sa tejto téme viac. Väčšina ľudí, vrátane tých, ktorí sú už roky veriacimi, si predstavuje, že Boží ľud (veriaci) budú žiť navždy v nefyzickom, nebeskom raji na nadýchaných bielych obláčikoch. Je pravda, že súčasný raj, kam idú veriaci po svojej smrti, môže byť niekde „tam hore“ nad slnečnou sústavou alebo dokonca mimo nášho vesmíru.

Ale večný raj, v ktorom budú veriaci žiť, bude kompletne (doslova a fyzicky) obnovená zem a nové nebesia. Boh stvoril zem pre človeka, aby ju obýval a tešil sa z nej, preto by nás nemalo prekvapiť, že Boh stvorí nový pozemský raj ako večný domov pre ľudstvo.

b. Prečítajte si Zjavenie 21,4-22,5, aby ste sa dozvedeli viac o večnom raji.

Predtým, ako si prečítate tento text, všimnite si nižšie uvedené otázky a majte ich na pamäti počas čítania textu.

• Kto je Baránok? Poznámka: Pozri verš 14.

V knihe Zjavenie sa pre Ježiša najčastejšie používa meno „Baránok“. Objavuje sa 29 x, zatiaľ čo „Ježiš Kristus“ iba sedemkrát a „Kristus“ štyrikrát.

V. 14 spája „dvanásť apoštolov“ s Baránkom, preto v tomto texte niet pochybností o tom, že Baránkom je Ježiš..

Spýtajte sa študenta: „Kde ešte vidíme Ježiša jasne označeného ako baránka?“ (pozri udalosť 22 na str. 22).

• Čo nebude existovať v novom svätom meste?

Text nám jasne hovorí, že tam nebudú...

1. Slzy, smrť, smútok, plač, bolesť
2. Hriešnici – zbabelci, neveriaci, nemravníci, vrahovia, smilníci, čarodejníci, modloslužobníci a klamári Noc Nič nečisté, ani tí, čo páchajú ohavnosť a lož
3. Prekliatie na zemi *Venujte chvíľu času tomuto bodu. Položte otázku: „Večný zánik ktorej veci (prípadne dvoch, troch) vám spôsobí najväčšiu radosť?“*

• Ktoré sú najpôsobivejšie rysy nového mesta?

Existuje niekoľko dobrých odpovedí na túto otázku, napríklad...

1. Jeho krása – „ako nevesta ozdobená pre svojho ženícha“

2. Neprítomnosť hore spomenutých vecí
3. Jeho slávna žiara Jeho hradby, brány a základy
4. Jeho veľkosť Prítomnosť Boha Otca a Baránka (Ježiša)
5. Rieka vody života Strom života a jeho ovocie *Venujte chvíľu času tomuto bodu. Položte otázku: „Ktorá fyzická črta tohto svätého mesta na vás najviac zapôsobila?“*

• **Kto môže žiť v raji?**

„...iba tí, čo sú zapísaní v Baránkovej knihe života.“

Pripomeňte knihu života z predchádzajúcej udalosti.

c. Ako dlho tam budú ľudia žiť?

„Na veky vekov.“ (22,5)

d. Myslíte si, že vaše meno je zapísané v Baránkovej Knihe života?

Áno **Nie** **Nie som si istý.**

Prečo si to myslíte?

Povzbudte študenta, aby označil odpoveď, ktorá skutočne vystihuje to, čomu verí.

Ak odpovie „áno“, diskutujte s ním o tom, na základe čoho dospel k takémuto záveru.

Ak odpovie „nie“ alebo „nie som si istý“, tiež prediskutujte základ pre takýto záver.

Účelom ďalšej časti knihy (str. 32-40) je pomôcť študentovi pochopiť a jasnejšie porozumieť Božiemu daru večného života – ako prejsť z duchovnej smrti do večného života.

Na lepšie pochopenie tematiky raja, ktorú nájdeme v celej Biblii, vám vrelo odporúčame knihu:

Randy Alcorn: Nebo (Carol Stream, IL:Tyndale House Publishers, 2004). (dostupné iba v angličtine, pozn. prekl.)

Na web stránke Randyho Alcorna je tiež množstvo bezplatných informácií na túto tému, ktorá je taká dôležitá pre každého, koho zaujme *Príbeh nádeje*..

<http://www.epm.org/resources-eternity.html>

Ako je Ježiš zobrazený v týchto udalostiach?   (str. 30–31)

Poznámka: Ak nemáte istotu pri vyučovaní a diskutovaní o základných biblických doktrínach, odporúčame vám, aby ste si zaobstarali dobrú knihu o základnej teológii alebo základných biblických doktrínach a študovali tie časti, ktoré sa týkajú vyučovania o Bohu (doktrína o Bohu), teologickej antropológie (doktrína o človeku), hamartológie (doktrína o hriechu), kristológie (doktrína o Ježišovi Kristovi) a soteriológie (doktrína o spasení).

Kontakt: Info@GoodSoil.com

Osem životne dôležitých právd na základe biblického príbehu o nádeji

Chronologický most k životu

Boh

Čo sme sa dozvedeli o našom Stvoriteľovi:

Spôsob, akým pristúpite k tejto diskusii o Bohu, závisí od študentovho momentálneho pohľadu na Boha. V záujme normálneho inteligentného dialógu so študentom musíme pochopiť, aký je jeho názor na Boha (prípadne boha, bohov či duchov alebo čokoľvek podobné) a vedieť, v čom sa jeho názor odlišuje alebo v čom súhlasí s biblickým Bohom Hospodinom, Stvoriteľom neba a zeme.

Diskusia o spodnej časti dvojstrán na str. 12-21 („Čo sme sa dozvedeli o Bohu“) by mali vytvoriť priestor pre otvorený dialóg so študentom o jeho názore na Boha. Takže v tomto bode je pravdepodobne potrebné už len zhrnúť, čo o Bohu hovorí Biblia.

Sú minimálne dve možnosti, ako viesť študenta štúdiom hornej časti tejto strany (sedem sumarizujúcich výrokov):

- 1. Požiadajte študenta, aby si pred stretnutím prečítal tieto výroky a potom si poznačil, ktorým z nich by rád lepšie porozumel. Venujte čas tomu, aby ste mu pomohli objasniť tieto konkrétne myšlienky.*
- 2. Pomaly a jasne prečítajte každý výrok a požiadajte študenta, aby počas čítania rozmýšľal nad tým, ktorý výrok by potreboval objasniť. Potom sa na tieto výroky sústreďte vo vašom vyučovaní a diskusii.*

Cieľom tejto časti strany je zosumarizovať biblický pohľad na to, kto a aký je pravý Hospodin Boh a uistiť sa, že študent tomuto názoru jasne a správne rozumie.

- 1. Boh Biblie vždy existoval a bude existovať naveky. Pretože je večný, nazýva sám seba „JA SOM“ (Jahve alebo Jehova). Toto slovo je uvedené v slovenských prekladoch väčšinou ako Pán alebo Hospodin.**
- 2. Boh slovom stvoril Zem a všetko, čo je na nej. Vo svojom pôvodnom stave bolo Božie stvorenie dokonalé.**
- 3. V Biblii Boh Stvoriteľ neprestajne dokazoval, že je všemocný.**
- 4. Na rozdiel od falošných bohov je skutočný Boh dokonale svätý (úplne bez hriechu).**

5. **Ako Stvoriteľ ľudstva dal Boh ľuďom jasné príkazy, ktoré mali poslúchať.**
6. **Boh je čestný a spravodlivý Sudca, ktorý musí potrestať neposlušnosť, a aj ju potretá.**
7. **Boh nás miluje, aj keď ho my neposlúchame.**

Ktoré z týchto právd o Bohu by ste chceli lepšie pochopiť?

Zakrúžkujte jednu alebo viac možností.

Vyučujte a diskutujte o týchto pravdách o Bohu v takom rozsahu, ako je potrebné. Ak im študent dobre rozumie, pokračujte v štúdiu ďalej.

Biblia hovorí: „Bez viery však nie je možné páčiť sa (Bohu). Lebo ten, kto pristupuje k Bohu, musí veriť, že Boh je a odplatí sa tým, ktorí ho hľadajú.“ (Židom 11,6)

Vysvetlite, že tento biblický verš sumarizuje mnoho z toho, čo sme sa naučili o Bohu. Požiadajte študenta, aby ho prečítal nahlas. Ak si myslíte, že je potrebné vysvetlenie alebo hlbšia diskusia, venujte jej chvíľu času a potom pokračujte v štúdiu.

Naša odpoveď viery: Z Biblie sme sa dozvedeli, že jediný, pravý, večný a svätý Boh existuje. Tiež sme zistili, že je všemocný Stvoriteľ a spravodlivý Sudca a že sa Mu budeme zodpovedať. Veríte tomu?

Zdôraznite prvú časť vety: „Z Biblie sa dozvedáme...“

Vysvetlite, že to nie sú iba naše myšlienky, ale veľmi stručné zhrnutie toho, čo o Bohu učí Biblia.

Prečítajte výrok a položte poslednú otázku priamo študentovi, napríklad: „Peter, veríš tomu?“

Ak odpovie „áno“, pokračujte ďalej v štúdiu. Alebo sa ho opýtajte, čo nového o Bohu sa dozvedel počas tohto štúdia.

Ak odpovie „nie“ alebo „nie som si istý“, potom je vhodné požiadať ho, aby vyjadril svoje myšlienky, napríklad: „Peter, rád by som vedel, čo si o tom myslíš.“ Alebo „V čom súhlasíš s týmto výrokom a v čom s ním nesúhlasíš?“

Povzbudte ho, aby slobodne vyjadril svoje pochybnosti. V našej spoločnosti študenti nechcú sklamať svojich učiteľov, a preto majú sklon odpovedať tak, ako si myslia, že sa od nich očakáva. Pamätajte na túto tendenciu a s láskou skúmajte, či sú odpovede úprimné. Najhoršie sú tie odpovede, ktoré sú neúprimné, s cieľom zapáčiť sa učiteľovi. Za postojom „poviem ti, čo chceš počuť“ môže byť:

1. potreba jasného vysvetlenia
2. nevyslovený nesúhlas s tým, čo hovorí Biblia.

Je to dobrý čas vyjasniť si študentovo momentálne presvedčenie.

Čo máte teda robiť, ak študent nie je presvedčený o biblickom názore na Boha?

Vysvetlite mu, že rozumiete jeho pochybnostiam a že je to v poriadku, že sa budete za neho modliť, kým bude o tom ďalej rozmýšľať a že sa bude modliť konkrétne za to, aby mu Boh dal vieru v to, čo sa píše v Biblii. Vysvetlite, že váš vzťah k nemu sa pre jeho pochybnosti nezmení. Potom prejdite na str. 33 a pokračujte v štúdiu. Odteraz sa bude odlišovať iba to, že študentovi nebudete klásť otázku „Veríš tomu?“, ktorá je vždy v spodnej časti str. 33-39. Ak študent neverí v biblický pohľad na Boha, potom jeho viera týkajúca sa človeka, hriechu, smrti (Božieho súdu za hriech), Krista, kríža, viery a života, je nepodstatná. Predsa je však dobré všetko spolu s ním a pre neho zhrnúť s použitím aktivít na str. 33-39.

Chronologický most k životu

Človek

Čo sme sa dozvedeli o ľudstve?:

Tak ako vo všetkých ôsmich podstatných konceptoch evanjelia v Chronologickom moste k životu, aj tu platí, že spôsob, akým k tejto strane pristúpite, závisí od študentovho názoru na danú myšlienku, v tomto prípade na „ľudstvo“ (ľudské bytosti).

Postupujte spôsobom, ktorý už bol spomenutý alebo si vytvorte vlastný prístup, ktorý najviac vyhovuje vám a študentovi, s ktorým pracujete.

Cieľom tejto časti strany je zosumarizovať biblický pohľad na ľudstvo (ľudské bytosti) a uistiť sa, že študent tomuto názoru jasne a správne rozumie.

- 1. Ľudské bytosti sú jedinečne stvorené Bohom na Jeho obraz. To znamená, že Boh nám dal určité vlastnosti a schopnosti, ktoré nedal ostatným stvoreniam.**
- 2. Tieto vlastnosti a schopnosti nám umožňujú, aby sme sa starali o Božie stvorenia. Toto je úloha, ktorú nám Boh určil.**
- 3. Boh miluje všetky ľudské bytosti. Chce, aby sme s Ním boli v dokonalom vzťahu a aby sme mali radosť z Jeho prítomnosti.**
- 4. Boh nám dal zodpovednosť a schopnosť poslúchať, ale i neposlúchať Jeho príkazy.**
- 5. Pretože nás Boh utvoril a vlastní nás, každá ľudská bytosť sa Mu bude zodpovedať.**
- 6. Boh stvoril ľudské bytosti s viditeľným telom a neviditeľným duchom.**
- 7. Duch človeka bude vždy existovať. Vo vzkriesenom tele bude žiť naveky.**

Ktoré z týchto právd o ľudstve by ste chceli lepšie pochopiť?

Zakrúžkujte jednu alebo viac možností.

Vyučujte a diskutujte o týchto pravdách o ľudstve v takom rozsahu, ako je potrebné. Ak im študent dobre rozumie, pokračujte v štúdiu ďalej.

Biblia hovorí: „Vtedy Hospodin Boh stvárnil človeka z prachu zeme a vdýchol mu do nozdier dych života; tak sa človek stal živou bytosťou.“ (Genesis 2,7)

Vysvetlite, že tento biblický verš sumarizuje mnoho z toho, čo sme sa naučili o ľudstve (ľudských bytostiach). Požiadajte študenta, aby ho prečítal nahlas. Ak si myslíte, že je potrebné vysvetlenie alebo hlbšia diskusia, venujte jej chvíľu času a potom pokračujte v štúdiu.

Naša odpoveď viery: Z Biblie sa dozvedáme, že sme Bohom stvorení a milovaní, a že si zasluhuje našu úplnú poslušnosť. Veríte tomu?

Zdôraznite prvú časť vety: „Z Biblie sa dozvedáme...“

Vysvetlite, že to nie sú iba naše myšlienky, ale veľmi stručné zhrnutie toho, čo Biblia učí o ľudstve (ľudských bytostiach).

Poznámka: Ak študent nevyjadril v diskusii na str. 32 Príbehu o nádeji svoju vieru v biblický názor o Bohu, nekladte otázku na konci časti „Odpoveď našej viery“.

Pokračujte však ďalšou časťou štúdia.

Prečítajte výrok a položte poslednú otázku študentovi priamo a osobne, napríklad: „Peter, veríš tomu?“

Ak je odpoveď „áno“, pokračujte ďalej v štúdiu. Alebo si pred ďalším pokračovaním môžete zopakovať a spojiť prvé dva výroky viery.

Ak je odpoveď „nie“ alebo „nie som si istý“, pokračujte spôsobom, ktorý už bol spomenutý.

Chronologický most k životu

Hriech

Čo sme sa dozvedeli o neposlušnosti voči Bohu?

Tak ako vo všetkých ôsmich podstatných konceptoch evanjelia v Chronologickom moste k životu aj tu platí, že spôsob, akým k tejto strane pristúpite, závisí od študentovho názoru na danú myšlienku, v tomto prípade na hriech.

Postupujte spôsobom, ktorý už bol spomenutý alebo si vytvorte vlastný prístup, ktorý najviac vyhovuje vám a študentovi, s ktorým pracujete.

Cieľom tejto časti strany je zosumarizovať biblický pohľad na hriech a uistiť sa, že študent tomuto pohľadu jasne a správne rozumie.

- 1. Boh stvoril Adama a Evu, miloval ich a staral sa o nich, ale oni sa proti Nemu vzbúрили.**
- 2. Neposlúchli Boha, pretože jedli z ovocia zakázaného stromu.**
- 3. Neposlušnosť voči Bohu sa nazýva hriech a je veľkým priestupkom proti dokonalému a svätému Bohu.**
- 4. Hriech Adama a Evy zničil dokonalý vzťah, ktorý mali s Bohom a medzi sebou navzájom. Ich hriech spôsobil celému ľudstvu hrozné fyzické a duchovné následky.**
- 5. Celé ľudstvo zdedilo hriešnu rebelskú povahu Adama a Evy. Vzburá voči Bohu v našich srdciach je dôvodom bojov, vojen, sebeckta a arogancie.**
- 6. Biblia hovorí, že sme všetci zhrešili. Všetci robíme veci, o ktorých vo svojich srdciach vieme, že sú nesprávne.**
- 7. Pretože Boh je svätý a spravodlivý Sudca, musí naše hriechy potrestať.**

Ktoré z týchto pravd o hriechu by ste chceli lepšie pochopiť?

Zakrúžkujte jednu alebo viac možností.

Vyučujte a diskutujte o týchto pravdách o hriechu v takom rozsahu, ako je potrebné. Ak im študent dobre rozumie, pokračujte v štúdiu ďalej.

Biblia hovorí: „Všetci totiž zhrešili a nemajú slávy Božej.“ (Rímskym 3,23)

Vysvetlite, že tento biblický verš sumarizuje mnoho z toho, čo sme sa naučili o hriechu. Požiadajte študenta, aby ho prečítal nahlas. Ak si myslíte, že je potrebné vysvetlenie alebo hlbšia diskusia, venujte jej chvíľu času a potom pokračujte v štúdiu.

Naša odpoveď viery: Z Biblie sa dozvedáme, že my všetci sme zhrešili voči Bohu, a teda si zaslужujeme Jeho spravodlivý trest. Veríte tomu?

Zdôraznite prvú časť vety: „Z Biblie sa dozvedáme...“

Poznámka: Ak študent nevyjadril v diskusii na str. 32 Príbehu o nádeji svoju vieru v biblický názor o Bohu, nekladte otázku na konci časti „Odpoveď našej viery“. Pokračujte však ďalšou časťou štúdia.

Prečítajte výrok a položte poslednú otázku študentovi priamo a osobne, napríklad: „Peter, veríš tomu?“

Ak je odpoveď „áno“, pokračujte ďalej v štúdiu. Alebo si rýchlo zopakujte prvé tri odpovede viery,

Hriech

napríklad takto:

„Takže doteraz sme videli, že jediný skutočný Boh je náš Stvoriteľ, ktorému sa my zodpovedáme. Dozvedeli sme sa, že nás stvoril na svoj obraz a že sme duchovné, nepominuteľné bytosti, ktoré sa proti Nemu vzbúрили a tým na seba privolali Jeho spravodlivý súd.“

Ak je odpoveď „nie“ alebo „nie som si istý“, pokračujte spôsobom, ktorý už bol spomenutý.

Chronologický most k životu

Smrť

Čo sme sa dozvedeli o treste za hriech?

Tak ako vo všetkých ôsmich podstatných konceptoch evanjelia v Chronologickom moste k životu aj tu platí, že spôsob, akým k tejto strane pristúpite, závisí od študentovho názoru na danú myšlienku, v tomto prípade na smrť.

Postupujte spôsobom, ktorý už bol spomenutý alebo si vytvorte vlastný prístup, ktorý najviac vyhovuje vám a študentovi, s ktorým pracujete.

Cieľom tejto časti strany je zosumarizovať biblický pohľad na smrť a uistiť sa, že študent tomuto názoru jasne a správne rozumie.

- 1. Podstatou smrti je oddelenie od Boha.**
- 2. Adam a Eva zomreli duchovne (boli oddelení od Boha) v momente, keď zhrešili.**
- 3. Všetky ľudské bytosti sú potomkami Adama a Evy. Preto sme sa všetci narodili duchovne mŕtvi.**
- 4. Fyzická smrť nastane, keď sa ľudský duch oddelí od tela. Adam a Eva zažili fyzickú smrť, tak ako aj všetci ich potomkovia.**
- 5. Fyzická smrť nie je ukončením existencie ľudskej bytosti. Po smrti sa človek objaví pred Bohom, ktorý je svätým a spravodlivým Sudcom celého človečenstva.**
- 6. Ľudia zažijú večnú smrť, ak neuverili Božiemu riešeniu hriechu a smrti. Táto smrť znamená vedomé oddelenie od Boha vo večnom treste.**
- 7. Smrť vo všetkých svojich podobách je Božou spravodlivou odplatou za hriech.**

Ktoré z týchto pravd o treste za hriech by ste chceli lepšie pochopiť?

Zakrúžkujte jednu alebo viac možností.

Vyučujte a diskutujte o týchto pravdách o smrti v takom rozsahu, ako je potrebné. Ak im študent dobre rozumie, pokračujte v štúdiu ďalej.

Biblia hovorí: „A ako je ľuďom uložené raz umrieť a potom príde súd...“ (Židom 9,27)

Vysvetlite, že tento biblický verš sumarizuje mnoho z toho, čo sme sa naučili o smrti. Požiadajte študenta, aby ho prečítal nahlas. Ak si myslíte, že je potrebné vysvetlenie alebo hlbšia diskusia, venujte jej chvíľu času a potom pokračujte v štúdiu.

Naša odpoveď viery: Z Biblie sa dozvedáme, že čelíme Božiemu súdu a že pred ním sami nedokážeme uniknúť. Veríte tomu?

Zdôraznite prvú časť vety: „Z Biblie sa dozvedáme...“

Poznámka: Ak študent nevyjadril v diskusii na str. 32 Príbehu o nádeji svoju vieru v biblický názor o Bohu, nekladte otázku na konci časti „Odpoveď našej viery“. Pokračujte ďalšou časťou štúdia.

Prečítajte výrok a položte poslednú otázku študentovi priamo a osobne, napríklad: „Peter, veríš tomu?“

Ak je odpoveď „áno“, pokračujte ďalej v štúdiu. Alebo si zopakujte, čo ste sa dozvedeli, napríklad prostredníctvom výroku, v ktorom všetko zhrniete:

Smrt

„Keď to všetko dáme dohromady, tak vidíme Boha ako Stvoriteľa a človeka, ktorý sa Mu zodpovedá, ktorý je hriešnik a čelí smrti ako dôsledku svojho hriechu. To je zlá správa, no teraz prichádzame k dobrej správe.“

Ak je odpoveď „nie“ alebo „nie som si istý“, pokračujte spôsobom, ktorý už bol spomenutý.

Chronologický most k životu

Kristus

Čo sme sa dozvedeli o Ježišovi Kristovi?

Tak ako vo všetkých ôsmich podstatných konceptoch evanjelia v Chronologickom moste k životu aj tu platí, že spôsob, akým k tejto strane pristúpite, závisí od študentovho názoru na danú myšlienku, v tomto prípade na Ježiša Krista.

Postupujte spôsobom, ktorý už bol spomenutý alebo si vytvorte vlastný prístup, ktorý najviac vyhovuje vám a študentovi, s ktorým pracujete.

Cieľom tejto časti strany je zosumarizovať biblický pohľad na Ježiša Krista a uistiť sa, že študent tomuto názoru jasne a správne rozumie.

- 1. Keď Adam a Eva zhrešili, Boh zaslúbil, že pošle niekoho, kto porazí Satana.**
- 2. V Starej zmluve Boh pomaly odhaľoval, kto bude Satanovým premožiteľom a to, že skrze smrť tejto osoby všetci, ktorí dôverujú Bohu, prijmú odpustenie hriechov.**
- 3. Boh poslal svojho Syna, Ježiša, aby naplnil tento prísľub a aby nás zachránil pred súdom.**
- 4. Boží Syn – známy aj ako Ježiš z Nazareta – sa narodil z panny menom Mária.**
- 5. Ježiš žil dokonalý život lásky a poslušnosti Bohu.**
- 6. Počas svojej pozemskej služby Ježiš jasne a opakovane svojimi výrokmi a zázrakmi dosvedčoval, že je Boh.**
- 7. Ježiš je skutočne jedinečný, pretože je zároveň Bohom i človekom v jednej dokonalej osobe. Je jedinou cestou k večnému životu.**

Ktoré z týchto právd o Ježišovi Kristovi by ste chceli lepšie pochopiť?

Zakrúžkujte jednu alebo viac možností.

Vyučujte a diskutujte o týchto pravdách o Ježišovi Kristovi v takom rozsahu, ako je potrebné. Ak im študent dobre rozumie, pokračujte v štúdiu ďalej.

Biblia hovorí: „Ježiš mu riekol: Ja som cesta i pravda i život. Nik neprichádza k Otcovi, ak len nie skrze mňa.“ (Ján 14,6)

Vysvetlite, že tento biblický verš sumarizuje mnoho z toho, čo sme sa naučili o Ježišovi Kristovi. Požiadajte študenta, aby ho prečítal nahlas. Ak si myslíte, že je potrebné vysvetlenie alebo hlbšia diskusia, venujte jej chvíľu času a potom pokračujte v štúdiu..

Naša odpoveď viery: Z Biblie sa dozvedáme, že Ježiš Kristus je dokonalý Syn Boží a dokonalý Syn človeka, a že je jedinou cestou k večnému životu. Veríte tomu?

Zdôraznite prvú časť vety: „Z Biblie sa dozvedáme...“

Poznámka: Ak študent nevyjadril v diskusii na str. 32 Príbehu o nádeji svoju vieru v biblický názor o Bohu, nekladte otázku na konci časti „Odpoveď našej viery“. Pokračujte však ďalšou časťou štúdia.

Prečítajte výrok a položte poslednú otázku študentovi priamo a osobne, napríklad: „Peter, veríš tomu?“

Ak je odpoveď „áno“, pokračujte ďalej v štúdiu. Alebo si urobte opakovanie, napríklad takto:

„Takže, zopakujme si to: Boh ako Stvoriteľ, človek, ktorý sa mu zodpovedá a ktorý je hriešny, ktorý je vinný a odsúdený na smrť a prísľub Spasiteľa, ktorého meno je Ježiš, zaslúbený Záchranca. A teraz sa pozrieme, čo sme sa naučili o tom, ako zabezpečil naše odpustenie a návrat k Bohu.“

Ak je odpoveď „nie“ alebo „nie som si istý“, pokračujte spôsobom, ktorý už bol spomenutý.

Chronologický most k životu

Kríž

Čo sme sa dozvedeli o smrti Ježiša Krista?

Tak ako vo všetkých ôsmich podstatných konceptoch evanjelia v Chronologickom moste k životu aj tu platí, že spôsob, akým k tejto strane pristúpite, závisí od študentovho názoru na danú myšlienku, v tomto prípade na smrť Ježiša Krista.

Postupujte spôsobom, ktorý už bol spomenutý alebo si vytvorte vlastný prístup, ktorý najviac vyhovuje vám a študentovi, s ktorým pracujete.

Cieľom tejto časti strany je zosumarizovať biblický pohľad smrť Ježiša Krista a uistiť sa, že študent tomuto názoru jasne a správne rozumie

- 1. Boh musí potrestať ľudí, ktorí prestupujú Jeho prikázania, pretože je dokonale svätý.**
- 2. Boh nás miluje, aj keď hrešíme. Preto nám ponúka svoju milosť a milosrdenstvo tým, že zabezpečil spravodlivý spôsob, ako nám odpustiť hriechy.**
- 3. V Starej zmluve Boh ustanovil systém obetí, ktorý umožňoval hriešnikom, aby im boli odpustené ich hriechy.**
- 4. Potom Boh poslal svojho Syna Ježiša, ktorý sa stal jedinou dokonalou a konečnou obeťou za všetky hriechy.**
- 5. Pretože náboženský a politický vodcovia nenávideli Ježiša, ovplyvnili ľudí a prekrútili zákon, aby Ježiša odsúdili na smrť.**
- 6. Ježiš poslušne zomrel na kríži namiesto nás ako dokonalý Boží Baránok. Ježiš svojou smrťou dokonale a natrvalo zaplatil za naše hriechy.**
- 7. O tri dni neskôr Ježiš vstal z mŕtvych. To bol dôkaz, že Boh prijal Ježišovu obeť ako spravodlivú odplatu za naše hriechy.**

Ktoré z týchto právd o Ježišovej smrti by ste chceli lepšie pochopiť?

Zakrúžkujte jednu alebo viac možností.

Vyučujte a diskutujte o týchto pravdách o smrti Ježiša Krista v takom rozsahu, ako je potrebné. Ak im študent dobre rozumie, pokračujte v štúdiu ďalej.

Biblia hovorí: „Na vlastnom tele vyniesol naše hriechy na drevo, aby sme odumreli hriechom a žili spravodlivosťou; Jeho krvavé rany vás uzdravili.“ (1. Petra 2,24)

Vysvetlite, že tento biblický verš sumarizuje mnoho z toho, čo sme sa naučili o smrti Ježiša Krista. Požiadajte študenta, aby ho prečítal nahlas. Ak si myslíte, že je potrebné vysvetlenie alebo hlbšia diskusia, venujte jej chvíľu času a potom pokračujte v štúdiu.

Naša odpoveď viery: Z Biblie sa dozvedáme, že Ježiš Kristus, Boží Syn, zomrel za naše hriechy. Tiež si čítame, že Ježiš vstal z mŕtvych, aby nás zachránil pred smrťou a aby nám dal večný život. Veríte tomu?

Zdôraznite prvú časť vety: „Z Biblie sa dozvedáme...“

Poznámka: Ak študent nevyjadril v diskusii na str. 32 Príbehu o nádeji svoju vieru v biblický názor o Bohu, nekladte otázku na konci časti „Odpoveď našej viery“ a pokračujte ďalšou časťou štúdia.

Prečítajte výrok a položte poslednú otázku študentovi priamo a osobne, napríklad: „Peter, veríš tomu?“

Ak je odpoveď „áno“, pokračujte ďalej v štúdiu. Alebo si to zopakujte, napríklad takto:

„Zopakujme si to: Boh je náš Stvoriteľ, ktorému sa zodpovedáme. Sme vinní z hriechu a dôsledkom našich hriechov je smrť. Ale Boh nás miluje a poslal Spasiteľa, ktorý zomrel namiesto nás, aby naplnil Božie spravodlivé požiadavky voči nám, aby sme k Nemu mohli prísť.“

Ak je odpoveď „nie“ alebo „nie som si istý“, pokračujte spôsobom, ktorý už bol spomenutý.

Čo sme sa dozvedeli o viere v Ježiša Krista?

Tak ako vo všetkých ôsmich podstatných konceptoch evanjelia v Chronologickom moste k životu aj tu platí, že spôsob, akým k tejto strane pristúpite, závisí od študentovho názoru na danú myšlienku, v tomto prípade na vieru v Ježiša Krista.

Postupujte spôsobom, ktorý už bol spomenutý alebo si vytvorte vlastný prístup, ktorý najviac vyhovuje vám a študentovi, s ktorým pracujete.

Cieľom tejto časti strany je zosumarizovať biblický pohľad na vieru v Ježiša Krista a uistiť sa, že študent tomuto názoru jasne a správne rozumie.

- 1. Evanjelium o Ježišovi Kristovi ponúka večnú spásu a my si jej získanie nemusíme zaslúžiť. V tomto zmysle je kresťanstvo odlišné od ostatných svetových náboženstiev.**
- 2. Ľudia ako hriešne bytosti nemohli získať spasenie, aj keď ho získať chceli a horlivo sa o to snažili.**
- 3. Smrťou Božieho Syna Ježiša umožnil milujúci a spravodlivý Boh, aby bolo zaplatené za naše hriechy.**
- 4. Pretože Ježiš vzal na seba trest za naše hriechy, Boh nám ponúka spasenie zdarma ako dar.**
- 5. Boh nám sľubuje odpustenie našich hriechov, ak ich vyznáme a uveríme v Jeho Syna, Ježiša Krista.**
- 6. Pokánie sa prejaví tým, že náš starý nesprávny pohľad na Boha, na nás samých a na hriech sa do hĺbky zmení a je rovnaký ako Boží.**
- 7. Veriť znamená dôverovať Ježišovi, a jedine Ježišovi, že nás spasil.**

Ktoré z týchto právd o viere v Ježiša Krista by ste chceli lepšie pochopiť?

Zakrúžkujte jednu alebo viac možností.

Vyučujte a diskutujte o týchto pravdách o viere v Ježiša Krista v takom rozsahu, ako je potrebné. Ak im študent dobre rozumie, pokračujte v štúdiu ďalej.

Biblia hovorí: „Lebo milosťou ste spasení skrze vieru. A to nie sami zo seba; je to dar Boží; nie zo skutkov, aby sa nikto nechválil.“ (Efežanom 2,8-9)

Vysvetlite, že tieto biblické verše sumarizujú mnoho z toho, čo sme sa naučili o viere v Ježiša Krista. Požiadajte študenta, aby ich prečítal nahlas. Ak si myslíte, že je potrebné vysvetlenie alebo hlbšia diskusia, venujte jej chvíľu času a potom pokračujte v štúdiu.

Naša odpoveď viery: Z Biblie sa dozvedáme, že musíme veriť, že Ježišova smrť na kríži je jediná dostatočná odplata za naše hriechy. Musíme sa vzdať viery v ostatné veci, od ktorých sme predtým očakávali záchranu. Veríte tomu?

Zdôraznite prvú časť vety: „Z Biblie sa dozvedáme...“

Poznámka: Ak študent nevyjadril v diskusii na str. 32 Príbehu o nádeji svoju vieru v biblický názor o Bohu, nekladte otázku na konci časti „Odpoveď našej viery“ a pokračujte ďalšou časťou štúdia.

Prečítajte výrok a položte poslednú otázku študentovi priamo a osobne, napríklad: „Peter, veríš tomu?“

Ak je odpoveď „áno“, pokračujte ďalej v štúdiu. Alebo si to zopakujte, napríklad takto:

„Peter, prosím ťa, tentoraz zopakuj príbeh ty. Začni s Bohom a povedz mi celý príbeh, ako by si ty bol učiteľ a ja študent, ktorý potrebuje pochopiť príbeh o Bohu. Povedz to vlastnými slovami a preved' ma cez most.“ (Pozorne počúvajte, aby ste videli, či skutočne rozumie evanjeliu. Povedzte mu, ako ste uverili v Krista a potom sa ho opýtajte, kedy naozaj pochopil tento príbeh a uveril, že jedine Ježiš môže odpustiť jeho hriechy.)

Ak je odpoveď „nie“ alebo „nie som si istý“, pokračujte spôsobom, ktorý už bol spomenutý.

Chronologický most k životu

Život

Čo sme sa dozvedeli o večnom živote?

Tak ako vo všetkých ôsmich podstatných konceptoch evanjelia v Chronologickom moste k životu aj tu platí, že spôsob, akým k tejto strane pristúpite, závisí od študentovho názoru na danú myšlienku, v tomto prípade na večný život.

Postupujte spôsobom, ktorý už bol spomenutý alebo si vytvorte vlastný prístup, ktorý najviac vyhovuje vám a študentovi, s ktorým pracujete.

Cieľom tejto časti strany je zosumarizovať biblický pohľad na večný život a uistiť sa, že študent tomuto názoru jasne a správne rozumie.

- 1. Keď vyznáme svoje hriechy a uveríme v Pána Ježiša, prejdeme z duchovnej smrti do duchovného života.**
- 2. Večný duchovný život, ktorý Boh zaslúbil, sa stane naším skutočným a večným vlastníctvom, o ktoré nikdy neprídeme.**
- 3. Naš duchovný život v nás vyvoláva nové túžby a postoje, napr. lásku, poslušnosť, oslavu a službu Bohu.**
- 4. Nový vzťah s Bohom nás oslobodzuje od strachu zo smrti, pretože vieme, že naše mená sú zapísané v Baránkovej Knihe života, a vieme, že smrť nás privedie do Božej prítomnosti.**
- 5. Boh túži, aby sme už teraz prežívali lásku, radosť a naplnenie.**
- 6. Navždy sa budeme v krásnom raji radowať zo života s Bohom, kde niet hriechu ani bolesti. Tento raj bude na dokonalej novej zemi.**
- 7. Až vtedy v plnosti pochopíme zmysel biblického Príbehu o nádeji.**

Ktoré z týchto právd o večnom živote by ste chceli lepšie pochopiť?

Zakrúžkujte jednu alebo viac možností.

Vyučujte a diskutujte o týchto pravdách o večnom živote v takom rozsahu, ako je potrebné. Ak im študent dobre rozumie, pokračujte v štúdiu ďalej.

Biblia hovorí: „Riekol jej Ježiš: Ja som vzkriesenie a život – kto verí vo mňa, bude žiť, aj keď umrie, a nik neumrie naveky, kto žije a verí vo mňa. Či veríš tomu?“ (Ján 11,25-26)

Vysvetlite, že tieto biblické verše sumarizujú mnoho z toho, čo sme sa naučili o večnom živote. Požiadajte študenta, aby ich prečítal nahlas. Ak si myslíte, že je potrebné vysvetlenie alebo hlbšia diskusia, venujte jej chvíľu času a potom pokračujte v štúdiu.

Naša odpoveď viery: Z Biblie sa dozvedáme, že jedine Ježiš má moc nad smrťou a dáva večný život tým, ktorí veria, že jedine On môže odpustiť hriechy. Veríte tomu?

Zdôraznite prvú časť vety: „Z Biblie sa dozvedáme...“

Poznámka: Ak študent nevyjadril v diskusii na str. 32 Príbehu o nádeji svoju vieru v biblický názor o Bohu, nekladte otázku na konci časti „Odpoveď našej viery“ a pokračujte ďalšou časťou štúdia.

Prečítajte výrok a položte poslednú otázku študentovi priamo a osobne, napríklad: „Peter, veríš tomu?“

Ak je odpoveď „áno“, pokračujte ďalej v štúdiu.

Ak je odpoveď „nie“ alebo „nie som si istý“, pokračujte spôsobom, ktorý už bol spomenutý.

Návrhy, ako použiť túto stranu

Skôr než prídete k str. 40 Príbehu o nádeji, môžete si z našej web stránky stiahnuť a prečítať bezplatný článok „Čo je (naozaj) potrebné, aby som bol spasený?“

<http://www.goodsoil.com/resources/free-ed-resources/>

Poslednú stranu Príbehu o nádeji sme vytvorili tak, aby sa dala použiť rôznymi spôsobmi podľa toho, čo je najvhodnejšie pre konkrétne biblické štúdium, študenta či kultúru. Ako sa teda dá táto strana využiť?

Ak študent odpovedal kladne na otázky „Veríš tomu?“ na str. 32-39 a myslíte si, že jeho odpovede boli úprimné a založené na osobnej viere, potom je táto strana len akýmsi vyvrcholením predchádzajúcich kladných odpovedí.

Môžete sa však pýtať: „Má študent spraviť ešte nejaký posledný krok odpovede viery? Ak áno, aký?“

Po prvé: ak skutočne verí (dôveruje) v to, čo Biblia učí o Bohu, ľudstvu, hriechu, smrti, Kristu, kríži a vzkriesení, viere v Ježiša Krista a večnom živote, potom je „veriaci“ a prijal Boží dar večného života.

Biblia jasne učí, že viera (dôvera) v to, čo pre nás Boh vykonal skrze Ježiša Krista, nás zachráni od našich hriechov.

Zložité (a kľúčové) je rozlíšiť medzi „vierou v hlavu“, ktorá nespasí a „vierou srdca“, ktorá spasí.

Po druhé: je dobré viesť študenta k tomu, aby urobil niečo, čo si zapamätá a čo mu pripomenie jeho odpoveď viery na Božiu milostivú ponuku spasenia. Ak to urobíte takto, nezabudnite zdôrazniť, že človeka nespasí podpis na určité miesto či zopakovanie modlitby, ale viera v Ježiša Krista.

Máme pre vás návrh:

- Požiadajte študenta, aby nahlas prečítal výrok v strede str. 40.
- Sústreďte sa na poslednú vetu („Verím v Ježiša Krista... ako v jediné dostatočné riešenie...“). Opýtajte sa ho, či to môže úprimne vyznať. Ak áno...
- Opýtajte sa ho, či by sa chcel teraz rozprávať s Bohom a poďakovať Mu za to, čo pre neho vykonal. Ak áno, pomodlite sa ako prvý a potom ho vyzvite, aby v rozhovore s Bohom poďakoval za to, čo Boh pre neho vykonal.

Čo urobíte, ak študent nie je ochotný alebo pripravený prijať Boží dar večného života?

V žiadnom prípade ho nenúťte ani naňho netlačte. Môžete sa ním modliť, aby mu Boh dal vieru. Povedzte mu, že vás kedykoľvek môže znova osloviť a môžete o tom ďalej diskutovať. Ak chcete, môžete si dohodnúť v blízkej budúcnosti ďalšie stretnutie.

Privlastnite si nasledujúce Ježišove slová. Namiesto „svet“, „každý“ a „ten, ktorý“ myslite na seba ako na toho, komu to Ježiš sľubuje.

Vysvetlite študentovi, ako si privlastniť nasledujúce biblické verše a ukážte mu to na príklade jeho mena. Zvýraznené slová vám pomôžu premyslieť si, ako to urobíte.

Ján 3,16-18 ¹⁶Lebo tak Boh miloval svet, že svojho jednorodného Syna dal, aby nezahynul, ale večný život mal každý [meno], kto verí v Neho. ¹⁷Lebo neposlal Boh Syna

na svet, aby odsúdil svet, ale aby ho spasil. ¹⁸Kto [meno] verí v Neho, nebude súdený. Kto [meno] neverí, už je odsúdený, pretože [meno] neuveril v meno jednorodeného Syna Božieho.

Príklad: ¹⁶Lebo tak Boh miloval svet, že svojho jednorodeného Syna dal, aby nezahynul, ale večný život mal *John Doe*, kto(rý) verí v Neho. ¹⁷Lebo neposlal Boh Syna na svet, aby odsúdil svet, ale aby ho spasil. ¹⁸Kto (ak) *John Doe* verí v Neho, nebude súdený. Kto (ak) *John Doe* neverí, už je odsúdený, pretože *John Doe* neuveril v meno jednorodeného Syna Božieho.

Osobná odpoveď viery:

Pochopil som, že Boh Biblie je jediný pravý Boh. Je dokonalý a svätý.

Vďaka biblickému vyučovaniu sa teraz vidím v novom svetle. Uvedomujem si, že som sa narodil s hriešnou prirodzenosťou a že som bol Bohu neposlušný. Uvedomujem si, že môj hriech hlboko zraňoval Boha, ktorý ma stvoril a miluje ma. Viem, že hriech ma oddelil od Boha a že spravodlivým trestom zaň je večné oddelenie od Boha na mieste večného trápenia, ktoré Biblia nazýva peklom.

Pochopil som, že smrť Božieho Syna, Ježiša Krista, je jedinou nádejou na odpustenie a jedinou možnosťou, ako uniknúť večnému trestu za hriech. Len skrze Ježišovu smrť môžem prijať Boží dar večného života.

Verím v Ježiša Krista a v Jeho smrť na kríži ako v jediné dostatočné riešenie problému môjho hriechu a jeho hrozných následkov.

Uistite sa, že študent rozumie tomu, že Boh mu odpustil hriechy (a že prijal Boží bezplatný dar večného života a stal sa členom Božej rodiny), ak (zo srdca) verí a že pre jeho spasenie už nie je potrebný žiadny skutok či konanie.

Základné kroky v nasledovaní Ježiša

Ak študent uveril počas tohto biblického kurzu alebo bol už predtým veriaci, ukážte mu výtlačok knihy *Cesta k radosti*. Povzbudte ho, aby s vami pokračoval v biblickom štúdiu na základe knihy *Cesta k radosti*.

Základné kroky pri nasledovaní Ježiša Krista

1. lekcia: Zhrnutie príbehu o nádeji	6. lekcia: Svätý Duch
2. lekcia: Zhrnutie Chronologického mosta k životu	7. lekcia: Osobná svätosť
3. lekcia: Istota a bezpečie spasenia	8. lekcia: Svedčenie
4. lekcia: Biblia	9. lekcia: Miestna cirkev
5. lekcia: Modlitba	10. lekcia: Boží plán pre teba